

Η ΤΕΡΑΤΩΔΗΣ
«ΜΑΣΚΟΤ»
ΔΟΛΙΟΦΘΟΡΑ
ΣΤΟΝ ΟΛΥΜΠΙΣΜΟ

Η ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ
ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ

ΔΑΥΛΟΣ

ΕΥΡΩ 5

**Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΜΕ ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ**

**‘Η προκατακλυσμιαία Ἀθήνα,
ὅπως τὴν ἐξιστορεῖ ὁ Πλάτων**

Μηνιαίο Περιοδικό
Πρωτοποριακής Έρευνας.
Κυδαθηναίων 29, Πλάκα,
105 58 Αθήνα.
Τηλέφωνα: 0103223957,
0103314986, 0109841655.
Τηλομοιότητα: 0103314997.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ («Internet»):
<http://www.davlos.gr>
Ήλεκτρονική αλληλογραφία:
davlos@davlos.gr

Τα Γραφεία του «Δ» λειτουργούν
πρωινές ώρες 9.30 - 14.30
καθημερινά (και Σάββατο).

Ίδρυτής-Ίδιοκτήτης-
Έκδότης-Διευθυντής:
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ
Αχιλλέως - Μουσών 51
Παλιό Φάληρο.

Παραγωγή: PRESS LINE
Μάγερ 11, Αθήνα, τηλ.: 010
5225.479.

- Τιμή αντιτύπου: 5 ευρώ.
- 12μηνη συνδρομή: 47 ευρώ.
- Οργανισμών κ.λπ.: 70,50 ευρώ.
- Φοιτητών: 38 ευρώ.
- Εξωτερικού: 80 δολλ. ΗΠΑ.
- Η συνδρομή καταβάλλεται
κατά την έγγραφη.
- Η συνδρομή ανανεώνεται
αυτόματως μετά τη λήξη του 12μήνου.
Διακοπή της συνδρομής γίνεται μόνον
κατόπιν τηλεφωνήματος του
ένδιαφερομένου.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΔΕΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ.

Τα χειρόγραφα δεν επιστρέφονται.

Όλες οι συνεργασίες και τα
ταχυδρομικά εμβάσματα στη διεύθυνση:
ΔΗΜ. Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ,
Πόστ Ρεστάντ 175 01, Π. Φάληρο.

Παρακαλούνται οι συνδρομητές
που αλλάζουν διεύθυνση, να το
γνωστοποιούν στο περιοδικό.

Απαγορεύεται ή εν όλω ή εν μέρει
αναδημοσίευση ή αναμετάδοση
καθ' ούονδήποτε τρόπον
δημοσιευμάτων του «Δαυλός»
χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη.

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ:

ΣΕΛΙΣ 15832:

«Κυρίαρχοι» και «εἰλωτες» του σήμερα

Δ.Ι.Λ.

ΣΕΛΙΣ 15834:

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Γ. ΚΑΖΑΝΑΣ, Γ. ΧΑΤΖΗΣΤΑΥΡΙΔΗΣ, Ι. ΜΑΡΑΓΚΑΣ, Σ.
ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ, Μ. ΜΙΧΑΗΛ, ΚΑΣΤΩΡ ΤΣΟΠΑΝΑΚΗΣ, Κ. Γ.
ΓΕΩΡΓΑΝΑΣ

ΣΕΛΙΣ 15834:

Ἡ διαστρέβλωση του Πλάτωνα από τη Θεολογία

Δρ ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΣ

ΣΕΛΙΣ 15838:

Λόγοι τῶν δύο κορυφαίων μας πρὸς τὸν «Δ»

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ - ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ 15840:

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος κι ὁ ἀρχιμουλλᾶς

ΠΑΝ. Α. ΚΟΥΒΑΛΑΚΗΣ

ΣΕΛΙΣ 15841:

Βρέθηκε στὴ Λακωνία ἡ ἀκρόπολη τοῦ Μενελάου

Συνέντευξη τοῦ Θ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ στὴ ΝΑΝΣΥ ΜΠΙΣΚΑ

ΣΕΛΙΣ 15848:

Ἡ «μασκώτ» - δολιοφθορά στὸ Ὀλυμπιακὸ Πνεῦμα

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΓΛΑΡΟΣ - ΚΩΝ. ΓΕΩΡΓΑΝΑΣ

ΣΕΛΙΣ 15851:

Πῶς «χρησιμοποιεῖ» ὁ Μπερνάλ τὴν Ἀρχαιολογία

MARY LEFKOWITZ

ΣΕΛΙΣ 15859:

Ἄινῶ: Οἱ λευκοὶ τῆς Ἰαπωνίας

ΚΩΣΤΗΣ ΚΑΡΜΙΡΑΝΤΖΟΣ

ΣΕΛΙΣ 15862:

Πῶς «πλαστογραφοῦν» τοὺς Ἄινῶ

Δρ Μ.Ε. ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ

ΣΕΛΙΣ 15869:

Ἡ ἀνάσταση μὲ τὸ μέτρο τῆς Λογικῆς

Ε. ΑΤΤΑΒΥΡΙΟΣ

ΣΕΛΙΣ 15875:

Ἡ προκατακλισμαία Ἀθήνα

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ

ΣΕΛΙΣ 15883:

Ὁ ἐκβαρβαρισμὸς τοῦ Ὀλυμπιακοῦ Πνεύματος

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ

ΣΕΛΙΣ 15891:

Μὲ χάρτη τοῦ Πτολεμαίου ταξίδεψε ὁ Κολόμβος

Β.Ν. ΜΑΚΡΗΣ

ΣΕΛΙΣ 15897:

Ἡ γελοιογραφία στὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα

ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΜΑΝΕΑΣ

ΣΕΛΙΣ 15901:

Ὁ «Ελεάτης ξένος» τοῦ Πλάτωνα

καὶ ὁ (ὑπερ) ὀργανισμὸς τοῦ Διαδικτύου

Ν. ΚΟΥΡΟΥΠΑΣ - ΜΑΚΡΗΣ

ΣΕΛΙΣ 15905:

Ἡ ὑπέρβαση τοῦ μέτρου στὴν Τέχνη

ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΡΟΥΣΟΣ

ΣΕΛΙΣ 15908:

Α. Γνώσης: Ἡ Ἑλλάδα τρώει τὰ παιδιὰ τῆς

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΓΛΑΡΟΣ

ΜΟΝΙΜΕΣ ΣΤΗΛΕΣ

Ο ΚΑΛΑΘΟΣ ΤΩΝ ΑΧΡΗΣΤΩΝ: σελ. 15850 • ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙΤΑ:
σελ. 15867 • Ο ΑΛΛΟΣ ΛΟΓΟΣ: σελ. 15882 • ΟΙ ΓΕΝΝΗΤΟΡΕΣ
ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ: σελ. 15889 • Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ
ΙΔΕΩΝ: σελ. 15908.

«ΚΥΡΙΑΡΧΟΙ» ΚΑΙ «ΕΙΛΩΤΕΣ» ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ

Κρυμμένη στα βάθη τῶν θεοσκοτεινῶν στοῶν τῆς ἡ τάξῃ τῶν «κυριάρχων» τῆς ἀρχόμενης 3ης χιλιετίας δὲν φαίνεται πονθενά, δὲν εὐθύνεται γιὰ τίποτε, δὲν πρωτοπορεῖ σὲ τίποτε, δὲν παράγει τίποτε καὶ δὲν προκινδυνεύει γιὰ κανέναν. Μὲ διαφορετικὴ διατύπωση: ἀπὸ τὸ πρῶτο τῆς ἐλληνικῆς ἀντίληψης περὶ ἡγέτου καὶ ἡγεσίας ἡ σημερινὴ ἰθύνουσα παγκόσμια κάστα, ἀντὶ νὰ «προμαχῇ» ἡ ἴδια στοὺς πολέμους (ἐδῶ δὲν ἐξετάζεται, ἂν οἱ πόλεμοι ποὺ διεξάγει εἶναι δίκαιοι ἢ ὑπηρετοῦν ἀπλῶς τοὺς ἐξουσιαστικούς τῆς σκοπούς), νὰ πρωτοπορῇ στὸν πολιτισμό, νὰ παράγῃ ἐπιστήμη, νὰ δημιουργῇ τέχνη καὶ νὰ πληρῶνῃ μόνον αὐτὴ τίς δαπάνες γιὰ τὴν λειτουργία τῆς ομάδας (κράτους, ἔθνους, ἀνθρωπότη-τας), δὲν μάχεται ποτέ, δὲν παράγει, δὲν δημιουργεῖ, δὲν δαπανᾷ. Ἀντὶ τὸ μέλος τῆς ομάδας τῶν κυριάρχων **νὰ βομβαρδίσῃ**, ὅπως ὁ Ἀθηναῖος ἢ Σπαρτιάτης κυρίαρχος ἐμάχετο ὡς ὀπλίτης ἢ ἱππεύς, ἀναθέτοντας τὸ πολὺ - πολὺ στὸν δοῦλο ἢ εἰλωτά του νὰ τοῦ κουβαλᾷ τὸν ὀπλισμὸ καὶ τὰ ἐφόδια ἐκτὸς μάχης καὶ μόνο κατὰ τὴ διάρ-κεια τῶν στρατιωτικῶν μετακινήσεων, στέλνει τὸν σημερινὸ δοῦλο (=μισθοφόρο) τῆς νὰ βομβαρδίσῃ· ἀντὶ νὰ παράγῃ πολιτισμό, ἐπι-στήμη, τέχνη, μαζεύει καὶ κλείνει στὰ ἐργαστήρια, στὰ σπουδαστή-ρια καὶ στὰ στούντιο τοὺς ἐκτὸς ἐξουσίας μισθωτοὺς, γιὰ νὰ πρωτο-πορήσουν γιὰ ἓνα κομμάτι ψωμί· καὶ ἀντὶ νὰ πληρῶνῃ γιὰ τὴ λει-τουργία ὡς ομάδας τῶν κυδερνωμένων, τοὺς ἀπομυζᾷ, τοὺς ληστεύ-ει «νομίμως» καὶ τοὺς ἐκμεταλλεύεται, ὅχι γιὰ νὰ χρηματοδοτῇ τὰ «λειτουργήματα», ἀλλὰ γιὰ νὰ γεμίξῃ τὰ γιγαντιαῖα χρηματοκιβώτιά της (ποὺ σήμερα ὀνομάζονται τράπεζες).

Ο μεταφυσικὸς - οἰκονομίστικος μυστικισμὸς μὲ κορυφαῖες φα-ντασιώσεις του τὰ δύο παντοδύναμα φετίχ του, τὸν «Γιαχβὲ» καὶ τὸ «Δολλάριο» (ἀμφότερα «νομίσματα» μὲ τὴν ἔννοια τοῦ «νομίζω»), ἔχει ἀναποδογυρῶσι τὸ ζεῦγμα κυδερνῶν - κυ-δερνόμενος. Ὅπως θὰ ἔλεγε ὁ Φρειδερίκος Νίτσε, **«αὐτοὶ οἱ ἀνθρω-ποι** (οἱ πιστοὶ τοῦ Γιαχβὲ ἢ Χριστοῦ ἢ Ἀλλάχ· εἶναι οἱ τρεῖς «ἐκδοχῆς» ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀποκλήματος τῆς διαταραγμένης φαντασίας φο-δισμένων, ἀπειλουμένων, ἐνόχων καὶ συνεπῶς πασχόντων ἀπὸ φα-ντασιώσεις ἀνθρώπων) **βάλθηκαν νὰ ἀρρωστήσουν τὴν ἀνθρωπότη-**

τα ἀντιστρέφοντας τὶς ἐννοιες τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, τοῦ ἀληθινοῦ καὶ τοῦ ψευδοῦς καὶ τοῦ κατὰ φύσιν καὶ παρὰ φύσιν». Βρέθηκαν «θέσει» στὴν κορυφή, ἀναρριχηθέντες τὴ νύχτα («ἐν κρυπτῷ καὶ παρὰδύστῳ» = συνωμοτικά), ἄρα ἀναξιοκρατικά – καὶ γι’ αὐτὸ δὲν μποροῦν νὰ σηκώσουν στοὺς ἀσθενεῖς ὤμους τους τὸ βάρος αὐτῶν ποὺ βρίσκονται – «θέσει» καὶ ὄχι «φύσει» ἐπίσης – χαμηλότερα καὶ νὰ τοὺς σύρουν πρὸς τὰ πάνω· τοὺς συμπιέζουν λοιπὸν πρὸς τὰ κάτω. Ὁλόκληρη ἡ κοσμοθεωρία τοῦ σημερινοῦ κόσμου, ποὺ ἐπιχειρεῖται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ τῆς μεθόδου τῆς πλύσεως ἐγκεφάλων, θὰ μπορούσε νὰ διατυπωθῇ αὐθεντικώτατα μὲ τὴν γνωστὴ νεοελληνικὴ παροιμιώδη φράση «ὅσα φᾶμε, κι ὅσα πιοῦμε, κι ὅσα...». Ἡ φράση αὕτη εἶναι ταυτόχρονα καὶ ὁ τελειότερος ὀρισμὸς τῆς ἐννοίας «δοῦλος» ἢ «εἴλωτας»: Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἐξωθεῖται τώρα νὰ γίνῃ φορέας αὐτῆς τῆς «ιδεολογίας», εἴτε στὴν ἀπόκρωση «μπίγκ μπράδερ» ἀνήκει εἴτε στὴν ἀπόκρωση «Ἀφροαμερικανὸς» (γιὰ νὰ ἀναφεροῦμε στὰ δύο τελενταῖα «μοντέλλα» τῆς παγκόσμιας πλύσεως ἐγκεφάλων), θὰ ἀποτελῇ τὸν πιὸ εὐήθη ψυχολογικὸ τύπο, ποὺ θὰ μπορῇ νὰ κυβερνηθῇ ἄνετα ἀπὸ τὸν πιὸ ἀνεπαρκῆ «ἡγέτη», πιὸ εὐκόλα ἀπ’ ὅ,τι ἓνας κάου – μπόυ κυβερνᾷ τὴν ἀγέλη τῶν βοδιῶν του.

Ἄν ἀναθέσῃς στὸν θέσει (ὄχι φύσει) εἴλωτα – δοῦλο σου νὰ προμαχῇ ἀντὶ σοῦ, νὰ φιλοσοφήσῃ ἀντὶ σοῦ, νὰ φιλοτεχνήσῃ ἀντὶ σοῦ, νὰ πρωτοπορήσῃ ἀντὶ σοῦ, νὰ ἐρευνήσῃ ἀντὶ σοῦ, ἐνῷ ἐσὺ παραμένεις ἀόρατος στὶς σκοτεινές σου στοές, αὐτομάτως αὐτὸς ὁ «δοῦλος» – «εἴλωτας» θὰ σὲ ἀντικαταστήσῃ στὴν κορυφή, ποὺ θέσει καὶ ὄχι φύσει κατέχεις. Ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ τὸ Δίκτυο τῆς Πληροφορίας καὶ ἡ Πλημμυρίδα τῆς Ἑπικοινωνίας κάλυψαν τὴν ἐπιφάνεια τῆς Ὑδρογείου, τὰ πλοκάμια σου, ποὺ τὴν ἔσφιγγαν ἐπὶ χιλιετίες, σαρώνονται ὡς ἀθύρματα. Καὶ ἂν δὲν μπορῇς νὰ ἀνασύρῃς τὸν κυβερνώμενο πρὸς τὰ πάνω, ὅσο κι ἂν τὸν συμπιέξῃς πρὸς τὰ κάτω φορτώνοντάς τον μὲ ἔρματα – σαβοῦρες τύπου «μπίγκ μπράδερ» – «ἀφροαμερικανισμοῦ» (εἶναι δύο ὄψεις τοῦ αὐτοῦ πράγματος), θὰ ἐπιπλεύσῃ (= θὰ πλεύσῃ ἐπάνω σου). «Τῆς νύχτας τὰ καμώματα δὲν γίνονται τὴ μέρα», γιὰ νὰ θυμηθοῦμε μία ἀκόμη ρῆση τῆς λαϊκῆς σοφίας τοῦ σημερινοῦ Ἑλληνα (κι αὐτοῦ θέσει, ὄχι φύσει, εἴλωτα – δούλου).

Δ.Ι.Α.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ἡ ἀξιοπιστία τῶν σημερινῶν ἐγκυκλοπαιδεϊῶν

Κύριε διευθυντά,

Στὴν νεοεκδοθεῖσα ἐγκυκλοπαίδεια «Grand Larousse», στὸν 7ο τόμο καὶ στὸ λήμμα «Μηχανική» ἀναγράφεται πὼς ὁ Ἰταλὸς μαθηματικός, φυσικός καὶ ἀστρονόμος Γαλιλαῖος «διατύπωσε πρῶτος, ὅτι ἡ ταχύτητα πτώσης ἐνὸς σώματος εἶναι ἀνεξάρτητη ἀπὸ τὴ μᾶζα του». Καὶ συνεχίζει: «ὁ Γαλιλαῖος (1564-1642) εἰσήγαγε πολλὰ ἀπὸ τὶς θεμελιώδεις ἐννοίες τῆς δυναμικῆς, οἱ ὁποῖες διατυπώθηκαν μὲ μαθηματικὸν νόμον ἀπὸ τὸν Ἀγγλο μαθηματικὸ Ἰσαάκ Νεύτωνα (1642-1727), στὸ ἔργο του “Ἀρχές” ποὺ δημοσιεύθηκε τὸ 1687».

Ἡ συμβολὴ τοῦ Γαλιλαίου στὴ φυσικὴ καὶ ἀστρονομία εἶναι ἀναμφισβήτητη, ὅταν μάλιστα συνδέεται ἡ ἐπιστημονικὴ του γνώμη γιὰ τὸ ἡλιοκεντρικὸ σύστημα, ποὺ διατυπώθηκε τὸ πρῶτον ἀπὸ τοὺς Ὀρφικοὺς – «Χρυσολύρη (ἤλιε) κόσμον τὸν ἐναρμόνιον δρόμον ἔλκων» – καὶ παραπέμφθηκε σὲ δίκη ἀπὸ τὴ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία. Καθὼς ἐπίσης ἀδιαμφισβήτητη εἶναι ἡ συμβολὴ καὶ τοῦ Νεύτωνα. Ὅμως ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια πρέπει σὲ κάθε περίπτωσιν νὰ ἀποκαθίσταται.

Ἔτσι ὁ Ἐπίκουρος (341-270 π.Χ.) διατύπωσε τὴν ἀρχὴ τῆς βαρύτητας λέγοντας: «Ἀκόμῃ εἶναι ἀναγκαῖο, τὰ ἄτομα νὰ ἔχουν ἴση ταχύτητα, ὅταν μετακινουῖνται διὰ μέσον τοῦ κενοῦ, ἐφ’ ὅσον τίποτε δὲν ἀντιστέκεται. Γιατὶ οὔτε τὰ βαρὺ θά κινηθοῦν γρηγορώτερά τῶν μικρῶν καὶ τῶν ἐλαφρῶν, ὅταν τίποτε δὲν συναντοῦν αὐτὰ, οὔτε τὰ μικρὰ τῶν μεγάλων, ὅσο κι ἂν ἔχουν σύμμετρο πέρασμα, ὅταν καὶ σὲ ἐκεῖνα δὲν ἀντιστέκεται κανένα ἐμπόδιο» (Ἐπίκουρος πρὸς Ἡρόδοτον 61).

Βεβαίως, γιὰ νὰ καταλήξῃ ὁ Ἐπίκουρος σ’ αὐτὴ τὴ θαυμάσια ἐπιστημονικὴ ὁλοκλήρωσι περὶ βαρύτητας, προϋπῆρξε μεγάλη καὶ μακροχρόνια προετοιμασία περὶ τοῦ κενοῦ καὶ τῶν ἀτόμων. Ὁ Ἀριστοτέλης καταγράφει τόσο τὶς ἀπόψεις τῶν παλαιτέρων τοῦ Δημοκρίτου καὶ τοῦ Λεύκιππου ὅσο καὶ τοῦ ἴδιου γιὰ τὸ κενὸ καὶ τὴν κίνησι τῶν ἀτόμων ὡς ἑξῆς: «Κι ἂν τὸ πᾶν δὲν εἶναι συνεχές, ἀλλ’ ὅπως λέει ὁ Δημοκρίτης καὶ ὁ Λεύκιππος διαχωρισμένο στὸ κενό, εἶναι ἀνάγκη πάντα νὰ ἔχουν μίαν κίνησι. Γιατὶ διαχωρίζονται μὲν ἀπὸ τὸ σῆμα, ἢ δὲ φύσι τους λέγονν πὼς εἶναι μία, ὅπως ἂν ἦταν τὸ καθέ-

Ἡ διαστρέβλωση τοῦ Πλάτωνα ἀπὸ τὴν Θεολογία

Κύριε διευθυντά,

Οἱ δυσάρεστες καὶ καταστροφικὲς ἐπιπτώσεις τῆς ἰδεοκρατίας καὶ θεοκρατίας τοῦ Μεσαίωνα θεωρήθηκαν ἰδεολογικὲς ἀπόρροιες τῆς πλατωνικῆς φιλοσοφίας καὶ ἔδωσαν τὴ δυνατότητα σὲ πολλοὺς μεταγενέστερους λόγιους καὶ διανοητὲς νὰ τὴν ἐκτιμήσουν ἀρνητικὰ. Μερικοὶ ἐξεδήλωσαν ἀκόμα καὶ ἀκρατεῖς ἀπόψεις γιὰ τὶς ἀρνητικὲς αὐτὲς ἐπιπτώσεις γράφοντας: «... τὸν θεώρησαν (τὸν Πλάτωνα) **σάν τὸν πρόδρομο τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ἐξ’ αἰτίας αὐτοῦ τῆς παρακμῆς τοῦ ἀρχαίου κόσμου**» (V. Goldschmidt, «Ὁ πλατωνισμὸς καὶ ἡ σύγχρονη σκέψις», σελ. 250).

Οἱ ἐπικρίσεις αὐτὲς τῆς πλατωνικῆς ἰδεοκρατικῆς φιλοσοφίας εἶναι ἐν μέρει δικαιολογημένες ὅσον ἀφορᾷ στὶς ἰδεολογικοκοινωνικὲς τὸν ἐπιπτώσεις στὴν παράλογη καὶ ἀνώμαλη ἐποχὴ ἕως τὸν 12ο μεσαιωνικὸ αἰῶνα.

Ἡ πλατωνικὴ φιλοσοφία ἔγινε πηγὴ ἔμπνευσης γιὰ τὴν χριστιανικὴ διδασκαλία καὶ ἰδεολογία, οἱ ὁποῖες ἀντλήθηκαν μέσα ἀπὸ τὰ ἐπὶ μέρους ἐδάφια τοῦ διδλίου τοῦ Πλάτωνα «Τίμαιος», διὰ μέσου τοῦ ὁποῖου ὁ σοφὸς τῆς ἀρχαιότητος ἐκφράζει τὴν φιλοσοφία του καὶ ἀναφέρει [«...ὁ Θεὸς ὅμως ἐδημιούργησε τὴν ψυχὴ πρὶν ἀπὸ τὸ σῶμα καὶ ἔτσι εἶναι ἀνώτερη του... γιὰ νὰ τὸ ἐξουσιάζῃ καὶ ὅχι νὰ ἐξουσιάζεται ἀπὸ αὐτὸ» (Τ 34γ)] καὶ «...ὅταν ὠλοκλη-

να ἀπὸ χρυσὸ διαχωρισμένο. Αὐτῶν δέ, ὅπως λέγομε, εἶναι ἀναγκαῖο νὰ ἔχουν τὴν ἴδια κίνηση, γιατί, ὅπου ἕνας σθῶλος κινεῖται, καὶ ὁλόκληρη ἡ γῆ κινεῖται πρὸς τὰ ἐκεῖ, ὅπως τὸ ἴδιο συμβαίνει μὲ μιὰ μεγάλη φωτιά καὶ ἕναν σπινθῆρα. Ὡστε οὔτε ἐλαφρὸ ἀπλᾶ κανένα ἀπὸ τὰ σώματα δὲν εἶναι, ἀν τὰ πάντα ἔχουν δάρος. Ἄν δὲ ἐλαφρότητα, βαρὺ κανένα» (Ἀριστοτέλης, «Περὶ Οὐρανοῦ», 275b 30, 276a).

Διαγράψαμε τὴ διαχρονικὴ πορεία τῆς ἐπιστημονικῆς σύλληψης τοῦ νόμου τῆς βαρύτητας γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας, ὅπως ἔχομε ὅλοι μας καθῆκον νὰ κάνουμε, ὅταν διαπιστώνουμε ἱστορικὲς ἀνακρίβειες.

Μετὰ τιμῆς
Γεράσιμος Καζάνας
Οἰκονομολόγος, Πατήσια

Ἀντιφάσεις τῶν εὐαγγελίων γιὰ τὴ Σταύρωση

Ἀξιότιμες κ. Λάμπρου,
Διαδύζοντας τὴν Καινὴ Διαθήκη διαπίστωσα ὀρισμένες ἀντιθέσεις σχετικὲς μὲ τὴν περιγραφὴ τῆς Σταυρώσεως.

Ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ἀναφέρει, ὅτι μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Χριστοῦ ἔγιναν τὸ σχίσμα τοῦ Ναοῦ, ὁ σεισμός, τὸ ἀνοιγμα τῶν μνημείων καὶ πολλῶν σωματίων ἁγίων ἢ ἀνάσταση.

Ὁ εὐαγγελιστὴς Μάρκος ἀναφέρει: «Σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης» (πρὶν πεθάνῃ ὁ Χριστός)· μετὰ φωνὴ μεγάλη ἔδγαλε ὁ Ἰησοῦς λέγων: «Ἐλωί, Ἐλωί λυμὰ σαδαχθανί».

Ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς ἀναφέρει: «Ὥρα ἔκτε σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης» (ΚΓ: 44). Καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα τοῦ Ναοῦ

εἰς τὸ μέσον» (ΚΓ: 45). «Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε: Πάτερ ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι» (ΚΓ: 34). (Αὐτὸ μόνον ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς τὸ ἀναφέρει).

Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ μόνος ἐκ τῶν δώδεκα μαθητῶν ποὺ παρηκολούθησε τὸν Ἰησοῦ μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ Σταυροῦ, ἀναφέρει: «Ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς εἶπε, “τετέλεσθαι”, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ Πνεῦμα» (ΙΘ: 30). Δὲν ἀναφέρει γιὰ σεισμούς, ἀνάσταση νεκρῶν, συγχώρεση τῶν ληστών («ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι») κ.λπ.

Μὲ ἐκτίμηση
Γεώργιος Χατζησταυρίδης
Φλώριδα, ΗΠΑ

Τὸ ἀτόπημα τῆς Ἑλληνίδας ἐπιτρόπου στὴν Ε.Ε.

Κύριε διευθυντά,

Στὰ τεύχη 240 καὶ 242 τοῦ «Δ» διάβασα τὰ ἄρθρα

ρώθηκε ἡ σύνθεση τῆς ψυχῆς μὲ τὴ θέληση τοῦ δημιουργοῦ, τότε ἐκεῖνος δημιούργησε τὸ σῶμα» (Τ 36ε). Τὰ ἐδάφια αὐτὰ θεωρήθηκε ὅτι ἀνταποκρίνονται στὴν χριστιανικὴ ἰδεολογία.

Οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἀπέρριψαν ἄλλα ἐδάφια τοῦ «Τίμαιον», ὅπου ὁ Πλάτων δὲν συμφωνοῦσε μὲ τὰ γραπτὰ τῆς ἰουδαϊκῆς Π. Διαθήκης, ὅπως π.χ. τὸν πρωτοφανὴ γιὰ τὰ παγκόσμια πολιτιστικά δεδομένα μῦθο τῆς «ex nihilo» δημιουργίας. Εἶμαι τῆς γνώμης, ὅτι δὲν ὑπάρχει στὰ ἔως τώρα ἱστορικὰ δεδομένα τέτοιο ἀντιεπιστημονικὸ ἄλογο ἀπόφθεγμα. Ὁ Πλάτων ἔχει τελείως διαφορετικὴ ἄποψη στοῦ θέμα τῆς δημιουργίας πολὺ δὲ περισσότερο στοῦ παράλογο τῆς ἐκ τοῦ μηδενὸς δημιουργίας:

«...πῆρε ὅλην τὴν ὁρατὴν ὕλην ποὺ ποτὲ δὲν ἠσύχαζε, ἀλλὰ θρισκόταν σὲ ἄτακτη καὶ ἀκανόνιστη κίνηση καὶ τὴν ἔβαλε ἀπὸ τὴν ἀταξία σὲ τάξιν» («Τίμαιος» Τ 30δ). Ἡ ὕλη ὑπῆρχε...

Αὐτὰ εἶναι μόνο ὀλίγα ἀπὸ τὰ πολλὰ παραδείγματα, τὰ ὁποῖα ὅμως εἶναι ἀρκετὰ γιὰ νὰ ἀποδειχθῇ γιατί ἡ θεολογία τῆς χριστιανισμοῦ, ἐνῶ δῆθεν στηρίζεται στὴν πλατωνικὴ φιλοσοφία τῶν Ἰδεῶν καὶ Οὐσιῶν, ἀπορρίπτει τὸν Πλάτωνα.

Μετὰ τιμῆς
Ἰωάννης Κυπαρισσὸς
Δρ Τεχνολογικῶν Ἐπιστημῶν

των κ.κ. Κουδαλάκη και του τέως καθηγητού μου στο Α.Π.Θ. κ. Κοδότση, αναφορικώς με την κ. Διαμαντοπούλου που έκανε την γνωστή πρόταση περί αγγλικής γλώσσας και θά ήθελα να συμπληρώσω τα εξής: Ὁ γνωστός Ἀμερικανὸς μεγαλοεπιχειρηματίας κος Γκαίετς δήλωσε πρόσφατα, ὅτι οἱ νέοι ὑπολογιστές πού θά κυκλοφορήσουν στήν παγκόσμια ἀγορά, θά λειτουργοῦν πλέον μέ τὸ λογισμικὸ τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας. Καὶ ὁ λόγος; Ἀπὸ κάθε ἐλληνικὴ λέξη ὑπάρχει ἡ δυνατότης νὰ παραχθοῦν ἀμέτρητες ἄλλες λέξεις. Διαβάζω ἐπίσης σὲ ξένα ἔντυπα, ὅτι ἀρκετὲς μεγάλες ἐπιχειρήσεις ἀλλὰ καὶ κυβερνήσεις στέλνουν στελέχη τους – προγραμμα-

τιστές σὲ σχολές, προκειμένου νὰ μάθουν ἐλληνικά, ὥστε νὰ ἀνταποκριθοῦν στὴ νέα τεχνολογία καὶ γλώσσα τῶν ὑπολογιστῶν. Ἀντιθέτως ἐδῶ γίνεται προσπάθεια ἐπιβολῆς τῆς Ἀγγλικῆς. Καὶ ταυτοχρόνως δὲν στηρίζεται ἡ πρόταση τῶν Ἰσπανῶν εὐρωδουλευτῶν νὰ γίνη ἡ Ἑλληνικὴ γλώσσα τῆς Ε.Ε.

Κύριε διευθυντά, πρέπει ὄντως κάποιον νὰ ἐσπρωξάν τὴν κ. Διαμαντοπούλου στὴ διάπραξη ἐνὸς τέτοιου ἀτοπήματος.

Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν φιλοξενία,
Ἰωάννης Μαργαζᾶς
Χειρουργός

Ὁ μισελληνισμὸς τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας

Ἀγαπητὲ κύριε διευθυντά,

Συγχαρητήρια γιὰ τὴν πολὺ ὥραία προσπάθεια πού κάνετε. Εἶμαι ἀναγνώστης σας 6 μῆνες· τότε ἀνακάλυψα τὸ περιοδικό σας. Θά ήθελα νὰ σημειώσω 2-3 πραγματάκια, γιὰ νὰ δοῦμε πῶς ἔδλεπαν κάποιον «ἄγιοι» καὶ τὸ περιβάλλον τους τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνες:

Ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος διηγείται, ὅτι ἡ μητέρα του, προσέχοντάς τον ἀπὸ τὰ κακὰ ἀκούσματα, δὲν ήθελε νὰ «μολύνεται» ἡ ἀκοή του «διηγήμασιν ἐλληνικοῖς». Ὁ Χρυσόστομος συνιστοῦσε νὰ μὴν διηγοῦνται στὰ μικρὰ παιδιὰ «περὶ τῶν χρυσόμαλ-λων δερμάτων». Καὶ ὁ ἐπίσκοπος Καισαρείας Εὐσέβιος μιλάει γιὰ «ἐπιβλαβεῖς μύθους»· ἀλλὰ καὶ ἀρκετοὶ ἄλλοι ὅπως ὁ Μ. Βασίλειος προέτρεπαν τοὺς νέους ν' ἀποφεύγουν τὰ ἐλληνικά καὶ νὰ μελετοῦν τὴν Π. Διαθήκη. Ὁ μάρτυρας καὶ φιλόσοφος Ἰουστίνος, στὴν προσπάθειά του νὰ σπλώσει

τὴν ἀρχαιοελληνικὴ θρησκεία δεβαιώνει, ὅτι σχεδὸν ὅλοι οἱ ἐθνικοὶ προήγαγαν τὶς κόρες καὶ τὰ ἀγόρια τους σὲ ἀκολασίες. Ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς μιλάει γιὰ τὴν ἀκολασία τῶν ζωγράφων καὶ τῶν γλυπτῶν, πού ήταν γυμνά· τὸ ἴδιο καὶ ὁ Γρηγόριος Νύσσης γιὰ τὶς γυμνὲς τοιχογραφίες. Μάλιστα ἀργότερα ἢ ἐν τρούλλῳ Σύνοδος (691-692) μέ τὸν 100ο κανόνα τῆς ἀπαγόρευσε πλέον τὸ γυμνὸ, ἀφορίζοντας τοὺς καλλιτέχνες τους. Ἴσως ὅμως οἱ καλλιτέχνες νὰ μὴν πτοήθηκαν καὶ πολὺ, γιὰτὶ ἀκολούθησαν ἀρκετὲς καταδίκες σὲ συνόδους μέ νομοκανόνες καὶ ἀφορισμούς.

Τελειώνω, μέ τὴν εὐχή νὰ ξεκολλήσουμε κάποτε ἀπὸ τὴν ἐδραιογενῆ θρησκεία καὶ νὰ συμβάλλουμε ὅλοι, ὅσο μπορούμε, σὲ αὐτὸ τὸ ξύπνημα.

Σπύρος Κουλούρης

Ἀλεποῦ Κέρκυρας, Τ.Κ. 49 100

Ὁ δῆθεν ἀντιεβραϊκὸς ρατσισμὸς τοῦ Μαρκόπουλου καὶ ὁ κ. Ἀνθιμος

Κύριε διευθυντά,

Ὁ «ἀντίλογος» τοῦ μητροπολίτη Ἀλεξανδρουπόλης κ. Ἀνθιμου στὸν συνθέτη Γ. Μαρκόπουλο, πού ζήτησε στὴ γνωστὴ συνέντευξή του στὸ «Δ» (τ. 241) τὴν ἀποβολὴ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἀπὸ τὴ θρησκεία τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ήταν: «Ἐάν ὁ κ. Μαρκόπουλος ἔχει κοσμοθεωρητικὲς προκαταλήψεις ἡ ρατσιστικὲς ἀντιλήψεις ἐναντίον τῶν Ἑβραίων αὐτὸ εἶναι ἓνα ἄλλο θέμα, πού μπορεί νὰ τὸ λύσῃ ὁ ἴδιος γιὰ τὸν ἐαυτό του». Θά ἀσχοληθοῦμε μέ τὶς θέσεις τῆς Ἐκκλησίας ἐναντι τῶν Ἑβραίων· ἰδιαίτερα δὲ τοῦ μητροπολίτη Ἀνθιμου: Ὁ ἴδιος λοιπὸν ὁ Ἀνθιμος, σύμφωνα μέ δημοσίευμα τῆς ἀθηναϊκῆς «Ἐλευθεροτυπίας» τὸν περασμένο χρόνο δήλωσε (10 Μαΐου 2001): «...ἐμεῖς θά σκοτωνώμα-στε καὶ οἱ Ἑβραῖοι θά ἀπολαμβάνουν τὶς ἐλευθε-ρίες; Νὰ πᾶνε ἐκεῖ πού εἶναι ἡ πατρίδα τους».

Ἀλλὰ καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος δή-λωνε στὸ «Βῆμα» στίς 15 Φεβρουαρίου 2001: «Οἱ Ἑβραῖοι βρῖσκονται πίσω ἀπὸ τὴν ἀπόφαση τῆς κυβέρνησης γιὰ τὴ μὴ ἀναγραφή τοῦ θρησκευμα-τος στίς ταυτότητες», κατηγορώντας ἔτσι μιά θρη-σκευτικὴ μειονότητα καὶ ἐπιρροίπτοντάς τῆς εὐθύ-νη γιὰ κάτι πού ἔκανε ἡ ἐλληνικὴ κυβέρνηση (ἀν εὐθύνονται αὐτοὶ ἢ ὄχι καὶ ποιοὶ πραγματικὰ εὐθύ-νονται καὶ πάλι εἶναι ἓνα ἄλλο θέμα).

Ὅμως σὲ λίγες μέρες οἱ Χριστιανοὶ θά γιορτά-σουν τὸ Πάσχα, δηλαδὴ τὰ Πάθη, τὴ Σταύρωση καὶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Ποιοὶ εὐθύνονται – κατὰ τὴν Ἐκκλησίαν – γι' αὐτό; Νὰ μὴ ξεχνούμε, ὅτι τὸ Πάσχα θά ἀνάδουνε παντοῦ οἱ φωτιές, πού θά κατακαίουν τὸν Ἑβραῖο Ἰούδα. Πέραν τούτου ὁμως στὴν ἐλληνικὴ λαϊκὴ παράδοση οἱ βασικότε-ρες κατηγορίες κατὰ τῶν Ἑβραίων σχετίζονται μέ

τῇ σταύρωσιν τοῦ Χριστοῦ. Στὴν Ἀκολουθία τῆς Μεγάλης Πέμπτης ἐκτός ἀπὸ τὶς κατηγορίες κατὰ τοῦ Ἰουδα γίνονται πολλὲς ἀναφορὲς καὶ στὸ «γένος τῶν Ἑβραίων», ποὺ εἶναι συλλήδωδον ὑπεύθυνο γιὰ τὴ σταύρωσιν τοῦ Ἰησοῦ. Οἱ Ἑβραῖοι ἀποκαλοῦνται κατ' ἐπανάληψιν «θεοκτόνοι», «θεοστυγεῖς», «λαὸς δυσσεδῆς καὶ παράνομος» καὶ ζητεῖται ἡ τιμωρία τους. «Ἀλλὰ δὸς αὐτοῖς, Κύριε, κατὰ τὰ

ἔργα αὐτῶν, ὅτι κενὰ κατὰ σοῦ ἐμελέτησαν». Στους Ἑβραίους ἀποδίδονται οἱ ιδιότητες τοῦ Ἰουδα. Καὶ αὐτὲς εἶναι φιλαργυρία, προδοσία, περιπλάνηση, θεοκτονία. Ὁ Ἑβραῖος κατηγορεῖται γιὰ φιλαργυρία καὶ δειλία στὶς παραδόσεις καὶ παροιμίες τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας.

Μιχάλης Μιχαήλ

Δημοσιογράφος, Λευκωσία - Κύπρος

Μιά πρόταση γιὰ τὸ νέο Μουσεῖο Ἀκροπόλεως

Κύριε διευθυντά,

Στὴν ἐφημερίδα τῆς Ν. Ὑόρκης τοῦ Σαββατοκύριακου 10 Φεβρουαρίου 2002 διάβασα, ὅτι θ' ἀρχίσουν οἱ ἐργασίες τοῦ νέου Μουσείου Ἀκροπόλεως τὴν ἀνοιξὴ καὶ εἶδα τὴν μακέτα τοῦ νέου αὐτοῦ «κομψοτεχνήματος», ἡ ὁποία ἔκανε νὰ σηκωθοῦν οἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς μου. Σὰν ξενοδοχειακὸ συγκρότημα ἴσως νὰ ἦταν κομψοτεχνήμα, ἀλλὰ σὰν ἑλληνικὸ μουσεῖο τῆς Ἀκροπόλεως στὰ μάτια μου φαντάζει σὰν τερατούργημα. Εἶναι δυνατόν ἓνα κιβωτόσχημο πρᾶγμα νὰ ἐπιλέχθηκε γιὰ νὰ γίνη μουσεῖο τῆς Ἀκροπόλεως; Ἀντὶ νὰ γίνη ἓνα νεοκλασικὸ κτηριακὸ συγκρότημα μὲ πρόσοψη ποὺ νὰ θυμίζει ἀρχαῖο ναὸ, μιὰ καὶ αὕτῃ ἡ ἀρχιτεκτονικὴ εἶναι ἡ ἐλεονότερα καὶ διαχρονικὴ (ἀρκεῖ νὰ κοιτάξῃ κανεὶς ὅλα τὰ μεγάλα μουσεῖα τοῦ κόσμου, δημόσια κτήρια κ.ἄ., τὰ ὁποῖα φαντάζουν σὰν ἀρχαῖοι μεγαλοπρεπεῖς ναοί), εἶναι σὺν τοῖς ἄλλοις καθαρὰ ἑλληνικὴ, καὶ μόνον αὕτῃ ταιριάζει σ' ἓνα τέτοιο σπουδαῖο μουσεῖο καὶ ὄχι τὰ μοντέρνα σκουπιδοκτήρια.

Ἐνα κτήριο, ποὺ μπορεῖ νὰ γίνη μουσεῖο μὲ

ἄρκετὰ λιγώτερο κόστος στὴ διαμόρφωσή του καὶ τὸν ἐξοπλισμὸ του, εἶναι τὸ Ζάππειο Μέγαρο, ποὺ δρίσκεται ἀπέναντι ἀπὸ τοὺς στύλους τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Εἶναι ἓνα μεγάλο κτήριο μὲ μεγάλους χώρους γιὰ στάθμευσιν τουριστικῶν λεωφορέων, τεράστια πλατεῖα γιὰ περίπατο, πολλὰ παγκάκια γιὰ τὴν ξεκούρασιν τῶν ἐπισκεπτῶν καὶ θαυμάσιο κῆπο γιὰ δόλτα καὶ δροσιὰ. Ἐχει θαυμάσια ἀπεριόριστη θέα πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν, τὸν ναὸ τοῦ Διός, τὴν Πύλιν τοῦ Ἀδριανοῦ καὶ θέα τὸ Καλλιμάρμαρο στάδιο. Ἐπίσης στοὺς γύρω χώρους ὑπάρχουν ζαχαροπλαστεία καὶ ἀναψυκτήρια, ὅπου ὁ ἐπισκέπτης μπορεῖ νὰ γευματίσῃ καὶ νὰ δροσιستῇ.

Μοῦ ἔλεγε ἓνας φιλέλληνας ἀμερικανὸς φίλος μου, ὅτι «ἂν οἱ Ἕλληνες ξυπνήσουν καὶ γυρίσουν στὶς ρίζες τους, τότε τὰ γλυπτὰ τοῦ Παρθενῶνα θὰ φύγουν μόνον τοὺς ἀπ' τὸ Βρετανικὸ Μουσεῖο καὶ θὰ γυρίσουν περπατώντας πίσω στὴν μάνα γῆ τους». Τὸ πιστεῦω ἀπόλυτα.

Μὲ τιμῆς

Κάστωρ Ἰωάννης Τσοπανάκης

Ν. Ὑόρκη

Ὁ πίνακας μὲ θέμα «Τὸ Συμπόσιον τοῦ Πλάτωνος»

Ἀγαπητὲ κ. Λάμπρου,

Εἰς συμπληρώσιν τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἐλκετοῦ συνεργάτου τοῦ «Δαυλοῦ» μουσικοῦ κ. Νικολάου Σταμ. Ἀσιπώτη ἐκ Wolfsburg Γερμανίας (τ. 243, σ. 15668) ἐκ προσωπικῆς μου γνωριμίας μὲ τὸν Ἰωάννη Πασσά γνωρίζω τὰ ἀκόλουθα: Ὁ μέγας αὐτὸς Ἕλληνας συγγραφεὺς ἀπὸ τὸ 1922, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε καὶ ἐκ τῶν μεγίστων συλλεκτῶν καὶ ἰδρυτῆς τοῦ «Μουσείου Ἀνατολικῆς Τέχνης» (γωνία Κωδριγκτώνος καὶ Κυψέλης), εἰς συζήτησίν μας μοῦ γνώρισε τὰ ἀκόλουθα:

Στὸν δεῦτερο ὄροφο τοῦ μουσείου καὶ κατοικίας του ποὺ ἐπεσκέφθημεν, ἄνωθεν τῆς θύρας εἰσόδου εἶχεν ἀνηρτημένον τὸν περίφημο πίνακα τοῦ Γερμανοῦ ζωγράφου Anselm Feuerbach (1828-1880). Εἰς αὐτὸν εἰκονίζονται ὑπέροχα τὰ κεντρικὰ πρόσωπα τοῦ ἱστορικοῦ «Συμποσίου» τοῦ Πλάτωνος.

Ὁ πίναξ αὐτὸς ἐδημοσιεύθη στὴν ἐγκυκλοπαίδειαν «Ἡλιος». Τὰ διαμειφθέντα τότε μεταξὺ μας ἐπιβεβαιώνουν τὴν ἄνω ἐπιστολή. Τὴν συμπληρώνουν ἐπιπλέον, διότι ὡς ὁ κ. Ἀσιπώτης γράφει, «Τὸ “Συμπόσιον τοῦ Πλάτωνος” (1869) τὸ ζωγράφισε τρεῖς φορές μὲ ἐλάχιστες διαφορὰς. Ὁ πίναξ εὐρίσκεται στὴν Πινακοθήκην τοῦ Βερολίνου καὶ ἓνας δεῦτερος στὴν Kunsihalle τῆς Karlsruhe». Ὁ τρίτος πίναξ, ποὺ μοῦ ἐπεδείχθη ὡς ἄνω, εὐρίσκεται στὸ «Μουσεῖον Πασσᾶ». Ὁ συγκεκριμένος τρίτος πίναξ ἦτο μαυροδάσπερος. Ἐκλήθη ὁ Ἕλληνας ζωγράφος Παλληγκαρᾶς καὶ τὸν ἐχρωμάτισε ἀρχιτεκτονικά. Ἐτοὶ ὁλοκληρώσαν οἱ πληροφορίες τὴν ἱστορία τοῦ πίνακος αὐτοῦ.

Φιλικὰ

Κωνσταντῖνος Γ. Γεωργανᾶς

Διηγήτορας

ΛΟΓΟΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΟΡΥΦΑΙΩΝ ΜΑΣ

“Ιουδαϊσμός και Έλληνισμός είναι δύο αντίθετα πράγματα, τα οποία συγκρούονται [...]. Το κύριο στοιχείο του Ιουδαϊσμού είναι το παρανοϊκό κτίσιμο ενός όπαδοῦ τοῦ Ἰεχωβά ἢ τοῦ Ἀλλάχ ἢ καὶ τοῦ Χριστοῦ ἀκόμη. Γιατὶ ὁ Χριστιανισμός καὶ ὁ Μωαμεθανισμός ἀπ’ τὸν Ἰουδαϊσμό βγαίνουν. Ὁ ὁπαδὸς λοιπὸν τοῦ Ἰεχωβά ἀπὸ τῆς μιᾶς εἶναι καταραμένος καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἐκλεκτός. Σχιζοφρένεια [...] Κατ’ εὐθεῖαν ἀπὸ τὸν Ἰεχωβά τῆς Βίβλου βγαίνει ὁ Χίτλερ. Κατ’ εὐθεῖαν. Καὶ τρώει τοὺς Ἑβραίους. Δηλαδή ὁ Χίτλερ εἶναι δικό τους δημιούργημα...

»Μέσα σ’ ὅλα αὐτὰ ἡ Ἑλλάδα εἶναι μία ἐξαίρεση. Ἐμεῖς ἔχουμε παιδιά, πὺ τὰ ὀνομάζουμε Ἑκτορα καὶ Πρίαμο. Ὁ Εὐριπίδης “τὰ σέρνει” στοὺς Ἕλληνες [...]. Ἄν ἐμεῖς ἦμαστέ ρατσιστές, δὲν θὰ εἴχαμε τὸν Ὅμηρο καὶ τὸν Εὐριπίδη... Ἕνας καταπονημένος ἄνθρωπος, πὺ ξέρεῖ, ἅς ποῦμε, ὅτι εἶναι καταραμένος ἀπ’ τὸ Θεὸ του καὶ ξαφνικὰ παίρνει μία ἐξουσία, θὰ πάη νὰ καταπύσῃ ἄλλους ἀνθρώπους. Ἐ, αὐτὸ ἔγινε: Κατέστρεψε τὴν ἀνθρωπότητα ὁ Χριστιανισμός. Καταπονημένοι πῆγαν στὴ Ν. Ἀμερική, τοὺς σκότωσαν ὅλους· στὴν Ἀφρική τοὺς ἔσφαξαν· στὴ Β. Ἀμερική τὸ ἴδιο.

[Λόγοι τοῦ **Μίκη Θεοδωράκη**: Ἀπὸ τὴ συνέντευξή του στὸν «Δαυλὸ», τὸν Ἰούνιο τοῦ 1996, τεῦχος 174.]

ΠΕΡΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ «Δ»

“Ο Χριστιανισμός στην Ελλάδα έκανε πολλά και ανεξίτητα κακά. Ακρωτηρίασε αγάλματα, με μανία γκρέμισε ναούς, έκανε επεμβάσεις σε αρχαία κείμενα [...] Βέβαια τα αρχαία κείμενα και χιλιάδες αποσπάσματα σε παπύρους, περγαμινές κ.λπ. πολλοί Έλληνες, που «ύπαλληλικά» υπηρέτοῦσαν την Ὁρθοδοξία, διαφύλαξαν τὸ πνεῦμα καὶ τὰ ἔργα με κίνδυνο ἀκόμῃ καὶ τῆς ζωῆς τους.

»Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι ὁ Εὐριπίδης στὶς «ἐρειπωμένες» «Βάκχες» του ἀφήνει νὰ ἐννοηθῇ κάτι τὸ τρομερό: ὅτι κάθε θρησκεία ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο στὴ δολοφονία, στὸν πόλεμο, στὴ βία.

»Ἡ Ὁρθοδοξία στὸ κοντινὸ παρελθὸν ἔκαμε κινήσεις δυνατές, πλησιάζοντας θέσεις καὶ ἰδεολογήματα σύγχρονα, ἐπομένως ἐλληνικά.

»Αναμένεται στὴν αὐγὴ αὐτῆς τῆς χιλιετίας νὰ κάνῃ διορθωτικὲς κινήσεις, καταργώντας τὴν Παλαιὰ Διαθήκη, πὺ τόσα ψέματα δίδαξε στὰ ἐλληνόπουλα στὰ σχολεῖα..

[Λόγοι τοῦ **Γιάννη Μαρκόπουλου**: Ἀπὸ τὴ συνέντευξή του στὸν «Δαυλὸ», τὸν Ἰανουάριο τοῦ 2002, τεῦχος 241.]

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΡΜΙΜΟΥΛΛΑΣ

Σὲ μία πρόσφατη ἀπ' τὶς καθημερινές διακηρύξεις του στὸν Τύπο ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν δήλωσε, πὼς στὶς ἐπόμενες βουλευτικές ἐκλογές θὰ ληφθοῦν σοβαρὰ ὑπ' ὄψιν τὰ τρία ἑκατομμύρια τῶν πιστῶν, ποὺ προσήλθαν στὶς ἐκκλησίες καὶ ψήφισαν ὑπὲρ τῆς ἀναγραφῆς τοῦ θρησκευματοῦ στὶς ταυτότητες... Ἐκμεταλευόμενος λοιπὸν τὴν πολιτικὴ παρακμή, ἐπιχειρεῖ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν ἄτονο πλέον κομματισμὸ μὲ τὸν θρησκευτικὸ φανατισμὸ. Ταυτόχρονα οἱ περὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπο ποιμενάρχες ἔχουν ἀναπτύξει ἔντονη παρασκηνακὴ δραστηριότητα, ποὺ σκοπεύει νὰ καταπνίγῃ ὅποιαδήποτε φωνὴ ἀμφισβήτησης τοῦ ἰσχύοντος ἀκόμη ἐν Ἑλλάδι θρησκευτικοῦ σκοταδισμοῦ.

Κι ὅλα αὐτὰ σὲ μία ἐποχὴ, κατὰ τὴν ὁποία παρατηρεῖται σὲ παγκόσμιο σχεδὸν ἐπίπεδο μιὰ σαφῶς μετριοπαθέστερη στάση τῶν διαφόρων θρησκευτικῶν ἡγετῶν ἔναντι «ἄλλοτρίων ἀπόψεων» ἀλλὰ καὶ τῶν πολιτικῶν καὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν. Μὲ προεξάρχουσες τὶς «παπικὲς συγγνώμες» ἔναντι τῶν ἱστορικῶν «σφαλμάτων» τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς ἐκκλησίας Χριστιανοὶ καὶ Μουσουλμᾶνοι ποιμενάρχες – πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων – ἐξαναγκάζονται ἀπὸ τὰ πράγματα νὰ ἀναγνωρίζουν σταδιακὰ κάποια δικαιώματα στὰ ποίμνιά τους. Αἰτία ἢ ραγδαία μεταμόρφωση τῶν κοινωνιῶν, ποὺ μέσῳ τῆς ἀνόδου τοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου, τῆς διάχυσης τῆς πληροφορίας καὶ τῆς ἐπικοινωνιακῆς συνένωσης τοῦ κόσμου ὁδηγεῖ τὰ ἄλλοτε παντοδύναμα δόγματα κάτω ἀπὸ τὸ πιεστήριο τῆς κριτικῆς καὶ τῆς ἀμφισβήτησης. Κραυγαλέα ἐξαίρεση τῆς τάσης αὐτῆς – καὶ μάλιστα ἐντὸς τοῦ Δυτικοῦ Κόσμου – ἀποτελεῖ ἡ ἐλλαδικὴ ἐκκλησία καὶ ὁ προκαθήμενός της, ποὺ μὲ τὶς δραστηριότητές του ἔμμεσα καταδηλώνει τὸ ἐπίπεδο τοῦ πολιτισμοῦ τῆς σύγχρονης Ρωμοσύνης. Μεγάλο μέρος τοῦ λαοῦ αὐτοῦ τρέμει καὶ σήμερα μπροστὰ σὲ μεσαιωνικὲς ἀπειλές τοῦ τύπου «ὅποιος ἀπλῶνῃ τὸ χέρι του πάνω στὴν Ἐκκλησία, ξεραίνεται» καὶ δέχεται σιωνιστικῆς ἀγωγῆς διεθνιστὲς νὰ μιλοῦν γιὰ τὸ ἔθνος του, ἐθελουσίους ἀτέκνους νὰ διαπαιδαγωγοῦν τὰ παιδιά τους, αὐτοκηρυγμένους ἀνδραστούς νὰ θέτουν κανόνες στὴν ἐρωτικὴ τους ζωή.

Κατὰ τὴν πρόσφατη ἐπίσκεψή του στὴν Ἀθῆνα ὁ Ἰρανὸς πρόεδρος Μωχάμεντ Χαταμί στὴ διάλεξή του ποὺ ἔδωσε στὸ Πάντειο Πανεπιστήμιο, μὲ μεσοὺς καὶ φιλοσοφημένους λόγους ἐπλεξε τὸ ἐγκώμιο τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχαιότητος. Τὴν ἐπομένη μέγαλο μέρος τοῦ ἐντύπου καὶ ἠλεκτρονικοῦ τύπου εἰρωνεύτηκε τὸν Ἰρανὸ πρόεδρο, μὲ τὴν αἰτιολογία ὅτι ὡς ἐκπρόσωπος ἑνὸς στυγνοῦ θεοκρατικοῦ καθεστώτος μουσλάδων τόλμησε νὰ μιλήσῃ γιὰ δημοκρατία καὶ πολιτισμὸ. Ξέχασαν ὅτι ὁ μετριοπαθὴς αὐτὸς ἡγέτης δρίσκεται μέσα στὴ «φωλιά» τοῦ ἰσλαμικοῦ φανατισμοῦ καὶ πὼς πράγματι – ἔχει ἐπισημανθῇ διεθνῶς – μὲ ἰδιαίτερη προσοχὴ ὁδηγεῖ τὸ λαό του μὲ μικρὰ φιλελεύθερα δήματα. Ὅμως κανένα ἀπ' αὐτὰ τὰ ἐντυπα καὶ ἠλεκτρονικὰ ΜΜΕ τοῦ τόπου μας δὲν τολμᾷ πλέον νὰ καταγράψῃ τὸ γεγονός, πὼς ὁ «ἐλληνοχριστιανικὸς» θεοκρατικὸς ζόφος ἀποτελεῖ τὴν ἐπίσημη ἰδεολογία τῆς Ρωμοσύνης.

Παν. Α. Κουβαλάκης

‘Ο κρατικός αρχαιολόγος κ. Θ. Σπυρόπουλος: Λίγο πριν τη συνταξιοδότησή του αποφάσισε να «μιλήσει». Συνάντησε την περιφρόνηση του πολιτικού και έπιστημονικού κατεστημένου.

ΒΡΕΘΗΚΕ ΣΤΗΝ ΠΕΛΛΑΝΑ Η ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΤΟΥ ΜΕΝΕΛΑΟΥ

Για την εξουσία,
έγχώρια και ξένη,
«οὐκ ἦν φωνή
οὐδὲ ἀκρόασις»

Συγκλονιστική χαρακτηρίζει την αποκάλυψη τμήματος των βασιλικών ανακτόρων του Μενελάου και της Έλένης στην Πελλάνα Λακωνίας μετά από ανασκαφές 22 χρόνων ο αρχαιολόγος καθηγητής Πανεπιστημίου, προϊστάμενος της Ε΄ Έφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Ἀρχαιοτήτων κ. Θεόδωρος Σπυρόπουλος. ‘Ο καθηγητής δεδαιώνει πώς η Πελλάνα ταυτίζεται με την όμηρική Λακεδαίμονα, κάνει λόγο για πλήρη άνατροπή του γνωστού ιστορικού σχήματος για την Λακωνία και προσκαλεί όσους τυχόν έχουν αμφιβολίες στην Πελλάνα, για να εξετάσουν τα μνημεία και τα εύρηματά της περιοχής.

‘Ο κ. Σπυρόπουλος λίγες ημέρες πριν τη συνταξιοδότησή του από τη θέση του έφόρου αρχαιοτήτων, παρουσίασε τα μνημεία του αρχαιολογικού χώρου της Πελλάνας και τα εύρηματά του σε έκδηλωση που ώργάνωσε ο Δήμος Πελλάνας τον περασμένο Μάρτιο. ‘Ο «Δαυλός» παρέστη στις εκδηλώσεις, ξεναγήθηκε στους αρχαιολογικούς χώρους της Πελλάνας και συνωμίλησε με τον καθηγητή:

– Που όφειλετε, κ. Καθηγητά, τη σπουδαία αυτή ανακάλυψη;

«Κατά την έρευνά μας ταυτίσαμε την ιστορική Πελλάνα με την Λακεδαίμονα, την όποία ό ‘Ομηρος θεωρεί πρωτεύουσα του κράτους του Μενελάου. Έάν απέτυχε ή ιστορική έρευνα μέχρι τώρα να δορή τό ανάκτορο του Μενελάου, είναι γιατί είχε κάνει ένα σοδαρό λάθος: Θεωρούσε ότι, όταν ό ‘Ομηρος αναφέρεται στη “Λακεδαίμονα”, έννοεί όλη την Λακωνία. ‘Ο ‘Ομηρος όμως μιλούσε για την πρωτεύουσα του κράτους του Μενελάου. Πριν από 10 χρόνια είχα δημοσιεύσει σχετική μελέτη, ύποστηρίζοντας ότι ή “Λακεδαίμονα”, την

όποια εταύτιζα με την Πελλάνα, υπήρξε το διοικητικό κέντρο της Λακωνίας για 2.000 χρόνια – από το 2700 μέχρι το 700 π.Χ. – όποτε και αρχίζει να κυριαρχεί το Δωρικό κράτος της Σπάρτης. Μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα ανήκει θεοαίως και η Μυκηναϊκή περίοδος· και επομένως εδώ έπρεπε κατά την άποψή μου να βρίσκεται το ανάκτορο του Μενελάου και της Έλένης. Και έτσι βρήκαμε όχι μόνο το ανάκτορο αυτό αλλά και άλλα ανάκτορα παλαιότερα και βασιλικούς τύμβους και τάφους. Δηλαδή μία χαμένη κιβωτό της αρχαιολογίας: την Πελλάνα».

‘Η σύγχρονη ‘Αρχαιολογία περιέπλεξε το ζήτημα

Τό όμηρικό κείμενο (Όμηρου, Ίλιάς, Β 581-587) αναφέρει: «Οἱ δ’ εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν, Φᾶριν τε Σπάρτην τε πολυτρηρωνά τε Μέσσην, Βορυσσειάς τ’ ἐνέμοντο καὶ Αὐγείας ἑρατεινάς, οἱ τ’ ἄρ’ Ἀμύκλας εἶχον Ὀλοῦ τ’, ἔφαλον πολίεθρον, οἱ τε Λάαν εἶχον ἠδ’ Οὔτυλον ἀμφενέμοντο, τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε, δοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος, ἐξήκοντα νεῶν». Ὅπως ἐπεσήμανε ὁ καθηγητής, ἡ Ὀδύσσεια ἐπιβεβαιώνει ἀπολύτως τὴν ταύτιση τῆς Λακεδαίμονος μετὰ τὴν πρωτεύουσα τοῦ κράτους καὶ τὴν ἔδρα τοῦ ἀνακτόρου τοῦ Μενελάου:

«Ὅλοι θυμόμαστε ἀπὸ τὰ μαθητικά μας χρόνια τὴν ἀπαράμιλλη ἀφήγηση, ποὺ μᾶς ἄφησε ὁ Ὅμηρος γιὰ τὸ ταξίδι τοῦ Τηλέμαχου ἀπὸ τὴν Ἰθάκη στὴν Πύλο καὶ ἀπὸ ἐκεῖ στὴν Λακεδαίμονα, γιὰ νὰ μάθῃ ἀπὸ τὸν Μενέλαο νέα γιὰ τὸν πατέρα του.

»Εἶναι ὅμως λυπηρὸ ὅτι οἱ μεταφράσεις καὶ στὰ σχολικὰ διδλῖα ἀκόμη ἀλλοιώνουν τὸ κείμενο τοῦ Ὀμήρου καὶ στὴ θέση τῆς Λακεδαίμονος βάζουν τὸ ὄνομα τῆς Σπάρτης. Καὶ σ’ αὐτὸ εὐθύνεται σὲ μεγάλο βαθμὸ καὶ ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γραμματολογία ἀπὸ τοὺς τραγικοὺς ποιητὲς καὶ μετὰ καὶ ἡ σύγχρονη ἀρχαιολογικὴ ἔρευνα, ποὺ περιέπλεξε, ἀντὶ νὰ ἐπιλύσῃ, τὸ σπονδαιότατο αὐτὸ ζήτημα.

»Θὰ ἦταν τουλάχιστον χωρὶς νόημα νὰ ὑποστηρίξῃ κανεὶς, ὅτι ἡ “Λακεδαίμων” τοῦ Ὀμήρου εἶναι ὁλόκληρη ἡ Λακωνία, στὴν ὁποία ἐντελῶς ἀπροσδιόριστα υπήρχε τὸ ἀνάκτορο τοῦ Μενελάου»

‘Απὸ τὸ 2700 π.Χ. ἀρχίζει ἡ περίοδος ἀκμῆς

Σύμφωνα μετὰ τὴν ἀνακοίνωση τοῦ καθηγητῆ ἀπὸ τὸ 2700 π.Χ. περίπου καὶ γιὰ 2000 ὁλόκληρα χρόνια ἡ Λακεδαίμων υπήρξε τὸ σημαντικώτερο προϊστορικὸ κέντρο σὲ ὁλόκληρη τὴν Πελοπόννησο. Ἐπὶ 150 χρόνια ἀνασκαφὲς στὴν Σπάρτη δὲν ἔχουν ἀποκαλύψει μυκηναϊκὰ εὐρήματα.

«Οἱ ἀνασκαφὲς 22 χρόνων σταδιακὰ ἀπεκάλυπταν τὸ σημαντικὸ παρελθὸν τῆς περιοχῆς. Γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Λακωνία ἀποκαλύφθηκε ἀκρόπολις μυκηναϊκῇ μὲ κνκλώπειο τείχος, τὸ ὁποῖο εἶχε καταστραφῇ μέχρι τὰ θεμέλιά του. Ἀπεκαλύφθη ὅμως σὲ μεγάλῃ ἔκταση καὶ σὲ καίρια σημεία, ὥστε νὰ δείχνῃ καὶ τὴν περίμετρό του καὶ τὴ διαδρομὴ του. Εἶναι δὲ χαρακτηριστικὸ ὅτι μία ἐπέκτασίς του περικλείει καὶ τὴν πλούσια πηγὴ τῆς Πελλανίδας, γιὰ νὰ ὑπάρχῃ νερὸ σὲ περίπτωση πολιορκίας. Αὐτὰ εἶναι τυπικὰ γνωρίσματα τῆς Μυκηναϊκῆς ὀχυρωματικῆς τέχνης. Ἀπέναντι ἀπὸ τὴ μνημειώδη πύλη τοῦ τείχους εὐρέθη τὸ ἀνάκτορο, ἀρκετὰ κατεστραμμένο ἀλλὰ συγκεκριμένο στὰ κύρια ἀρχιτεκτονικὰ του στοιχεῖα: τὴν τριμερῆ διαίρεση (αἴθουσα, πρόδομο καὶ μέγαρο). Δυστυχῶς τὰ ἐσωτερικὰ στοιχεῖα ἔχουν καταστραφῇ. Ἀλλὰ τὰ κτιριακὰ λείψανα εἶναι σαφῆ. Μέσα στὸ ἀνάκτορο εὐρέθη ἕνας ναὸς τῶν πρώιμων γεωμετρικῶν χρόνων καὶ ἐνυπόγραφα ἀφιερώματα στὴν Ἑλένη, τὰ ὁποία ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ λατρεία τῆς εἶχε καθιερωθῇ πολὺ ἐνωρίτερα ἀπ’ ὅ,τι στὸ Μενελάιο στὴ Θεράπνη.

«Επομένως ἡ Λακεδαίμων - Πελλάνα προκύνπει ὄχι μόνο ὡς ὁ σημαντικώτερος προϊστορικός χώρος τῆς Λακωνίας ἀλλά, πιστεύω, ὅτι εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς σημαντικώτερους προϊστορικούς χώρους τῆς Ἑλλάδας καὶ τῆς Εὐρώπης, διότι ἡ ἱστορία τῆς εἶναι ἀρχαιότερη κατὰ 1000 χρόνια ἀπὸ τὴν ἱστορία τῶν Μυκηνῶν».

Ἀνατρέπεται τὸ δόγμα περὶ καθόδου τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ Β. πρὸς Ν.

Ἡ ἀρχαιολογικὴ σκαπάνη ἀπεκάλυψε στὴν κορυφὴ τοῦ λόφου τῆς ἀκροπόλεως μία ἄλυσίδα ἀπὸ μεγάλους ἡγεμονικούς τύμβους τῆς 3ης χιλιετίας, μέσα στοὺς ὁποίους ἐτάφησαν οἱ βασιλεῖς τῆς Λακεδαίμονος: «Στοὺς ἡγεμονικούς τύμβους, οἱ ὁποῖοι μὲ ἀσφάλεια χρονολογοῦνται στὰ μέσα τῆς 3ης χιλιετίας π.Χ., δρέθηκαν κύμβες, οἱ ὁποῖες εἶναι τυπικὰ ἀγγεῖα τῶν «Πρωτοελλαδικῶν 2» χρόνων.

Οἱ τύμβοι αὐτοὶ εἶναι οἱ ἀρχαιότεροι στὴν Εὐρώπη καὶ ἀνατρέπουν τὴν ἄποψη, ὅτι τὸ σχῆμα τοῦ ἡγεμονικοῦ τύμβου ἔρχεται ἀπὸ Βορρᾶ πρὸς Νότον. Ὑπολογίζεται ὅτι ὑπάρχουν 20 τέτοιοι τύμβοι. Γιὰ μία χιλιετία λοιπὸν καταδεικνύεται ὅτι ἡ περιοχὴ ἀποτελοῦσε διοικητικὸ κέντρο μὲ ἀνάκτορο ποὺ δὲν συναντοῦμε σὲ ἄλλῃ περιοχῇ.

Γεγονὸς ποὺ ἐπιβεβαιώνει κι αὐτό, ὅτι ἡ Λακεδαίμων ὑπῆρξε ἔδρα τῆς μακραίωνης προϊστορικῆς δυναστείας τῆς Λακωνίας. Στὴ νότια πλαγιά τοῦ λόφου, ἐκεῖ ποὺ χτίστηκε ἀργότερα τὸ ἀνάκτορο τοῦ Μενελάου, ἔρχονται σὸ φῶς μὲ τὶς ἀνασκαφές μας κατοικίες τῶν προμυκηναϊκῶν ἡγεμόνων τῆς Λακεδαίμονος. Ἀξιοσημείωτο εἶναι ἐπίσης τὸ γεγονός, ὅτι ἡ προέχουσα αὐτὴ θέσις στὴν κορυφὴ τοῦ λόφου ἐδόθη στοὺς νεκροὺς καὶ ὄχι στοὺς ζῶντες. Αὐτὸ δείχνει ἕνα σεβασμὸ πρὸς τοὺς νεκροὺς – μία διαφορετικὴ νοοτροπία καὶ ἀντίληψη τοῦ λαοῦ ποὺ προηγῆθηκε τῶν Ἀχαιῶν, τοὺς ὁποίους ἐμεῖς θεωροῦμε Μινύες».

Γύρω στὰ 1700 π.Χ. ἡ εἰκόνα ἀλλάζει ριζικὰ. Οἱ μεγαλύτεροι ἡγεμονικοὶ τύμβοι τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου καταστρέφονται, γιὰ νὰ γίνη στὴ θέσις τους ἕνας πελώριος λαξευτὸς, λακκοειδὴς τάφος. Εἶναι δὲ ὅμοιος μὲ τοὺς λακκοειδεῖς τάφους τοῦ βασιλικοῦ περιδόλου τῶν Μυκηνῶν, στοὺς ὁποίους ὁ Σπῆμαν ἀνεκάλυψε τοὺς χρυσοφόρους βασιλεῖς τῶν Μυκηνῶν. Ἀξίζει νὰ σημειώσουμε, ὅτι ἡ Λακεδαίμων εἶχε συνεχῆ κατοίκηση καὶ παρουσία βασιλέων 100 ὁλόκληρα χρόνια παλαιότερα ἀπὸ τὶς Μυκῆνες.

Στὴ συνέχεια ἀνακαλύφθηκαν οἱ μεγάλοι βασιλικοὶ τάφοι στὴ θέσις Πελεκητῇ. Τρεῖς τάφοι προέχουν γιὰ τὸ μέγεθος καὶ τὴ συμμετρικὴ τους κατασκευή:

«Ὁ κεντρικώτερος βασιλικὸς θολωτὸς τάφος, λαξευτὸς σὸ θρόνο, ἀποτελεῖ τὸν μεγαλύτερο μυκηναϊκὸ θολωτὸ λαξευτὸ τάφο ποὺ ἔχει ἀνακαλυφθῇ σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Στὸν τοίχους του δρέθηκαν ἰχνογραφήματα, ποὺ παριστάνουν λέοντα καὶ γρύπα. Οἱ τάφοι χρονολογοῦνται ἀπὸ τὸν 15ο ἕως τὸν 11ο αἰ. π.Χ. μὲ θάση τὰ εὐρήματα ποὺ συνώδεναν τὶς ταφές. Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ τάφοι ἦταν συλημένοι, δρέθηκαν σ' αὐτοὺς ἀγγεῖα ἀνακτορικοῦ ρυθμοῦ, εἰδῶλια ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴν λατρεία στοὺς ἐλληνιστικούς καὶ ρωμαϊκούς χρόνους καὶ ψῆφοι ἡλέκτρον».

Στὰ κινητὰ εὐρήματα περιλαμβάνονται ἀκόμη ὁ σφραγιδόλιθος ἀπὸ σάρδιο μὲ παράσταση λιονταριοῦ ποὺ κατασπαράζει ἕνα ἐλάφι καὶ μία χρυσὴ χάνδρα ἐπενδεδυμένη μὲ σμάλτο ποὺ δρέθηκαν στὰ ἀνάκτορα, χρυσὰ ἐλάσματα στὸν λακκοειδῆ τάφο κ.ἄ., τὰ ὁποῖα σύμφωνα μὲ τὸν καθηγητὴ ἀνάγονται στὴν ἐποχὴ ποὺ ἔζησε ὁ Μενέλαος.

Ὁ κ. Σπυρόπουλος χαρακτηρίζει συνταρακτικὸ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἔρευνα τῶν μνημείων τῆς Πελλάνας θὰ διαφωτίσῃ τὸ ζήτημα τῶν Ἡρακλειδῶν καὶ τὸ ζήτημα τῆς εἰσβολῆς τῶν Δωριέων στὴν Λακωνία: «Ἡ ἔρευνα θὰ ἀποκαταστήσῃ τὰ κενὰ στὴν ἱστορικὴ ζωὴ καὶ θὰ βοηθήσῃ στὴν ἀναθεώρηση τῶν ἀπόψεών μας γιὰ τὸ πότε, τὸ ἐὰν καὶ τὸ τί ἔπραξαν οἱ πρόωμοι Ἡρακλίδες. Ἕνα ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα εὐρήματα εἶναι τὸ θραῦσμα πι-

Ἡ ἀνασκαφεῖσα μνημειώδης πύλη τοῦ τείχους τῆς Ἀκροπόλεως τῆς Πελλάνας.

”Αποψη των ανασκαφέντων λειψάνων των τύμβων της Λακεδαιμόνος - Πελλάνας. Χρονολογήθηκαν στην 3η π.Χ. χιλιετία, είναι οι αρχαιότεροι της Εύρώπης και κατά τον καθηγητή Σπυρόπουλο ανατρέτουν την άποψη περί καθόδου της τεχνικής αυτής από βορρά προς νότον.

Λαγκοειδής τάφος, πού χτίστηκε πάνω στους ήγεμονικούς τύμβους, στην κορυφή της Ακροπόλεως της Πελλάνας.

νακίου με ανάγλυφη επιγραφή «ΑΚΛΕΙΑ», δηλαδή «ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙΣ». Πρόκειται για εύρημα με ιδιαίτερη σημασία, αφού πιστοποιεί ότι οι κάτοικοι της Πελλάνας του 2ου αἰ μ.Χ. πίστευαν, ότι οι Ἡρακλείδες βασιλεῖς ἦταν θαμμένοι στους βασιλικούς τάφους της Πελλάνας και όχι στην Σπάρτη».

Τὸ ἀνάκτορο τοῦ Μενελάου, ὅπως καὶ τὰ ἄλλα ἀνάκτορα τῆς Μυκηναϊκῆς Ἑλλάδας, καταστράφηκε γύρω στὸ 1200 π.Χ. καὶ κατέπεσε σὲ πυρίκαυστα εἱρεπία. Ἡ ζωὴ ὁμως – ἐπισημαίνει ὁ κ. Σπυρόπουλος – δὲν ἔπαψε ποτὲ στὴν περιοχὴ· καὶ αὐτὸ εἶναι ἐξόχου σημασίας πόρισμα τῶν ἐρευνῶν γιὰ τὴν ἱστορία τῆς Λακωνίας. Στὶς ἀποθήκες τοῦ ἀνακτορου βρέθηκαν κατοικίες καὶ τάφοι τῶν ὑπομυκηναϊκῶν καὶ τῶν πρωτογεωμετρικῶν χρόνων (1075-950 π.Χ. περίπου). Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ – τονίζει ὁ κ. καθηγητὴς – ποὺ βρίσκεται αὐτὴ ἡ συνέχεια σὲ ὅλη τὴ Λακωνία.

Ἀμφισβητήσεις – καὶ οὔτε φωνὴ οὔτε ἀκρόαση

Ὁ κ. Σπυρόπουλος, σχολιάζοντας τὶς παρασκηνακὲς ἀμφισβητήσεις συναδέλφων του, ἐξέφρασε τὴν ἀποψη ὅτι, ὅταν τὰ εὐρήματα τεθοῦν ὑπόψη τους, εἶναι σίγουρος ὅτι οἱ θέσεις του θὰ γίνουν ἀποδεκτές: «Ἡ ἀρχαιολογία στηρίζεται στὰ γεγονότα, στὰ εὐρήματα, στὴν ἀπόδειξη. Ὅποιος θέλει λοιπὸν ἄς βάλῃ τὸν δάκτυλον εἰς τὸν τύπον τῶν ἡλῶν. Εἶμαι ἀπολύτως βέβαιος γιὰ τὴν ἀνακάλυψή μου. Ὁ ἀντίλογος εἶναι εὐπρόσδεκτος καὶ θὰ χαρῶ ἰδιαίτερα, γιὰ τὴν ἐνισχύση τὴν θέση μου. Τὰ μνημεῖα εἶναι ἐντυπωσιακὰ παρὰ τὴν καταστροφὴ ποὺ ἔχουν ὑποστῇ, ἀλλὰ αὐτὴ εἶναι ἡ μοῖρα τῶν μνημείων τῆς Ἑλλάδος, γιὰ τὴν ἐπάνω ἐκεῖ κατοικήσανε γενεὲς ἐπὶ γενεῶν. Ἐν τούτοις μὲ προσεκτικὴ ἐρευνα βρέθηκαν τὰ στοιχεῖα ποὺ ἀναφέραμε».

Ὁ καθηγητὴς δήλωσε, ὅτι παρὰ τὴ συνταξιοδότησή του ὡς ἐφόρου ἀρχαιοτήτων θὰ συνεχίσῃ ὡς ἀρχαιολόγος τὴν ἐρευνα καὶ τὴ δημοσίευση τῶν εὐρημάτων του, εὐελπιστώντας νὰ ὁλοκληρώσῃ τὴν μελέτη τους.

– Αἰσθάνεσθε δικαιωμένοι;

«Θεωρῶ τὰ εὐρήματα αὐτὰ συγκλονιστικά, ὅχι μόνο γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ Μενελάου καὶ τῆς Ἑλένης ἀσκοῦν γοητεία. Ἡ γοητεία τῆς Πελλάνας δὲν βρίσκεται μόνον ἐκεῖ. Βρίσκεται στὸ ὅτι εἶναι ἕνας χῶρος ἀρχαιότερος ἀπὸ τὶς Μυκῆνες καὶ ὅτι ἐκεῖ εἰσέβαλαν οἱ Δωριεῖς στὴν Ἑλλάδα.

»Πιστέψαμε στὸν Ὅμηρο, ὅπως ἔκανε καὶ ὁ Σλῆμαν στὶς Μυκῆνες. Ἐὰν ὁ Ὅμηρος εἶπαμε ἔχει δίκιο, τότε ὑπάρχει πόλη «Λακεδαιμῶν» καὶ ὑπάρχει καὶ τὸ ἀνάκτορο τοῦ Μενελάου ἐκεῖ. Ποιὰ εἶναι αὐτὴ ἡ Λακεδαιμῶν; Ἐμεῖς λέμε ὅτι εἶναι ἡ Πελλάνα. Δὲν ἀπογοητεύτηκα ποτὲ, γιὰ τὴν θὰ τὰ εἶχα ἐγκαταλείψει. Ἀπλῶς πολλὲς φορὲς πικράθηκα. 20 χρόνια ἀνασκαφῶν μᾶς δικαίωσαν. Εἶμαι ἡρεμος. Ἀπολαμβάνω τὴν ἡρεμία τῆς συνείδησης ὅτι κάναμε τὸ καθῆκον μας. Καὶ ἐπιβεβαιώθηκε καὶ ἡ θεωρία μας».

Ὁ δήμαρχος Πελλάνας μὲ ἐμφανὴ πικρία σὲ δηλώσεις του ἐπεσήμανε τὴν ἀπουσία τῆς ἡγεσίας του ΥΠΠΟ ἀπὸ τὶς ἐκδηλώσεις. Εἶπε χαρακτηριστικά:

«Κατ' ἐπανάληψη ἔχουμε ὑποβάλλει ἀναφορὲς γιὰ τὴ χρηματοδότηση τῶν ἔργων αὐτῶν καθὼς καὶ τεχνικὸ δελτίο, γιὰ νὰ ἐνταχθοῦν τὰ ἔργα τῶν ἀνασκαφῶν στὸ Γ Κοινοτικὸ Πλαίσιο Στήριξης. Ἀποτελέσμα; Οὔτε φωνὴ οὔτε ἀκρόαση...».

Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ ὁ ὑπουργὸς Πολιτισμοῦ κ. Ε. Βενιζέλος σὲ σχετικὲς του δηλώσεις συνέστησε αὐτοσυγκράτηση, μέχρι νὰ ἀξιολογηθοῦν ἐπιστημονικὰ ὅλα τὰ στοιχεῖα ἀπὸ τὸ Κεντρικὸ Ἀρχαιολογικὸ Συμβούλιο.

Νάνσυ Μπίσκα

Η ΤΕΡΑΤΩΔΗΣ «ΜΑΣΚΟΤ» ΤΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ

Οί τενεκέδες της παγκόσμιας επιστημονικής ιντελιγκέντσας μέσα από το έβραϊκό πνεύμα των πανεπιστημίων και έρευνητικών κέντρων δεν δείχνουν τίποτε άλλο παρά το πολιτισμικό κόμπλεξ (δική τους λέξη) που τους διακατέχει. Άλλωστε τὰ έμφυτα μίσος - δόλος - ψέμα, που τούς τυραννούν, έκαναν κουφούς αλλά ούσιαστικούς πλανητάρχες για μεγάλη λύπη των άπανταχοῦ μορφωμένων της ανθρωπότητας, που θλίβονται πραγματικά για τὰ ποταπά έλατήρια που ὤθησαν τη Γῆ στο σημερινό «πολιτισμό» της, τὸν πολιτισμό του κέρδους και της συνωμοσίας... Οί γελοιότητες της «Μαύρης Ἀθηνᾶς», του «Φωτὸς ἐξ Ἀνατολῶν», του Ἀφροκεντρισμοῦ και τόσων άλλων καραγκιοζλικιών, που έφευρίσκει ή μανιασμένη προπαγάνδα τους, μάς θυμίζουν τὸν Γκαίμπελς, ὅταν στην ἀρχή «έπιανε» ή προπαγάνδα του με εκείνο τὸ σατανικό χαμόγελο της επιτυχίας και ισχύος που έπεδείκνυε, μέχρις ὅτου τὸν μάζεψαν καμμένο σὰν ποντικό στη φάκα, ὅταν ή Ἱστορία και ή Φύση ἐζήτησαν τὸ τίμημα, που ἀναπόδραστα ζητοῦν ἀπὸ τούς ὑβριστές τους.

Τὰ μεγάλα ὀνόματα τῶν Ἐπιστημόνων του μεσοπολέμου, ή βάση τῶν σημερινῶν, ἐδιάβαζαν τούς Ἀρχαίους Ἑλληνες στο πρωτότυπο, ἀρα είχαν ἐπίγνωση της αίσθητικῆς της μεγάλης Τέχνης, κάτι ἀπαραίτητο για κάθε επιστήμονα, ἀν δὲν θέλη νὰ γίνη μαθητευόμενος μάγος. Ἡ αίσθητική και ἐπιστημονική δομή του Παρθενῶνα, για παράδειγμα, είναι ὕψιστο δίδαγμα. Ἡ ἔξω ἀπὸ τὸ ὑπαρξιακό Ἐπιστήμη χωρίς τὸν ἄνθρωπο είναι ναυάγιο στο Σύμπαν, δεδομένου ὅτι αὐτὸ γελᾷ για τὴν μικρότητά μας, ὅταν τολμήσωμε νὰ ἐγκαταλείψωμε τὸ ὑπαρξιακό μας σκάφος ὁ καθένας στην εἰδικότητά του... Ἔτσι που κατάντησαν τὴν Ἐπιστήμη ὁ κάθε προικισμένος (ἀλλὰ ἀκαλλιέργητος μορφωτικά) ἐξαγοράζεται ἀπὸ τούς έβραϊοκρατούμενους Ἀμερικανούς και μπαίνει στην παραγωγή της σύγχρονης τεχνολογίας «χωρίς περίσκεψιν, χωρίς λύπην, χωρίς αἰδῶ». Αὐτὸ ἔχουν ἐπιτύχει μέσω του Ἑβραιοχριστιανισμοῦ, που προσπαθεῖ γελοῖα μπρὸς στην Ἀρχαία Ἑλληνική Γραμματεία νὰ καλύψη τὸ φιλοσοφικό κενὸ με τὸν Γιαχβέ... Αὐτὰ για νὰ ἀποδώσουμε τὸ κλίμα που γέννησε τὰ τερατουργήματα του δῆθεν «Φοίβου» και της δῆθεν «Ἀθηνᾶς».

Φυσικά οί Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες, τὰ «παιχνίδια» ὅπως τὰ λέει ή πολιτισμική ἀσχετοσύνη των, ἔχουν ὑποστή κι αὐτοὶ τὴν ἀλλοίωσή των ἀπὸ δικούς μας γραϊκύλους, του κράτους της ρωμοσύνης, οί ὅποιοι αὐτὰ γράφουν στο Διαδίκτυο (βλ. «Δ», τ. 244), που είναι για κλάματα. Ντροπή! Για «μασκότ» τῶν Ὀλυμπιακῶν μιὰ κυκλαδική κούκλα «καρτούν» και «μίκυ-μάους»...

Ἔχετε καταλάβει τί σημαίνει Αἰγαιοπελαγίτικο φῶς ή μήπως τὸ περάσατε για Τεξανὸ χωράφι πετρελαιοπηγῶν; Οί «σχεδιαστές» αὐτοὶ ἔφτειαξαν κάτι, που καμμιὰ σχέση δὲν ἔχει οὔτε με τὴ γραμμὴ οὔτε με τὸ πνεῦμα του εἰδωλίου. Είναι βέβαιο, ὅτι αὐτὸ δὲν ἦταν τυχαῖο και ὅτι θὰ τὸ διαδεχθοῦν πολλὰ τέτοια τεχνάσματα μέχρι τὸ τέλος τῶν Ὀλυμπιακῶν του 2004.

Ὅπως οί νεόπλουτοι γεμίζουν τὶς βιβλιοθήκες τους με ἐξώφυλλα ξύλινων «τόμων», ἔτσι και οί δικοὶ μας, ἐλεγχόμενοι ἀπὸ αὐτοὺς τούς πλανητάρχες - νεόπλουτους, χειρίζονται τὴν μέγιστη πολιτισμική κληρονομιά της ανθρωπότητας, ὅπως βρώμικα τούς ἔχει μάθει τὸ χρῆμα και ὁ Γιαχβέ...

Παντελῆς Γλᾶρος

Ταξίαρχος (ἱπτάμενος) Πολεμικῆς Ἀεροπορίας

ΔΟΛΙΟΦΘΟΡΑ ΣΤΟ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΠΝΕΥΜΑ

Δυστυχώς προεκρίθη μεταξύ πολλών, όπως έδηλώθη, αγνώστων προτάσεων, διαγωνισμού άφανους, που τα ΜΜΕ έν σιγή αντιπαρήλθαν, «μασκότε» τών 'Ολυμπιακών 'Αγώνων απερίγραπτου γελοιογραφικού τερατόμορφου ζεύγους κουκλών υπό τὰ όνόματα «'Αθηνά» καί «Φοῖβος». 'Υπεστηρίχθη, ότι δῆθεν ή άηδής αύτή ὕβρις για τίς ρίζες μας, τήν τέχνη καί τόν πολιτισμό μας προήλθεν από παίγιο κούκλα («νευρόσπαστον») του 7ου π.Χ. αἰώνας έξ όπτης γῆς (terracota)! 'Αλλά μετά τήν φευγαλέαν εμφάνισίν του στίς όθόνες, άντελήφθησαν πάντες, είδήμονες καί άπλοί πολίτες, ότι οὐδεμία όμοιότης ή σχέσις ύφίσταται μεταξύ των. Μὲ τήν πρώτην εμφάνισιν οί πλείστοι τών 'Ελλήνων έξέφρασαν κατά-πληκτοι τήν αντίθεσιν καί τόν άποτροπιασμό των πρὸς τὸ δυσφημιστικό για τόν άθλητισμό καί τόν πολιτισμό μας ψευδοσύμβολο, που γελοιοποιεῖ διεθνῶς τήν χώρα καί τήν ιστορία μας.

Στόχοι προφανείς τῆς προκριθείσης «μασκότε» εἶναι ένδεικτικῶς:

- α) 'Η μετατροπή για τούς 'Ελληνες τῆς έννοιας τών 'Αγώνων εἰς 'Ολυμπιακά Παίγνια (Games, Jeux). 'Αντί του εὖ αγωνίζεσθαι, νά γίνη άποδεκτὸ τὸ παίζειν ή όρθότερα τὸ περιπαίζειν.
- β) 'Η καταστροφή τῆς καλαιοσθίας τών 'Ελλήνων καί τών λοιπῶν λαῶν καί ή λατρεία τῆς άσχήμιας, όπως εκείνης τών άνατριχιαστικῶν τερατουργημάτων τών καταλαβόντων τίς κεντρικές πλατεῖες τών 'Αθηνῶν: Κουλὸς τῆς Πλατείας Δικαστηρίων, Πατατοκέφαλος συντριβόμενος τῆς Πλατείας Καραϊσκάκη, Κοπτερός 'Υάλινος Δρομεύς τῆς πλατείας Χίλτον, Θησεύς τῆς πλατείας Δημαρχείου κ.λπ. υπό τήν σκιάν του τεχνηέντως κατεδαφιζομένου Παρθενῶνος (ναῶν καί προπυλαίων του 'Ιεροῦ Βράχου).
- γ) 'Η γελοιοποίησις τῆς μεγαλειώδους μορφῆς τῆς 'Αθηνᾶς, θεᾶς τῆς Σοφίας, πανώριας, μαχητικῆς θυγατρὸς του Διός – αλλά καί ή γελοιοποίησις του Φοῖβου 'Απόλλωνος – θεοῦ του Φωτὸς, Μουσηγέτου, προστάτου τῆς πνευματικῆς, ψυχικῆς καί σωματικῆς υγείας.

'Η άπρέπεια, ο μισελληνισμός καί ή έπιδιωκόμενη κατάπτωσης του πλήθους, για νά καταστή ἄθυρμα τών έξουσιαστών, έξήχθη μέχρι τῆς άπρέπειας, ώστε στα παίγνια ψευδοσύμβολα τῆς εύγενεστέρας 'Ελληνικῆς συλλήψεως τῆς 'Ολυμπίας νά προστεθῇ ή... διακριτική στα δύο στήθη τῆς Ψευδοαθηνᾶς έγγραφῇ δύο κύκλων με σταυρὸ ή Χ, διακριτικὸ τών οἰκων άνοχῆς!

«'Εσεται ήμαρ»· έπέρχεται ή θεά Νέμεσις.

Κωνσταντῖνος - Εὐστάθιος Γεωργανᾶς

Δικηγόρος

Καθαγιασμός τῶν ἀφορισμῶν

Ἦ λοιπόν, ἐὰν δὲν αἰσθανόμουν συνεχῶς τὴν ἀνάγκη νὰ παίζω μὲ ζω-
ντανὲς μαριονέττες, θὰ σᾶς εἶχα ἐξαφανίσει πρὸ πολλοῦ ἀπὸ προσώπου γῆς,
πονηρὰ ἀνθρωπάρια. Ὅχι, μὴ νομίζετε ὅτι ἔχω παλιμπαιδισμούς, δὲν σᾶς
μοιάζω ἐγώ. Ἀπλῶς διασκεδάζω ἀφάνταστα μὲ τὸ μασκαραλίκι, πὸν τείνει
νὰ καταστῇ χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τῆς νεοελληνικῆς σας ταυτότητας.
Ὅμοιολογῶ πῶς φοβόμουν κάποιες στιγμές, μήπως τυχὸν σᾶς ἐρχόταν καμμιὰ
ἐλλαμψη καὶ ἀντιδρούσατε στὶς λοβιτοῦρες μου. Ἐσεῖς ὅμως εἴστε τόσο χαϊ-
δάνια, πού, ἂν ἡ βλακεία σας (γιὰ νὰ μὴν μεταχειριστῶ ἄλλη λέξη) ἦταν διο-
λί, θὰ ἦσασταν διοτινούχοι.

Ἦτοι κι ἐγὼ προχωρῶ ἀκάθεκτος, καλόβολοι ρωμιοί μου, σὲ ὅλους τοὺς
τομεῖς. Ξεκινώντας ἀπὸ τὴ διδασκαλία τῆς ἱστορίας σας, ἐξακολουθῶ νὰ συ-
νηθίζω καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνω τοὺς μύθους πὸν ὠδήγησαν στὴ δημιουργία τοῦ
κρατιδίου, «γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν Πίστη τὴν Ἀγία». Σύντομα δὲ θὰ ἤδητε καὶ
ἀγιοποιημένους τοὺς ἥρωες τοῦ ἔθνους σας. Ὅχι, δὲν μιλάω γιὰ τὸν Παπα-
φλέσσα, τὸν Διάκο ἢ τὸν Βλαχάβα, Θεὸς φυλάξοι! Τρελλὸς εἶμαι νὰ αὐτο-
χειριστῶ, ξυπνώντας μέσα σας τὸν Λεωνίδα; Μιλάω φυσικὰ γιὰ τὸν Γρη-
γόριο τὸν Ε' καὶ τὸν Π. Πατρῶν Γερμανό, ἀσχέτως ἂν ἔδριζαν καὶ ἀφώριζαν
τοὺς ἐξεγερμένους. Πῶς νὰ τὸ κάνουμε δηλαδή; καὶ ἡ Ἐπανάσταση θέλει τὸν
Γερμανό της! Μὲ τὴ φόρα πού ἔχω πάρει, μέχρι καὶ στὸν Μανροκορδάτο
μπορεῖ νὰ δάλω φωτοστέφανο. Ἦτοι θὰ τοὺς ἀποκαταστήσω πλήρως στὶς σε-
λίδες τῆς ἱστορίας, τὴν ὁποία θὰ σᾶς ἐπιβάλω νὰ διαβάσετε, χωρὶς νὰ ἀμφι-
σβητῇτε. Δὲν θέλω νὰ μοῦ κουράζεστε ἐρευνώντας τὸ παρελθόν σας. Ἀφή-
στε σὲ μένα τὸ δάρος τῆς ἱστορικῆς κληρονομιάς σας. Ἐχω ἀρκετὰ γερεῖς
πλάτες γιὰ νὰ τὸ σηκώσω καὶ ἀρκετὰ γερὸ στομάχι γιὰ νὰ τὸ χωνέψω. Τον-
λάχιστον ἔτσι νομίζω... Γιατί, κακὰ τὰ ψέματα, ὅσες φορὲς ἔχω δεῖ στὸν τρι-
σκατάρατο «Δαυλὸ» ἄρθρα γιὰ τὰ πραγματικὰ παρασκήνια τῆς νεώτερης
ἱστορίας, ὅπως ἐκεῖνο τὸ «Προδομένο Εἰκοσιένα», μοῦ ἔρχονται κάτι ἐνύπνιες
στομαχικὲς καοῦρες, πὸν μὲ σακατεύουν. Πρόσφατα τὸ εἶδα καὶ ἐξώφυλλο
στὶς λαϊκὲς ἀπομιμήσεις τοῦ ὁδελυροῦ «Δαυλοῦ». Εὐτυχῶς πὸν ὑπάρχουν κι
αὐτοὶ πὸν μὲ τίς εὐλογίες μου τοὺς ταράζουν στὸ πλιάτσικο καὶ εὐφραίνο-
μαι λιγάκι.

Αὐτὲς τίς μέρες, ἐν ἀναμονῇ τῆς ἐπετείου τῆς Ἀλωσης, θὰ ρίξω πάλι στὴν
πίατσα τὰ γνωστὰ σλόγκαν περὶ «θελήματος Θεοῦ», «πάλι μὲ χρόνους μὲ
καιρούς», «κόκκινης μηλιᾶς», γιὰ νὰ ἔχετε κάτι νὰ ἀσχολῆστε, ὅσοι ἐνδια-
φέρεστε. Ὅσο γιὰ τὸν Παλαιολόγο, ἀφήστε τον ἐκεῖ μαρμαρωμένο, νὰ σιωπᾷ
καὶ νὰ σκουριάζῃ στὴν πιὸ ἀθέατη πλευρὰ τῆς πλατείας Μητροπόλεως. Διό-
τι τρέμω στὴν ιδέα ὅτι, ἂν ζωντάνευε, θὰ ἄφηνε τὸ ξίφος του καὶ θὰ μὲ ἔπαιρ-
νε στὸ κνήγι μὲ τὸ

Σάρωθρον

Ο «ΑΝΤΙΛΟΓΟΣ» ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ

Πώς ή σύγχρονη κατεστημένη έπιστήμη συντηρεί τις καταρριπτόμενες θεωρίες

Συγγράμματα όγκώδη του τέλους του 20ού αιώνας, κυρίως πανεπιστημιακά αλλά και γενικώτερα τὰ έργα τών «έπισήμων» ιστορικών, συστηματικά διαστρεβλώνουν την αλήθεια, επιδιώκοντας συρρίκνωση και έξαφάνιση του Έλληνικού Πολιτισμού. Χαρακτηριστικό τους ή παράθεση έκτεταμένης διβλιογραφίας και ή αποσιώπηση συγγραμμάτων έρευνητών που διαψεύδουν τους χαλκευτές. Παραθέτουν έπιστημονικοφανείς διαστρεβλωτικές συγγράφες, που ύπηρετούν τον διεθνή έξουσιασμό προς οίκοδόμηση της Νέας Τάξεως. Έδω θα ασχοληθούμε με ένα από αυτά, πολύ «άντιπροσωπευτικό», τὸ «Λεξικό Μυκηναϊκών Τεχνικών Όρων», που έκπληκτοι μελετήσαμε. Συντάκτης του ή αρχιτέκτων - αρχαιολόγος δ. Φ. Τέση Σαλή.

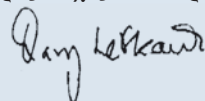
Παρά τις ύπαρκτες άκλόνητες αποδείξεις περι άπωτάτης παλαιότητας του Έλληνικού Πολιτισμού, Γλώσσης, Γραμμικών Γραφών Α και Β κ.ά. και περι άνυπαρξίας «Ίνδοευρωπαίων» και «Ίνδοευρωπαϊκής γλώσσης» –θεωριών έπιστημονικής άπάτης– ή κ. Σαλή βαδίζει την λανθασμένη άτραπό και έκτρέπει την ιστορική αλήθεια.

Πώς «χρησιμοποιεί» ό Μπερνάλ την Άρχαιολογία

Άγαπητέ κ. Λάμπρον,

Εύχαριστώ πολύ για την άποστολή φωτοτυπιών τών σχετικών με τις έλληνικές πυραμίδες άρθρων του «Δαυλού». Θα άναφερθώ σ' αυτά σε έρθρο μου σχετικό με τον τρόπο με τον όποιο χρησιμοποιούνται από τον Μάρτιν Μπερνάλ στο βιβλίο του «Μαύρη Άθηνά» άρχαιολογικές ένδείξεις, για να υποστηρίξη την Άφροκεντρική θεωρία περι προελεύσεως του Έλληνισμού ειδικά, αλλά όχι μόνο γι' αυτό. Ο Μπερνάλ πιστεύει ότι μάς παρέχει ένδείξεις, ότι ύπήρξε μία έπιδρομή τών Αίγυπτίων στην Έλλάδα κατά τη 6' χιλιετία π.Χ.!

Με τις καλύτερες ευχές. Είλικρινά

Mary Lefkowitz

Καθηγήτρια Κλασικών Σπονδών
Wellesley College, Μασαχουσέτη

«Βιβλίον κατασκευασμένο ἀπὸ (ὑποπτα) βιβλία»

Στὴν βιβλιογραφία της περὶ Γραμμικῆς Ἑλληνικῆς γραφῆς Α καὶ Β περιέλαβε πολλοὺς συγγραφεῖς, ποὺ συνεχίζουν νὰ ὑποστηρίζουν ψευδεῖς καὶ ἀβάσιμες ἀνθελληνικὲς ἀπόψεις. Ἡ συντάκτις ἔχει ἀναφέρει στὴ βιβλιογραφία της τοὺς κάτωθι ἐνδεικτικῶς μὲ τὰ ἔργα τους:

1) **M. C. Astour** (Ἰουδαῖο) «Hellenosimitica» (ἙλληνοΣημιτικά) «An ethnic and cultural study in West Semitic impact on Mycenaean Greece», Leiden 1965) (Μία ἐθνικὴ καὶ πολιτιστικὴ μελέτη στὴν Δυτικὴ Σημιτικὴ ἐπέμβαση στὴν Μυκηναϊκὴ Ἑλλάδα»!)

2) **E. Benveniste** (ὁμοεθνή του) στὰ α) «Hittite et Indo-Europeen» (Χετταῖοι καὶ Ἰνδοευρωπαῖοι) καὶ β) «Le vocabulaire des institutions indo-europeennes (τὸ λεξιλόγιο τῶν Ἰνδοευρωπαϊκῶν καθιδρυμάτων), ποὺ ἐμμένει σὲ Ἰνδο-Ευρωπαϊκὰ φαινόμενα.

3) **Martin Bernal**, ὁμογάλακτο τέκνο ἀμφοτέρων, στὴν «Black Athena. The Afroasiatic Roots of Classical Civilization» (Μαύρη Ἀθηνᾶ. Οἱ ἈφροΑσιατικὲς Ρίζες τοῦ Κλασικοῦ Πολιτισμοῦ)», volume I: «The Fabrication of Ancient Greece 1785-1985 New Jersey 1987» (τόμος I «Ἡ ἐπινόησις τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος τὸ 1785-1985 New Jersey 1987) καὶ Volume II: «The Archaeological and Documentary Evidence» (τόμος II «Ἡ Ἀρχαιολογικὴ καὶ διὰ ντοκουμέντων μαρτυρία) New Jersey 1991. [Τὸν 1ο τόμο ἀντέκρουσα, ὅρα «Δαυλόν», ἀρ. 110 Φεβρ. 1991: Ἀπάντηση στὸν 2ο τόμο περατοῦται συντόμως καὶ θὰ δημοσιευθῇ στὸν «Δαυλόν».]

4) **J. Chadwick**, «Mycenaean e-re-ta: a problem, Studies in Greek, Italic and Indo-European linguistics offered to Leonard R. Palmer 1976 (Μυκηναϊκὴ e-re-ta: Ἕνα πρόβλημα. Μελέται στὴν Ἑλληνικὴ, Ἰταλικὴ καὶ Ἰνδο-Εὐρωπαϊκὴ Γλωσσολογία. Ἀφιέρωση στὸν (Ἰουδαῖο) Leonard R. Palmer), ὅπου ὁ συγγραφέας του προδίδει τὴν μνήμη τοῦ μεγάλου ἐρευνητοῦ M. Ventris διὰ τῶν... ἸνδοΕυρωπαίων.

5) **D.A. Hester**, «Pelagian, a new Indo-European language», («Πελασγικά. Μία νέα Ἰνδοευρωπαϊκὴ γλῶσσα», ὅπου ἐρωτᾷ γιὰ τὴν πανάρχαια αὐτὴ ἑλληνικὴ, μήπως εἶναι μία νέα Ἰνδο-Ευρωπαϊκὴ γλῶσσα!

6) **A. Heubeck**, «Studies in Greek, Italic and Indo-European linguistics offered to Leonard R. Palmer», (Μελέτες στὴν Ἑλληνικὴ, Ἰταλικὴ καὶ ἸνδοΕυρωπαϊκὴ γλωσσολογία, ἀφιερωμένες στὸν Leonard R. Palmer). [ἝΥπογραμμίζω ὅτι οἱ ὡς ἄνω Ἰνδοευρωπαϊστὲς θαυμάζουν τὸν... Ἰουδαῖο Leonard... Palmer.]

7) **M. Lekeune**, «Un nom indo-europeene de l' epêe en Mycenien», (Ἕνα ὄνομα Ἰνδοευρωπαϊκὸ στὸ ἔπος, στὰ Μυκηναϊκά!)

8) **A. Morpurgo - Davies**, «Greek and Indo-European semi-consonants: Mycenaean *u* and *w*», (Ἑλληνικά καὶ Ἰνδο-Ευρωπαϊκὰ ἡμισύμφωνα *u* καὶ *w*)!

9) **A. Nussbaum**, «Harward Indo-European studies III», (Ἰνδο-Ευρωπαϊκὲς σπουδὲς 3 τοῦ Harward). Ἰουδαῖος Ἰνδο-ευρωπαϊστὴς.]

10) **Peil**, «Ancient Indo-European Dialects. Proceedings of the Conference of Indo - European linguistics», Held at the University of California, Los Angeles, April 25-27 1963, edited by H. Birnbaum...), (Ἀρχαῖες Ἰνδο-Ευ-

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ
ΓΡΑΜΜΙΚΗΣ Β
ΜΕ ΓΡΑΜΜΙΚΗ Α

Δύο συγκριτικοί πίνακες, στους οποίους ενδείκνυνται οι όμοιότητες των χαρακτήρων της Γραμμικής Β με εκείνους της Γραμμικής Α και συνεπώς ή ελληνικότητα της Α. Η ελληνικότητα της Γραμμικής Β αποδείχτηκε περσιτρانا από τον αείμνηστο Μ. Ventris ήδη από το 1952. (Πρωτοδημοσιεύθηκαν στον «Δαυλό», τ. 126, Ιούνιος 1992.)

ΙΙ	Εκφώνηση	Γραμμική Β	Γραμμική Α	Ι
41	εα	ε	ε, ι	41
42	ζε	ψ	ψ	42
43	ζι	ζ	ζ	43
44	ζα	+	+	44
45	ζα	α	α	45
46	ζα	α	α	46
47	ζα	α	α	47
48	ζα	α	α	48
49	ζα	α	α	49
50	ζα	α	α	50
51	ζα	α	α	51
52	ζα	α	α	52
53	ζα	α	α	53
54	ζα	α	α	54
55	ζα	α	α	55
56	ζα	α	α	56
57	ζα	α	α	57
58	ζα	α	α	58
59	ζα	α	α	59
60	ζα	α	α	60
61	ζα	α	α	61
62	ζα	α	α	62
63	ζα	α	α	63
64	ζα	α	α	64
65	ζα	α	α	65
66	ζα	α	α	66
67	ζα	α	α	67
68	ζα	α	α	68
69	ζα	α	α	69
70	ζα	α	α	70
71	ζα	α	α	71
72	ζα	α	α	72
73	ζα	α	α	73
74	ζα	α	α	74
75	ζα	α	α	75
76	ζα	α	α	76
77	ζα	α	α	77
78	ζα	α	α	78
79	ζα	α	α	79
80	ζα	α	α	80
81	ζα	α	α	81
82	ζα	α	α	82
83	ζα	α	α	83
84	ζα	α	α	84

ΙΙ	Εκφώνηση	Γραμμική Β	Γραμμική Α	Ι
1	α	α	α	1
2	ε	ε	ε	2
3	ι	ι	ι	3
4	ο	ο	ο	4
5	α	α	α	5
6	α	α	α	6
7	α	α	α	7
8	α	α	α	8
9	α	α	α	9
10	α	α	α	10
11	α	α	α	11
12	α	α	α	12
13	α	α	α	13
14	α	α	α	14
15	α	α	α	15
16	α	α	α	16
17	α	α	α	17
18	α	α	α	18
19	α	α	α	19
20	α	α	α	20
21	α	α	α	21
22	α	α	α	22
23	α	α	α	23
24	α	α	α	24
25	α	α	α	25
26	α	α	α	26
27	α	α	α	27
28	α	α	α	28
29	α	α	α	29
30	α	α	α	30
31	α	α	α	31
32	α	α	α	32
33	α	α	α	33
34	α	α	α	34
35	α	α	α	35
36	α	α	α	36
37	α	α	α	37
38	α	α	α	38
39	α	α	α	39
40	α	α	α	40

ρωπαϊκές διάλεκτοι. Πρόοδοι τοῦ Συνεδρίου τῆς Ἰνδο-Ευρωπαϊκῆς γλωσσολογίας. Συνήλθε στοῦ Πανεπιστήμιου Καλιφόρνιας, Los Angeles, Ἰαννῆς 25-27, 1963. [Ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Ἰουδαίου Birnbaum].

Ἡ ἀποσιώπησις τῶν διαφορετικῶν ἀπόψεων

Ἀντιθέτως ἢ κ. Σάλη (ἐκ φιλίας, ὑπολογισμοῦ ἢ φυλετικῆς ἐπιδράσεως;) δὲν ἐτήρησε τὴν ἰσότητά τῶν ὅπλων, ἀλλὰ μονομερῶς ἀκολούθησε τὶς ἀπόψεις τῶν ἄνω. Παρέλειψε μεγάλους διανοητές, συγγραφεῖς ἀρχαίους καὶ νεωτέρους, γλωσσολόγους, διεθνοὺς κύρους ἐρευνητές, ὥστε ὁ ἀδάς ἢ μὴ εἰδικὸς ἀναγνώστης νὰ σταθμίξῃ ἀπόψεις καὶ θεωρίαι γιὰ νὰ ἐπιλέξῃ τὴν ὀρθότερη. Ἐνδεικτικῶς παραθέτω παντελῶς ἀγνοηθέντες ἐσκεμμένως στὴν λεπτομερῆ βιβλιογραφία τῆς, μελετητὲς καὶ τὶς συγγραφές τῶν.

1) **Joseph Isaak Jahuda**, φανατικὸς μὲν Ἰουδαῖος τὴν ἐθνότητα καὶ τὸ θρήσκευμα, γνωρίζων ὅμως ἄριστα ἀπὸ στήθους τὴν «Παλαιὰ Διαθήκη», τὴν ἀρχαία καὶ νέα ἐβραϊκὴ, τὸ ἥμισυ τοῦ «Κορανίου» ἀπὸ στήθους, τὴν ἀρχαία καὶ νέα Ἀραβικὴ, τὴν Γαλλικὴ, τὴν Ἀγγλικὴ, τὴ Λατινικὴ. Φανατικὸς πολέμιος τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Ρωμαϊκῆς. Μετὰ τὴν ἐπαφή του μὲ τὶς Ἑλληνικὰς λέξεις ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ συγκριτικὴν ἐρευνά τῶν συγγενῶν γλωσσῶν Ἑβραϊκῆς καὶ Ἀραβικῆς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Ὀμηρικὴν, πού ἐξέμαθε. Ἐπὶ 30 ἔτη ὁ μεγαλοφυὴς ἐρευνητὴς συνέκρινε τὶς τρεῖς γλώσσας, ἀπέδειξε καὶ διεκήρυξε μετὰ 30ετῆ μελέτῃ διὰ τοῦ βιβλίου του «Hebrew is Greek» (Τὰ Ἑβραϊκά εἶναι Ἑλληνικά) [καὶ τὰ Ἀραβικά, πού κατ' οἰκονομίαν δὲν συμπεριέλαβε στὸν τίτλο]. Τὸ σύγγραμμά του ἐκδόθην τὸ 1982 ἐξηφανίσθη μυστηριωδῶς. Ἐλάχιστα ἀντίγραφα διεσώθησαν.

2) **Ἰάκωβος Θωμόπουλος**, πασίγνωστος ἐκ τοῦ κλασσικοῦ διτόμου ἔργου του «Πελασγικά», ἐκδόσεως 1912, πού ἀνέγνωνε τὶς ἐπιγραφὰς τῶν ἑλληνικῶν φύλων τῆς Ἰωνίας: Λυδῶν, Μυσῶν, Καρῶν, Χετταίων κ.λπ., Λήμνου, Κρήτης, Τυρρηνῶν, Ἑτεῶν, Τούσκων (Ἑτρούσκων) κ.ἀ., ἀποδείξας ἀμαχῆτως ὅτι ἅπασες εἶναι ἑλληνικὲς - πελασγικαί.

4) **Ἀδαμάντιος Σάμσων**, σύγχρονος διαπρεπὴς ἀρχαιολόγος. Γι' αὐτὸν οὐδὲν ἀναφέρει. Ὁ Σάμσων ὁμιλεῖ περὶ ποντοπόρων πλοίων, πού ὥρῳσαν τὸ Αἰγαῖο καὶ τὴ Μεσόγειο πρὸ 9000 ἐτῶν – μεταφέροντα ὀψιδιανὸν ἐκ Μήλου καὶ ἄλλα φορτία – περὶ τῆς ἀνεπτυγμένης προϊστορικῆς ἀλιείας τῶν Ἑλλήνων τῶν νήσων καὶ ἀκτῶν κ.λπ.

5) **Ἰωάννης Πασσᾶς**. Στὸ πρωτοποριακὸ ἔργο του «Ἡ Ἀληθινὴ Προϊστορία» (σελ. 24-25) παρατίθενται 4 ἀρχαιότατες ἀνάγλυφες ἐπὶ λίθων ἑλληνικὰς ἐπιγραφάς, ἐκ τῶν 2000 πού εὗρέθησαν ὑπὸ τῆς Henriette Mertz στὰ σύνορα Βραζιλίας καὶ Οὐρουγουάης, ὅπου εἶχαν φθάσει προϊστορικῶς οἱ Ἀργοναῦτες.

6) **Henriette Mertz**. Στὸ βιβλίο της «Wine Dark Sea» (Οἶνοπας Πόντος) παρατίθενται ἑλληνικὲς ἐπιγραφὰς στὴν ἀμερικανικὴ ἡπειρὸ εὗρεθεῖσες.

7) **Καλλίμαχος Διογένης**, ἐρευνητὴς γλωσσολόγος. Τὶς ἐργασίες του καὶ ἀναγνώσεις προχριστιανικῶν γραφῶν τῆς Εὐρώπης (Glozel, Mas d'Azil, Runes, Κυπριακῆς, Γραμμικῶν Α καὶ Β, Κρητικῆς – Φαιστοῦ κ.λπ., Ἀφρικῆς Τουαρέγκ, Τασσίλι κ.λπ βραχογραφίαις Ὠκεανίας, Ἀσίας, Ἀμε-

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΓΡΑΦΩΝ ΙΝΔΙΑΣ - ΝΗΣΟΥ ΠΑΣΧΑ

Κοιλάδας 'Ινδού	Νήσου τού Πάσχα	Κοιλάδα 'Ινδού	Νήσου τού Πάσχα	Κοιλάδας 'Ινδού	Νήσου τού Πάσχα	Κοιλάδας 'Ινδού	Νήσου τού Πάσχα
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
							
							
							
							
							
							
							
							
							
							
							
							

Έκ του βιβλίου David Hatcher «Childress», σελ. 301. Πίναξ του έρευν-
τού de Herseg. (Βλ. στο κείμενο.)

ρική, πού ἀπεδείχθησαν ὅλες Ἑλληνικὲς Γραμμικὲς· ὅρα κατωτέρω (δημοσιεύσεις του στὸ περιοδικὸ «Δαυλός»).

8) **Τὰ τεύχη τοῦ «Δαυλοῦ» τοῦ ἔτους 1992:** 124, σ. 7157-7163: «Ἀποκρυπτογραφίσεις Μεσοκυπρινωικῆς γραφῆς»· 125, σ. 7229-7235: «Νέες ἀποκρυπτογραφίσεις Γραμμικῆς Β΄, «Ἡ περιέργη δυστοκία τοῦ κ. Chadwick»· 126, σ. 7285-7291: «Ἀποκρυπτογραφίσεις Γραμμικῆς Γραφῆς Α, ὁμοιότητες μὲ Β΄»· 127, σ. 7271-7375: «Ἡ γραφὴ Γκλοζέλ εἶναι ἡ Γραμμικὴ Α΄»· 128-9, σ. 7429-7436: «Ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ Γραμμικὴ Γραφὴ Α προήλθε ἡ γραφὴ τῶν Ἑτρούσκων»· 130, σ. 7489-7489: «Πανάρχαιοι Ἑλληνες Πελασγοὶ ἄποικοι οἱ δημιουργοὶ Ἑτρούσκικοῦ πολιτισμοῦ – ἀποκρυπτογραφίσεις “ἀγνώστων” (ἑλληνικῶν) γραφῶν»· 131 σ. 7543-7546: «Ἡ αὐθεντία “Chandwick”, παιχνίδια “Φοινικιστῶν”»· σ. 7575-7584: «Ἡ Ρουνικὴ γραφὴ τῆς Βορ. Εὐρώπης καὶ οἱ ἀπόπειρες παραχαράξεώς της».

9) **Τὰ τεύχη τοῦ «Δαυλοῦ» τοῦ ἔτους 1993:** 133 σ. 7735-7746: «Ἡ Βορειοευρωπαϊκὴ Ρουνικὴ γραφὴ εἶναι παράλληλη τῆς Γραμμικῆς Α»· 134, σ. 7793-7800: «Τὰ ἀπόκρυφα μηνύματα τῶν Δρυϊδῶν, ἀποκρυπτογραφίσεις Κελτικῶν (ἑλληνικῶν) γραφῶν»· 135 σ. 7847-7853: «Ἡ Οὐαλλο-Ιρλανδικὴ γραφὴ Ogam – Ἑπαληθεύεται ἡ προϊστορικὴ παρουσία τῶν Ἑλλήνων στὶς Βρετανικὲς νήσους»· 136, σ. 7925-7931: «Γραφὴ Ogam, Ὀγμία πύλη, Ὀγμιος Ἡρακλῆς»· 138, σ. 8045-8054: «Ἀποκρυπτογραφίσεις ἐπιγραφῶν σκαπανέων Αἰγαίων στὴν Σκανδιναβία»· 140-1, σ. 8157: «Ἀποκρυπτογραφίσεις γραφῆς ἀμφορέως τῶν Θηδῶν»· σ. 8193-8208: «Πανάρχαια Ἑλληνικὴ ἢ παλαιὰ Οὐγγροφωνικὴ Σιθηριανὴ γραφὴ»· 142 σ. 8277-8287: «Διορθωτικὰ στὴν πινακίδα τοῦ Ἰδαλίου» καὶ σ. 8360 «Γεωμετρικὴ μίτρα τῶν γραμμάτων στοὺς Ναῖτες».

10) **Τὰ τεύχη τοῦ «Δαυλοῦ» τοῦ ἔτους 1994:** 145, σ. 8453-8460: «Μινωϊκὴ γραφὴ τοῦ Mas d' Agil»· 146, σ. 8569-8571: «Ὅταν κάποιος κἀνουν τὴν κόρη Σφίγγα»· 147, σ. 8582-8584: «Πρῶτη προσπάθεια ἀποκρυπτογραφίσεως τῆς γραφῆς τῆς Καστοριάς»· σ. 8588-8588: «Τὰ Γαλλικὰ καὶ Ἰαπωνικὰ τοῦ κ. καθηγητοῦ ἐπιμορφωτοῦ»· 149, σ. 8751-8762: «Ἀποκρυπτογραφίσεις πανάρχαιας ἑλληνικῆς ἐπιγραφῆς τῆς Ἰσπανίας»· 150, σ. 8869-8877: «Ἡ πελασγικὴ ἐπιγραφὴ τῆς Λήμνου κρίκος Γραμμικῆς Ἀλφαβήτου».

152-3, σ. 9023-9032: «Τὸ μυστήριον τῆς Ἀρχαίας Λιδυκῆς γραφῆς· πρώτη παραβολή τῆς μετὰ τὴν Γραμμικήν»· 156, σ. 9245-9255: «Ἀποκρυπτογράφῃσι παναρχαίων γραφῶν τῆς Θράκης».

Διαψεύδει ὁ ἀποκρυπτογράφος τῶν Γραμμικῶν ἑλληνικῶν Γραφῶν Καλλίμαχος Διογένους ὅσα ἡ κ. Σαλῆ καὶ ὁ κ. Chadwick ἰσχυρίζονται: «...ἀπουσία ἀντίστοιχων λέξεων στὰ ἑλληνικά, κάνοντας λόγο γιὰ ἀκατανόητες ἐκφράσεις» καὶ «ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα δὲν εἶναι αὐτόχθονη αὐτοφυῆς, ἀλλὰ κρᾶμα ἢ συνονθύλευμα ἄλλων γλωσσῶν». Ὁ Διογένους ἀπέδειξε μετὰ πληθώρα δεδομένων, ὅτι: «Μία πρὸς μία ἀναγνώσθησαν οἱ πινακίδες στὴ Γραμμικὴ Β, ὅπως τὶς παραθέτει ὁ Chadwick στὸ διβλίο του χωρὶς ἀποκρυπτογράφηση. Ἡ ἀνάγνωση ἀποδεικνύει ὅτι δὲν πρόκειται γιὰ πρόδατα, βόδια, λυχνίες, λουτήρες γυναικόπαιδα ἢ σιτηρά». Καὶ διευκρινίζει: «Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Λεξικοῦ τῶν Liddelle καὶ Scott καὶ χρησιμοποιοῦν τοὺς πίνακες τοῦ διβλίου τοῦ Chadwick (σ. 24-25) ὁ μέτριας γνώσεως Ἀρχαιοελληνικῆς ἀναγνώστης θὰ διαπιστώσῃ, ὅτι τὰ κείμενα τῶν πινακίδων τῆς Γραμμικῆς Β (Κνωσοῦ, Πύλου κ.ἄ.) διαβάζονται εὐχερῶς» («Δαυλός», 125, Μαΐου 1992, σ. 7232, κ. ἐπ.). Ὅρα παρατιθέμενες πινακίδες ἐκ τοῦ διβλίου τοῦ Chadwick μετὰ λεπτομερῆ ἀνάλυση τοῦ Κ. Διογένους, ποὺ διαψεύδουν τὸν Βρεταννὸ καὶ τὸν λεξικογράφον ὁπαδὸ του.

Ὁ Καλλίμαχος Διογένους στὸ τεῦχος 126, (Ἰούνιος 1992), ἀπεκρυπτογράφησε τὸ πρῶτο σὲ παγκόσμια ἀποκλειστικότητα τοῦ «Δαυλοῦ» τὴν Γραμμικὴ Α. Στὶς σελ. 7286-7287 παραθέτει τὴν ἀντιστοιχία τῆς Γραμμικῆς Β πρὸς τὴν Α σὲ 2 πίνακες. Ἐν συνεχείᾳ στὸ τεῦχος 127, (Ἰουλ. 92, σ. 7371-7375) παρουσιάζει τὴν «ἄγνοστη» γραφὴ τῆς Γκλοζέλ, ποὺ ἀποδεικνύει ὅτι εἶναι ἡ μινωϊκὴ Γραμμικὴ Α καὶ παραθέτει ἐπιγραφὰς τῆς Glozel ποὺ ἀνέγνωσε. Στὸ τεῦχος 128-9 (Αὐγ. - Σεπτ. 92 σ. 7429-7436), ἀποκαλύπτει τὴν προέλευση τῆς Ἑτρουσκιτικῆς ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Γραμμικῆς Α καὶ παραθέτει 5 πίνακες, ἐξ ὧν ὁ 4ος παρουσιάζει τὶς γραφικὰς ὁμοιότητες χαρακτήρων τῆς Ἑλληνικῆς Γραμμικῆς καὶ τῆς Ἑτρουσκιτικῆς.

Ὁ Κ. Διογένους στὸ τεῦχος 133 (Ἰαν. 1993 σ. 7735-

Γραφὴ ἐξ ἱεροῦ διβλίου 2000 ἐτῶν τῶν σαμάνων ἱερέων τῆς Σουμάτρας μετὰ ἑλληνικοὺς μικρογράμματα χαρακτηριστῆρες τοῦ συγχρόνου Ἑλληνικοῦ Ἀλφαβήτου (ἐναντι σελίδα καὶ ἀριστερά).

7746) αποδεικνύει τὴν βορειο-ευρωπαϊκὴ ρουνική παραλλαγή τῆς Ἑλληνικῆς Γραμμικῆς Α. Μεταξὺ τῶν πινάκων ποὺ παραθέτει στὸν 8, κάνει ἀναγωγή χαρακτήρων γραφῆς Runar σὲ Γραμμική.

Ἡ ἐσκεμμένη ἄγνοια τῶν νέων δεδομένων

Ἦργα ὅπως τὸ Λεξικὸ τῆς κ. Σαλῆ εὐρίσκονται ἐκτὸς τόπου, χρόνου καὶ ἀλήθειας. Τὸ φῶς διαλύει τὰ σκότη καὶ οἱ Ἕλληνες μὲ ἔρευνες, ἀποκαλύπτει τῆς ἀρχαιολογίας, τὶς θυθισμένες ἀνὰ τοὺς ὠκεανούς ἑλληνικὲς πόλεις, ὡς τὸ περὶ Αἰγαιοπελαγιδῶν στὸν Ἰνδικὸ ἡλικίας 9.500 ἐτῶν («Δαυλός», ἀρ. 243, Μαρτίου 2002, σελ. 15679-15685) δημοσίευμα τοῦ Μάριου Μαμανέα, καὶ στὸν Εἰρηνικὸ Ὠκεανὸ παρὰ τὴν κωνικὴ νῆσο Jonaguni (Ἰῶνα κῶνος ἢ γόνος ἢ γυνή) ὑπαγομένη στὴν Okinawa (= ὠκεῖα ναῦς - ταχεῖα ναῦς), κατὰ τὸν ἱατρὸ Γ. Παπακωνσταντῖνον Ὁκινάοδα = Ἐχινάδα ἐκ τῶν Ἐχινάδων νήσων, ἡλικίας 10.000 ἐτῶν («Δαυλός», ἀρ. 211, Ἰουλίου 1999) σελ. 13325-13335 δημοσίευσά μου).

Ἡ ἀλφαθητικὴ γραφὴ τῶν Ἑλλήνων, εὐρεθεῖσα καὶ εἰς τὴν θυθισμένη ὑποδρύχια πόλιν τῶν Ἰνδιῶν Gambay 9.500 ἐτῶν, δίδει ἡχηρὸ ράπισμα στοὺς ψευδολογοῦντες. Ἀντιστοίχως ραπίζουσιν ἡ γραφὴ τῆς πόλεως Mohenjo Daro στὴν κοιλάδα τοῦ Ἰνδοῦ, ποὺ ἔχει πανομοιότυπα στοιχεῖα μὲ τὴν δουστροφηδὸν γραφὴ ronggo ronggo (ἐκ τοῦ ὁρῶν κω ἀναλυομένου εἰς ὁρῶν κοέω = ὁρῶν νοῶ) τῆς ἀληθῶς καλουμένης νήσου «Ὁμφαλὸς τῆς Γῆς», ψευδωνύμου ὑπὸ Jacob von Roggeveen τὸ 1722 καὶ σήμερα καλούμενης «Πάσχα» (ὁρᾶτε σχετικὸ συγκριτικὸ πῖνακα τοῦ Οὐγγρου De Hevesg, ἐκ τοῦ βιβλίου «Lost Cities of Ancient Lemuria & the Pacific» τοῦ David Hatcher Childress, σελ. 302. Σημειωτέον ὅτι τὸ Moheenjo Daro κεῖται 27° 23' βόρεια καὶ 69° ἀνατολικά, ἡ Νῆσος τοῦ Πάσχα 27° 08' νότια καὶ 109° 23' δυτικά, δηλ. εἶναι ἀκριβῶς ἀντίποδες. Ὑπῆρχε πρὸ πολλοῦ ἡ γνώση, ὅτι οἱ ἱερεῖς τῆς Ἰνδονησιακῆς Σουμάτρα (ἀνεστραμμένης τῆς Ἰαπωνικῆς θεᾶς Ματαράσον), ὀνόματι σαμάνοι ἢ σαμάνες, περιέργως φέρουν τὸν αὐτὸν τίτλο μὲ τοὺς ἱερεῖς τῶν Λαπώνων τῆς Βορείου Εὐρώπης.

Σήμερα παραθέτομε φωτογραφία ἀντιγράφου ἐκ τῶν ἱερῶν βιβλίων τῶν σαμάνων τῆς Σουμάτρας, ἡλικίας τουλάχιστον 2000 ἐτῶν. Τὸ καταπληκτικὸ εἶναι, ὅτι οἱ σαμάνοι τῆς Σουμάτρας ἐχρησιμοποιοῦσαν τὴν θεωρούμενη σημερινὴ ἑλληνικὴ γραφὴ τῶν μικρῶν, ἀντὶ κεφαλαίων γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου μας. Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἤδη ἀπὸ τὴν ἐνεπίγραφη πέτρα ἡλικίας 9.000 ἐτῶν τουλάχιστον (ἐξώφυλλο τοῦ «Δαυλοῦ» ἀρ. 243 Φεβρουαρίου 2002), ἐμφαίνουσα σκαλιστὰ κεφαλαῖα ἑλληνικὰ γράμματα, εὐρεθέντα στὴν θυθισμένη πόλιν τῶν Ἰνδιῶν, ὡς ἄνω.

Στὸ πρηγούμενο τεῦχος τοῦ «Δ» παρετέθη φωτογραφία λιθίνης ἑλληνικῆς ἐπιγραφῆς τῆς Ε' χιλιετίας π.Χ., (7000 ἐτῶν), εὐρεθείσης προσφάτως στὰ Γιαννιτσὰ ὑπὸ τοῦ ἀρχαιολόγου Παν. Χρυσοστόμου. Ἐλπίζομε ὅτι ἀπὸ τοῦδε καὶ στὸ ἐξῆς οἱ Ἕλληνες δὲν θὰ διαστρέψουν τὴν ἑλληνικὴ Ἱστορία καὶ Προϊστορία, τὸ αὐτόχθον τῶν Ἑλλήνων, τὴν μοναδικὴ μὴ συμβατικὴ γλῶσσα μας – τὴν μόνη μαθηματικὴ, γεωμετρικὴ, μουσικὴ, ἀστρονομικὴ, ἁρμονικὴ – καὶ τὶς μοναδικὰς γραφὰς τῆς.

Κωνσταντῖνος Γεωργανᾶς

Αἶνω, οἱ λευκοὶ τῆς Ἰαπωνίας

Μία ἀνάλυση δύο φωτογραφιῶν

Εἶναι ἀποδεδειγμένο ὅτι, ὅταν οἱ «κατεστημένοι ἐπιστήμονες» εὐρίσκονται ἐνώπιον ἀλύτων προβλημάτων, ἢ «ποιοῦν τὴν νῆσσαν» (ἀπορία ψάλτου δῆξι) ἢ περιμένουν νὰ ἐξαφανισθοῦν τὰ τεκμήρια.

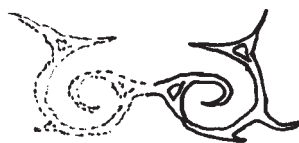
Τὸ θέμα ξεκίνησε ἀπὸ ἄρθρο τοῦ «Δαυλοῦ» σχετικὸ μὲ τοὺς **λευκοὺς** τῆς Ἰαπωνίας, τοὺς Ἀινῶ (Ἀινού). Ἡ φυλὴ τους ἐξηφανίσθη ἐντελῶς ἀπὸ ἀσθένειες καὶ ἐπιμειξίες, χωρὶς νὰ μάθουμε σχεδὸν τίποτα γιὰ τὴν ἀπόμακρη αὐτὴ φυλὴ. Ἡ «τελικὴ λύση» ἐπῆλθε: χάθηκαν τὰ «στοιχεῖα» γιὰ τοὺς «ἐθνολόγους».

ΔΥΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ. Διαβάζοντας λοιπὸν γιὰ τοὺς Ἀινῶ (ai-no), ὄχι Ἀϊνοῦ, ἡ μνήμη μου κινήθηκε· κι ὅταν εἶδα τὴν παλαιὰ φωτογραφία μιᾶς οἰκογένειας Ἀινῶ μὲ αὐτὲς τὶς ἐκπληκτικὲς φορεσιές, συγκινήθηκα. Παιδικὲς ἀναμνήσεις μοῦ ἦλθαν. Καὶ ἔψαξα γιὰ τὸ πρῶτο βιβλίο ποὺ διάβασα ὁλόκληρο, τὸν τόμο τοῦ «Γύρου τοῦ Κόσμου» γιὰ τὴν Ἰαπωνία («Ἀκρόπολις», ἐκδ. 1935). Ἐκεῖ βρῆκα τὴ σελίδα μὲ τὶς δύο συγκλονιστικὲς φωτογραφίες, μὲ ἓναν ἄνδρα καὶ μία γυναῖκα Ἀινῶ καὶ διεπίστωσα τὸ ἐξῆς:

1. Ἀνδρας Ἀινῶ: Ἕνα γεροδεμένο κορμὶ μὲ δυνατὸ κεφάλι (δολιχοκέφαλος), περιδεδημένο μὲ πυκνὰ κυματιστὰ γένεια καὶ μαλλιά (**Φωτ. 1**). Εἶναι αὐστηρὸς ἀλλὰ ἥρεμος καὶ κάθετα σὲ σκαμνί. Φορᾷ τὴν ἐπίσημη στολὴ, ποὺ μοιάζει μὲ «ἱμάτιον» καὶ εἶναι ἐγχρωμη, κεντημένη μὲ φυτικὲς σχηματοποιημένες μορφές. Ἰδίως στὸ μανίκι θυμίζουν ὑπερβολικὰ Ἰωνικὸ κιονόκρανο (σπεῖρα) [**Σχ. 1**].

Τὸ ἐκπληκτικὸ ὅμως εἶναι τὸ «κάλυμμα» τῆς κεφαλῆς του. Εἶναι ἓνας στέφανος. Ἀποτελεῖται ἀπὸ λουρίδα δερμάτινη ἢ πάνινη στηριγμένη μὲ διπλό, στριμμένο σχοινὶ φυτικὸ (σγουρό). [**Σχ. 2** καὶ πρῶτ. μὲ **Σχ. 6**]. Εἶναι διακοσμημένος μὲ ἀγκάθια - φύλλα καὶ μὲ τρία δερμάτινα τετράγωνα (ἓνα ἔμπροσς, δύο στὰ πλάγια) 8X8 ἐκ. σχισμένα. Φορᾷ λοιπὸν «διονυσιακὸ» στέφανο;

2. Γυναῖκα Ἀινῶ: Δείχνει αὐστηρὴ προσωπικότητα, ἄφοδῃ· φορᾷ ἴδιο ἱμάτιο μὲ τοῦ ἀνδρός,

Σχ. 1. «Ἰωνικὴ» σπεῖρα.

Σχ. 2. Στοιχεῖα στεφάνου.

Φωτ. 1. Τύπος χωρικού τῆς φυλῆς τοῦ Ἀϊνώ.

Φωτ. 2. Γυναίκα Ἀϊνώ.

Σχ. 3. Μαϊάνδρο.

Σχ. 4. Σκούφος - περικεφαλαία.

διακοσμημένο με μαϊάνδρο [Σχ. 3]. Ἐκτὸς τοῦ περιδεραίου, φορᾷ στὸ κεφάλι «σκυθικὸ» σκούφο, δερμάτινο, με μορφή περικεφαλαίας (κυνέη) [Σχ. 4]. Ἀπὸ ποῦ ἦλθαν οἱ λευκοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι; Πῶς δρέθηκαν ἀνάμεσα στὰ δισηκατομμύρια τῶν κιτρίνων;

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ.

Ὁ Ν. Σοφινανός¹ ἀναφέρει, ὅτι οἱ ἀνθρωπολόγοι θεωροῦν ὅτι ἦλθαν ἀπὸ τὴν Μ. Ἀσία ἢ Μ. Ἀνατολή πρὸ 20.000 ἐτῶν καὶ ἐγκατεστάθησαν στὴν Κορέα, Μαντζουρία καὶ σὲ ὅλες τὶς ἰαπωνικὲς νήσους. Μὲ τὴν εἰσβολὴ τῶν Μογγόλων καὶ λοιπῶν κιτρίνων φυλῶν ἀπωθήθηκαν στὶς νήσους Χοκκαϊντο ἢ Ie.so < Ἰασώ; καὶ Σαχαλίνη. Ὁ Κ. Γεωργανᾶς σὲ μελέτη του² πιθανολογεῖ

τὴν καταγωγὴ τους ἀπὸ τοὺς ἐποίκους Ἰῶνες ναυτικούς, ποὺ ἔφθασαν στὴν ἐπαρχία Γιουνάν < Ἰωνία (ν.) τῆς Κίνας.

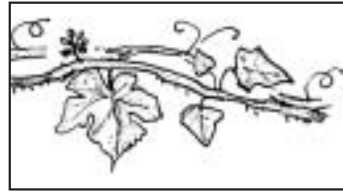
Προτείνω νὰ συμπεριληφθῇ στὴν προκατακλυσμαία ἐξάπλωση τῶν Αἰγαίων - Ἰώνων παγκοσμίως καὶ ἡ πορεία τῶν Αἰνῶν: Ἀπὸ τὴν Ἰωνία, μέσῳ τῆς Κασπίας - Ἀράλης ἐγκαθίστανται στὸ Σιν.Κιάγκ (Β.Δ. Κίνα). Ἦδη πολιτιστικὰ στοιχεῖα τῆς «Τοχαρική» αὐτῆς Μεσογειακῆς φυλῆς⁴ (τάφοι, γραφὴ) εὐρέθησαν ἐκ τῆς νεολιθικῆς ἐποχῆς μέχρι καὶ τοῦ 7ου αἰ. μ.Χ., ὅποτε καὶ ἐξαφανίζεται. Κάποιες ὁμάδες συνεχίζουν τὴν πορεία πρὸς τὸν Εἰρηνικὸ

Φωτ. 3.

Φωτ. 4. Στεφανωμένοι Διόνυσος (με φύλλο ἄμπελου) καὶ Σάτυρος (με κισσό).

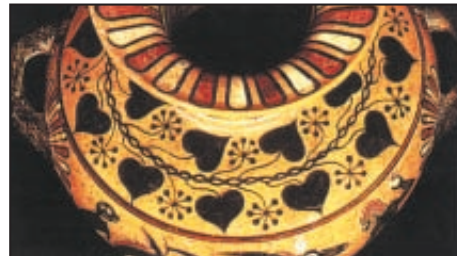
Σχ. 6. Κισσὸς καὶ ἄμπελος. Ἀμφότερα σύμβολα τοῦ Διονύσου.

Φωτ. 5. Διόνυσος νέος με στέφανον ἄμπελου.

Φωτ. 6. Διόνυσος καὶ ἄμπελος.

Φωτ. 7. Διάκοσμος με κλαριά κισσοῦ.

Φωτ. 8. Γέρον Διόνυσος με στέφανο ἐκ κισσοῦ.

Φωτ. 9. Δρύινος στέφανος.

Σχ. 7. Διόνυσος με στέφανο ἐκ κισσοῦ καὶ ἄμπελου (Μουσ. Βερολ.).

᾽Ωκεανὸ (ὄρα Χάρτη), καὶ οἱ ᾽Αῖνὼ μέσῳ Μαντζουρίας φθάνουν στὴν ᾽Ιαπωνία.

Τὸ ὄνομά τους προέρχεται ἀπὸ τὸ ᾽Ιάων → ᾽Αῖνῶ, ὡς ἐπίσης → ᾽Ιανὸς (ρωμ. θεὸς) [Γεωργανᾶς]³. Ὁ Αἰσχύλος λέγει στοὺς «Πέρσες»: «᾽Ιάνων λαός». Προτείνω: αἰνὼ < αἰνός = φοβερός → ᾽Ιάων.

Παρέκβαση: Οἱ Αἰγαῖοι - Πελασγοὶ κατὰ τοὺς ἐποικισμοὺς τους στὴν Εὐρώπη, ᾽Ασία καὶ ἀλλοῦ ἄλλαξαν τὸ ὄνομά τους μὲ διάφορα ὀνόματα, ἀλλὰ μὲ τὴν ἴδια ἔννοια: ἀκαταμάχητος. Λ.χ. Βρεττανοὶ < θριτὸς = σιβαρός → Briton· Κέλτες < κελτὸς = ὀρμητικὸς· Σκυῖθες < σκυθρὸς = σοβαρός κ.λπ.

ΟΙ ΣΤΕΦΑΝΟΙ. Αἰγαῖοι λοιπὸν οἱ ᾽Αῖνῶ - ᾽Αινοί; (ἔτσι τοὺς ὀνομάζει ἡ Μεγάλῃ Σοβιετικῇ Ἐγκυκλοπαίδεια)⁷. Ἀλλὰ ἄς δοῦμε τὰ δεδομένα:

1. Οἱ *στέφανοι*, στὶς δασύτριχες κεφαλὰς τῶν ᾽Αῖνῶ, εἶναι ὁλόιδιοι μὲ τοὺς στεφάνους τῶν «κωμαστῶν» (= ἐορταζόντων τὰ Διονύσια).

Οἱ Ἕλληνες *ἐστεφάνωναν* τοὺς νικητὲς τῶν ἀγώνων (μουσικῶν, γυμνικῶν, δράματος κ.λπ.) ἰδίως τῶν πανελληνίων ἐορτῶν μὲ διαφορετικοὺς στεφάνους: Στὰ Ὀλύμπια μὲ «κότινους» (= ἀγριλιά), στὰ Πύθια μὲ δάφνινους, στὰ Ἴσθμια μὲ κλαριὰ πεύκου, στὰ Νέμεα μὲ σέλινο καὶ στοὺς ποιητικὸς ἀγῶνες τῆς Δωδώνης μὲ στεφάνους ἐκ φύλλων δρυὸς [Φωτ. 9].

Ἐπίσης οἱ Ἕλληνες ἔβαζαν στεφάνους κατὰ τὰ συμπόσια καὶ τὶς ἐορτὲς ἀπὸ ἄνθη καὶ κλαριὰ ἐνῶ ἀργότερα μὲ χρυσὰ φύλλα. Εἰδικώτερα οἱ «κωματαταὶ» κλώνους κισσοῦ καὶ ἀμπέλου (ὅποτε ὑπῆρχε) ὡς ἱερὰ φυτὰ τοῦ Διονύσου

Πῶς «πλαστογραφοῦν» τοὺς ᾽Αῖνῶ

ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡΟΥ ΣΤΗΝ ΙΑΠΩΝΙΑ ΜΕ ΒΑΡΚΑΚΙ!

Ἀγαπητὲ «Δαυλέ»,

Χαίρομαι, πὺν ἐνεφανίσθη πάλι τὸ θέμα τῶν ᾽Αινῶ τῆς ᾽Ιαπωνίας στὸ τεῦχος 242 τοῦ «Δ». Πρὸ ἔτους μία ἀπὸ τὶς ἐκπαιδευτικὸν χαρακτηρὰ ἐκπομπές, πὺν δεῖχνουν διάφορα ἀμερικανικὰ δίκτυα, εἶχε ἀφιέρωμα σὲ μία μεγάλη ἔρευνα γιὰ αὐτοὺς. Ἐνθουμούμενος τὸ ἀντίστοιχο ἄρθρο τοῦ «Δ» πρὸ πολλοῦ καιροῦ, παρακολούθησα (ἀπὸ τὴ μέση, εἶναι ἡ ἀλήθεια) τὴν ἐκπομπὴ μὲ ἐνδιαφέρον (ἀλήθεια, εἶναι δική μου ἐντύπωση μόνον τὸ ὅτι ἡχητικὰ τὸ «᾽Αῖνῶ» μοιάζει μὲ τὸ «᾽Ιων»);).

Φυσικὰ ἡ προσμονή μου ἦταν τελείως ἀδόσιμη. Πληροφορήθηκα ἐκ τῆς ἐκπομπῆς, ὅτι μία ὁμάδα ἐρευνητῶν ἔκανε κάθε εἶδους ἔρευνες (ἰδίως ἀνθρωπολογικὲς, βασισμένες στὸ DNA), προκειμένον νὰ ἀποδείξῃ ὅτι οἱ ᾽Αινῶ ἦταν μέλη τῆς κίτρινης φυλῆς ἀλλὰ σαφῶς διαφορετικοὶ ἀπὸ τοὺς ᾽Ιάπωνες. Ἦταν ἀπό-

Χάρτης των περιοχών της Άνω Ανατολής, όπου έζησαν οι Άνω.

[Σχ. 6]. Ὁ κισσὸς ἔδιδε τὴ διαρκὴ νεότητα καὶ μακροζωΐα (λόγω τοῦ ἀειθαλοῦς καὶ τοῦ μακροβίου του· ζῆ ἄνω τῶν 500 ἐτῶν· σχεδὸν ἀθάνατος), ἡ δὲ ἄμπελος τὴν εὐδαιμονία καὶ τὸ σφρῖγος [Φωτ. 4, 5, 6, 7].

Οἱ στέφανοι τῶν Ἀινῶ ἀπομιμοῦνται τοὺς κλώνους τοῦ κισσοῦ καὶ τῆς ἀμπέλου, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχουν οὔτε ὑπῆρχαν τὰ δύο φυτὰ στὴν Ἰαπωνία, ὡς μὴ εὐδοκιμοῦντα. Καὶ οἱ Ἕλληνες, ὅταν δὲν ὑπῆρχαν ἀμπελόφυλλα ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριο ἕως τὸν Ἀπρίλιο (τὰ μικρὰ Διονύσια τὸν Φεβρουάριο) τοποθετοῦσαν «ὀθόνια» (= πανιά)! [Φωτ. 3].

Συνέχισαν οἱ Ἀινῶ τὸν στολισμὸ τῆς κεφαλῆς τους μὲ τὸν τρόπο τῶν προγόνων τους Ἀινῶ;

2. Ἐπίσης τὰ ἐνδύματά τους τὰ διακοσμοῦσαν μὲ μαιάνδρους, ρόδακες καὶ σπεῖρες Ἰωνικῆς. Προγονικῆς ἀναμνήσεις.

Η ΓΡΑΦΗ. Καμμία ἐγκυκλοπαίδεια δὲν ἀναφέρει τίποτα γιὰ τὴ γλῶσσα ἢ τὴ γραφὴ τους πλὴν τοῦ Ἡλίου. Ἐκεῖ ὁ καθηγητὴς Ἀνθρωπολογίας I.

ㄣ ㄣ ㄣ ㄣ

ㄣ ㄣ ㄣ ㄣ

Κούμαρης παραθέτει 8 σύμβολα γραφῆς (Σχ. 8), ποὺ σαφῶς ὁμοιάζουν πρὸς τὶς ἑλληνικὲς συλλαβικῆς (ΓΓΒ, Κυπριακῇ).

ΟΙ ΧΑΡΤΕΣ. Ἀπὸ τὸν καθ. Ν. Παπαδόπουλο ἔλαβα

Σχ. 8. Συλλαβικὴ γραφή; δύο χάρτες. Ὁ πρῶτος, ἓνας παμπάλαιος τοῦ 16ου (;) αἰ. τοῦ Ὀλλανδοῦ Isaak Tirion, παρουσιάζει μὲ ἀκρίβεια, ἰδίως στὰ πλάτη (31° ἕως 41°) τὴν Ἰαπωνία, ἀλλὰ κάπως παραμορφωμένη (Χάρτ. 1). Ἀνω δεξιὰ σημειοῦται τὸ τέλος τῆς τότε ἰαπωνικῆς ἐπικρατείας

γονοὶ ἀποίκων τῶν Ἰνκας, ποὺ ἔφτασαν στὴν Ἰαπωνία διασχίζοντας τὸν Εἰρηνικό. Πῶς τὸ πέτυχαν αὐτό; Ἡ ἐκπομπὴ ἦταν κατηγορηματικὴ: Μὰ φυσικὰ μὲ σχεδίες. Τὸ «Κὸν - Τίκι» ἔδειξε ὅτι αὐτὸ ἦταν ἐφικτό καὶ ἀφοῦ εἶναι ἐφικτό ἅπαξ, συνεπάγεται τὸ...ὅτι ὑπῆρχε μὴ κανονικὴ λεωφόρος γιὰ θαρράκια, ποὺ ἔκωνε τὸ Περοῦ μὲ τὴν Ν.Α. καὶ Α. Ἀσία μὲ μία κανονικότητα, ποὺ θὰ ντρόπιαζε τὸ τρόλλεϋ Πατήσια - Κουκάκι.

Ὅσον ἀφορᾷ στὰ ἐπιτεύγματα, οἱ ἄνθρωποι ἦσαν ἓνα μὲ δύο κλικ κατώτεροι πολιτισμικῶς ἀπὸ τοὺς Ἰνδιάνους τῆς Βορείου Ἀμερικῆς (πληθυσμοὺς πού, ὄντως καθόλα σεβαστοί, ἀνέπτυξαν πραγματικὰ μηδενικὸ πολιτισμό, κυρίως, ἐπειδὴ ἦταν πλάνητες καὶ ὄχι «πολίτες» / ἐγκατεστημένοι, κάτι ἀπαραίτητο γιὰ ἄξιο λόγον πολιτισμό. Οἱ τεράστιες πόλεις τῶν Ἀζτέκων καὶ Ἰνκα ἦταν τσαπτήρια νομάδων;).

Αὐτὰ τὰ ὀλίγα λοιπὸν περὶ τοῦ ἐξόχως ἐνδιαφέροντος θέματος τῶν Ἀινῶ.

Μετὰ τιμῆς καὶ πόνου,

Μ. Ε. Καμπούρης

Δρ Βιολογίας, Ν. Ἰερσέη, ΗΠΑ

↑ Χάρτης 2. (Βλ. στο κείμενο.)

Χάρτης 1. Ιαπωνία.

(Staat) ήτοι Engte van Japan, και ή άρχή της νήσου Hok kaido, που δέν είναι ιαπωνική. [Τό δεύτερο συνθετικό - kaido σημαίνει «περιοχή» < γαίη.θεν! (όρα χάρτη: Noan. kaido, Too.kaido κ.ά.) τό δέ πρώτο hok - = «δόρειος» < καικίας;]. Οί 'Αϊνώ όμως, όπως αναφέρεται και στο χάρτη (Land van Jedso), την ωνόμαζαν Χώρα 'Ιεσώ <'Ιάσων (ων).

'Αλλά και τά τοπωνύμιά της έχουν ένδιαφέρον: λ.χ. Aria <'Αρεία <'Αρης - Groote ('Ολλανδ. = σπήλαιον), Ban < Πάν;! 'Επίσης στα δόρεια άκραία σημαία της κυρίας ιαπωνικής νήσου Nipon έχουμε: Ioo.sima νήσος <'Ιώ(ς) σημα = 'Ιώ, περιπλανήθηκε σέ όλον τόν κόσμο. Και σημα = όρόσημον/τάφος. 'Αλλο: Jesana.Sima <'Ιασών (ων) Σήμα. ['Ο Κ. Γεωργανᾶς έξηγεϊ: Hiro.Shima < ήρωος . σημα].

'Ο δεύτερος χάρτης (χάρτ. 2) σημειώνει τά νοτιώτερα όρια / σήματα του σημερινού 'Ιαπωνικού κράτους: Νησάκια, όπως ή περίφημη Iwo.Jima ή και βράχοι όπως Okino Tori Shima στον Ειρηνικό.

ΗΘΗ - ΕΘΙΜΑ. Γνωρίζουμε έλάχιστα για τους 'Αϊνώ. 'Οτι έθυσίαζαν στις φυσικές δυνάμεις, σαν ψαράδες και κυνηγοί που ήσαν. 'Εσέβοντο την θάλασσα ['Ατουϊ - Κάμουϊ < δαίμων (:)], όπως και τη Μεγάλη Μητέρα: <'Αματέρασου (= Δωρικά· ή μητέρα σου!). Τους θεωρούσαν βρώμικους, επειδή έτρίβοντο μέ άμμο και λίπος και μετά έλούοντο⁹ (Θυμίζει τους «άποξενύμενους» άθλητάς).

Η ΑΠΩΛΕΙΑ. Σύμφωνα μέ τόν 'Ι. Πασσᾶ (όπως αναφέρει ό Κ. Γεωργανᾶς)2 στις άρχές του 20ου αιώνα οί 'Αϊνώ άνήρχοντο σέ 7 έκατομμύρια! Τό 1935 ήσαν 100.000, τό 1970 15.000 (!). Σήμερα, ζήτημα αν υπάρχουν μερικές δεκάδες άμιγείς 'Αϊνώ, που διατηρούν τόν πανάρχαιο τρόπο ζωής. 'Εξαφανίστηκαν όπως και έκατοντάδες <'Ινδιάνων> της 'Αμερικής.

'Ετσι χάνονται σιγά σιγά οί κρίκοι της πανάρχαιας παγκόσμιας έξάπλωσης των Αιγαίων: 'Η «έκπολιτισμός» ή έξαφάνισης: <'Οστις ου μέθ' ήμων καθ' ήμων έστίν>.

Βιβλιογραφία.

1. Ν. Σοφιανός, <'Υποδρύχια πόλη στο Γιουννανκούνι>, «Δ», τ. 242.
2. Κ. Γεωργανᾶς, <'Υποδρύχια πόλη Ειρηνικού>, «Δ», τ. 211.
3. Κ. Γεωργανᾶς, <Θεός 'Ιανός = 'Ιων>, «Δ», τ. 205.
4. Γ. Μπαμπινιώτης, <Ιστορία της 'Ελληνικής Γλώσσας>.
5. 'Εγκυκλοπαίδεια «Νέα Δομή».
6. 'Εγκυκλοπαίδεια «Πυρσός», Δρανδάκη.
7. Μεγάλη Σοβιετική 'Εγκυκλοπαίδεια.
8. 'Εγκυκλοπαίδεια «'Ηλίου».
9. 'Εγκυκλοπαίδεια Χάρη Πάτση.

Κωστής Καρμιράντζος

'Αρχιτέκτων ΕΜΠ

Ἡ καπήλευση τοῦ '21 ἀπὸ τῆ θρησκείας

Ὁ ἑδραιωχριστιανισμὸς ξαναχτύπησε: Λογαριάζουν νὰ κάνουν... ἄγιους ἀγωνιστὰς τοῦ '21! Αὐτὸ πάλι εἶναι κι ἂν εἶναι, πὺν δὲν σημαίνει τίποτε ἄλλο παρὰ ἀπροκάλυπτη καπήλευση. Θὰ πρέπει νὰ θυμοῦνται ὅτι δὲν ὑπῆρξε λάβαρο τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν, ὅτι ἐπανάσταση δὲν ἐκηρύχθη ἀπὸ τὴν ἐκκλησία ὅπως διατείνονται καὶ ὅτι τὴν εἶχαν ἐπίσημα ἀφορίσει, ὅπως καὶ πολλὰ ἄλλα παγκόσμια πὺν γράφονται μὲ πλήρεις ἀποδείξεις κατὰ καιροὺς στοῦ «Δαυλὸ». Ὁμοῖα τὸ πνεῦμα τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ '21 δὲν εἶχε καμμία θρησκευτικότητα ἀπ' αὐτὴν πὺν ἐπιχειροῦν νόθα νὰ τοῦ προσάψουν. Οἱ συνεχιστὲς τοῦ πνεύματος τοῦ Βυζαντινισμοῦ πρέπει νὰ καταλάβουν, ὅτι ποτὲ δὲν ἦταν μέσα στοῦ πνεῦμα τοῦ τόπου τούτου, παρὰ ἦταν μόνο στοῦ αὐθαίρετο δικό τους πνεῦμα, τὸ ὁποῖο παλινδρομεῖ μεταξὺ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ συντεχνιακῶν των συμφερόντων.

Εἶναι ἀπαράδεκτο τὸ κατέλλωμα τῆς ἐπανάστασης τοῦ '21 ἀπὸ τὴν Ἰουδαιοχριστιανικὴ θρησκεία. Ἡ μεγάλη μας ἱστορία δὲν ἔχει καμμία κοινὴ θέση μὲ τὸν χριστιανισμό, ὁ ὁποῖος δῖαια ἐπικολλᾶται γιὰ τὴν καταστροφή της. Ὅπως τὸ παραμῦθι του «φεγγαράκι μου λαμπρὸ, φέγγε μου νὰ περπατῶ» περὶ τοῦ ἀνύπαρκτου κρυφοῦ σχολειοῦ, πὺν καπηλεύονται.

Οἱ ἀγωνιστὲς τοῦ '21 ἦταν ἥρωες μιᾶς κοχλάζουσας πραγματικότητας καὶ ὄχι μεταφυσικοὶ ἄγιοι ἐνὸς ὑποθετικοῦ ὑπερέραν.

Π.Γ.**Κρατικοεπιστημονικὸς ἀνθελληνισμὸς**

Ὁ Περσέας, ὁ ἰδρυτὴς τῶν Μυκηνῶν, προέρχεται ἀπ' τὴν Ἀνατολή. Ἡ μνήμη τῶν ἀρχαίων (Ἑλλήνων) δὲν ξεπερνᾷ τὸν 14ο π.Χ. αἰῶνα. Τὰ πρῶτα ἐλληνόφωνα φύλα, οἱ Ἀχαιοί, ἐρχοῦνται στὴν Ἑλλάδα γύρω στοῦ 2000 π.Χ. Αὐτὰ καὶ ἄλλα ἀκόμη ἀνιστόρητα, πὺν γράφτηκαν γιὰ νὰ ὑπηρετήσουν ἀνθελληνικὰ δόγματα (Ἀνατολισμὸς, Φοινικισμὸς, Ἰνδοευρωπαϊσμός, Ἀφροκεντρισμός κ.λπ.), περιέχονται στὸν «Ἱστορικὸ καὶ Ἀρχαιολογικὸ Ὁδηγό», τὸν ὁποῖο ποντᾷ τὸ ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ στοὺς ἐπισκέπτες (Ἑλληνες καὶ ξένους) τοῦ ἀρχαιολογικοῦ χώρου τῶν Μυκηνῶν. Συγγραφέας του ἡ Ἐλση Σπαθάρη, ἔφορος Ἀρχαιοτήτων... Πάγια τακτική: Θέτουμε τοὺς Ἑλληνες ὡς ὅψιμο ἰνδοευρωπαϊκὸ φύλο καὶ τὸν ἐλληνικὸ πολιτισμὸ ὡς γέννημα τῆς Ἀνατολῆς καί, ἐν συνεχείᾳ, περιγράφουμε τὸν ἀρχαιολογικὸν χῶρον μὲ ἀκρίβεια καὶ λεπτομέρεια, παραθέτοντας καὶ ὑπέροχες φωτογραφίες του. Ὁ ὁδηγὸς ἔτοιμος!

Σὲ προσεχῇ τεύχη θὰ παρουσιάσουμε τοὺς ἀντίστοιχους ὁδηγοὺς ἀπ' ὅλους τοὺς ἀρχαιολογικοὺς χώρους τῆς Ἑλλάδας, ὥστε νὰ ἀναδείξουμε αὐτὸ τὸ... ὑπέροχο ἔργο... Πολιτισμοῦ πὺν ἐπιτελεῖ τὸ γνωστὸ Τ.Α.Π. (Ταμεῖο Ἀρχαιολογικῶν Πόρων), ἀποδεικνύοντας ἔτσι πῶς ἀξίως λαμβάνουν πολλὰ δισεκατομμύρια τὸ χρόνο ἀπ' τὶς πωλήσεις τέτοιων ὁδηγῶν.

Π.Α.Κ.**Λαγούμια γιὰ ἀνατίναξη τῆς γλώσσας**

Σιγὰ - σιγὰ, πόντο τὸν πόντο, φούχτα τὴν φούχτα, ἀκριδῶς ὅπως σκάβαν τὰ λαγούμια οἱ λαγουμιτζήδες κι ἔπειτα μὲ μιᾶς τινάζαν τὸ κάστρο στοὺς ἀέρηδες, ἔτσι μέρα τὴν μέρα, λέξη τὴν λέξη, φύλλο τὸ φύλλο, θὰ συνηθίσουμε καὶ θὰ δυνάμεθα νὰ ἀντιληθοῦμε ὅτι ἡ γλώσσα μας πλέον, ἔχει γιὰ γραφὴ τὴν λατινική. Ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ DIPLASIO EPITOKIO τῆς «Καθημερινῆς», 10 Μαρτίου 2002, καὶ φθάνοντας ἐκεῖ ὅπου δὲν θάθελα νὰ δῶ.

Ν.Π.

Ἐδῶ καὶ ἄλλου

Βλέποντας τίς ξένες τηλεοπτικές σειρές καὶ παραβάλλοντές τες μὲ ἀνάλογες τοῦ τόπου μας, παρατηρεῖς πόσο ἀδάμαστοι στέκομε. Ἐκεῖ πού τὸ πιστολίδι, ἡ ἐγκληματικότητα, τὸ θρόσος, ἡ θρασυδειλία, τὸ καουμποϋλίκι καὶ ὅ,τι ἄλλο μᾶς ἔχει κληροδοτήσει ἡ σάπια ἐβραιο-χριστιανικὴ κοινωνία τοῦ Γιαχβὲ ἀπὸ τὸ Μεσαίωνα μέχρι σήμερα, βλέπεις ἀπὸ δική μας μεριά γιὰ τὰ ἴδια προβλήματα πού ταλανίζουν τὸν ἄνθρωπο, μοιραῖα μιὰ δική μας λύση, μιὰ ἀνθρωπιστικὴ πλευρὰ καὶ κοντὰ στὴ λογικὴ. Οὔτε μπονιές οὔτε πιστόλια οὔτε συμμορίες· τίποτα ἀπ' ὅλα τὰ πιδ πάνω τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ. Δὲν μπορεῖ, τὰ καταπληχτικά ἀγάλματα καὶ οἱ ναοί, ἡ λεβεντιά τοῦ '21 καὶ ὅ,τι καλὸ ὑπῆρξε ἀφήνουν τὸν ἀπὸρχό τους, ἀνεπαισθήτως... Ὁ Ἀριστοφάνης στὴ δοκιμὴ κρούσεως τῆς ἀρχαίας τραγωδίας, ὅσον ἀφορᾷ στὶς ἀντοχὲς τοῦ ἀνθρώπου, ἔκανε ἓν ἄνθος πλάι καὶ τὸ ἴδιο πρόβλημα τὸ ἔδωσε σατυρικὰ καὶ ἴσως μὲ λιγώτερο κόστος, ἔτσι ὥστε νὰ ὑπάρχη καὶ μιὰ ἄλλη ὁδός, μιὰ ἄλλη λύση.

Π.Γ.

Κάψτε τὴν ποίηση τοῦ Καδάφη!

Ἕνας σύγχρονος ἀπολογητὴς τοῦ Ἰουδαιοχριστιανικοῦ δόγματος, ὁ κ. Δημήτριος Σέργιος, ἔγραψε στὸ βιβλίο του «Ζητοῦν ἐκδίκηση στὸ ὄνομα τοῦ Ἰουλιανοῦ»: «Πρόκειται ἀπλῶς γιὰ ἓνα «ἀριστοφυλακτικὸ» βέβαια, πολύχρωμο μπαλόνι. Τὸ μόνο πού χρειάζεται εἶναι ἡ δυνάμει τοῦ δυνάμει τοῦ δυτικοῦ στοχασμοῦ – ἀλλὰ σωτήρια – μύτη μᾶς μικρῆς θελόνας γιὰ ν' ἀπαλλάξη τὴν ἱστορία καὶ τίς συνειδήσεις ἀπὸ τὴν παρουσία του».

Ὁ καιρὸς ἐπέστη (ἡ «μύτη μᾶς θελόνας») γιὰ ν' ἀπαλλάξουν καὶ πάλι τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τὴν τέχνη καὶ τὴ σκέψη – ὅπως οἱ πάλαι ποτὲ θεόπνευστοι πυρπολητὲς τῶν 750.000 τόμων τῆς Βιβλιοθήκης Ἀλεξανδρείας, τῶν 250.000 τόμων τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Περγάμου κ.τ.λ., κ.τ.λ., ὥστε νὰ μὴν ἀπομείνῃ παρὰ μόνο τὸ 5% τῶν ἐργῶν τῆς ἐλληνικῆς Γραμματείας, καὶ αὐτὸ διαστρεβλωμένο, ἀλλοιωμένο καὶ παραχαραγμένο; Ἡ ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος νεοπυρπολητῆς γράφει «τοῦ κεφαλοῦ του»;

Δ.Α.

Χριστιανισμὸς καὶ «φροντάκια»

Ἐπάρχει χριστιανικὴ ἀπάντηση στὸ πρόβλημα πού ταλάνισε πρόσφατα τὴν κοινωνία μας γιὰ τὸ θέμα τοῦ παρόνομου (καὶ γιατί ὄχι καὶ τοῦ νόμιμου) τζόγου; Θὰ ἀκολουθήσουμε τίς ἐπιταγὲς τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Ἕνας ἀπὸ αὐτούς, ὁ Ἀναστάσιος ὁ Σιναΐτης, μοναχὸς τοῦ Σινᾶ τὸν Ζ' αἰῶνα, στὸ ἔργο του «Ἐρωταποκρίσεις» θέτει τὴν ἐξῆς ἐρώτηση («Ἐρωτήσεις ΡΗ'): «Πρέπει ἄραγε ὁ Χριστιανὸς νὰ καταφεύγῃ σὲ τυχερὰ παιχνίδια;» («Πρέπει ἄρα τὸν Χριστιανὸν ἀνοίγειν ἐν λαχνιστηρίῳ;»)

«Ἀπάντησις: Πουθενὰ δὲν δοίσκουμε ὅτι ἐπιτρέπεται νὰ τὸ κάνουμε αὐτό, ἀλλὰ οἱ Πατέρες γιὰ νὰ μὴν καταφεύγουν οἱ ἄνθρωποι στοὺς μάγους καὶ τοὺς μάντις, ἐπενόησαν τὰ τυχερὰ παιχνίδια. Ὅποιος λοιπὸν θέλει νὰ ἀνοίξῃ κατὰ κράτος τυχερῶν παιχνιδιῶν, πρῶτα ἂς παρακαλέσῃ τὸν Θεὸ μὲ προσευχὴ, μὲ τὴν ὁποία ἂς ρωτᾷ τὸν Θεὸ, ἐὰν τοῦ ἐπιτρέπῃ νὰ ἀνοίξῃ τέτοιο κατὰ κράτος. Καὶ ἐὰν σοῦ ἐπιτρέψῃ, ἀνοίξέ το. Ἄν ὅμως σὲ ἀποτρέψῃ μὴν τὸ ἀνοίξῃς».

Θὰ πρέτεινα λοιπὸν νὰ μελετήσετε τὸν Ἀναστάσιο Σιναΐτη, γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ πάρετε ἀπαντήσεις σὲ καντὰ ζητήματα τῆς ἐπικαιρότητος, ὅπως ἡ μετατροπὴ τοῦ ἐλληνοχριστιανικοῦ «Ρωμαίου» σ' ἓνα ἀπέραντο καζίνο.

Γ. Γρ.

Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΕ ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ

‘Η ήμερήσια πορεία 150 χλμ. (!) τῶν 11 μαθητῶν
καὶ ἡ ἀνύπαρκτη «γενέτειρα» πόλη Ναζαρέτ...

‘Εβραῖος ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Σαμουήλ καὶ μετὰ, ὁ ‘Εβραῖος τῶν ‘Ελληνορωμαϊκῶν χρόνων μὲ τοὺς ὅρους: «*χριστός*», «*υἱὸς Θεοῦ*», «*υἱὸς ἀνθρώπου*» ὑπονοοῦσε τὸν ἐκάστοτε βασιλέα τοῦ ‘Εβραϊκοῦ λαοῦ. Καὶ κάθε φορὰ πού ὑποδουλώνονταν σὲ ξένους λαοὺς, οἱ ‘Εβραῖοι στηρίζαν τὴν ἀνάκτηση τῆς ἐλευθερίας των στὸ Γιαχβὲ μὲ τὴν ἐλπίδα ἀνάδειξης ἀνδρὸς βασιλέως-σωτῆρος. ‘Επομένως στὰ χρόνια τῆς Ρωμαϊκῆς κατοχῆς εὐνόητο εἶναι, ὅτι εἶχαν ἔντονη αὐτὴ τὴ προσδοκία τοῦ Μεσσία-Σωτῆρα-Βασιλιᾶ.

Κι ἦταν ἀπόλυτα λογικὸ αὐτὸ σ’ ἓνα ὑπόδουλο λαό, γαλουχημένο μὲ θεοκρατικὲς ἀντιλήψεις. Ἀκόμα κι ἂν ἓνας ἄλλοεθνῆς βασιλιᾶς κατατρόπωνε τὸν λαὸ πού τοὺς εἶχε ὑποδουλώσει καὶ ἀνακτοῦσαν τὴν ἐλευθερίαν τους, αὐτὸ γι’ αὐτοὺς ἦταν ἀπόφαση τοῦ Γιαχβὲ κι ὁ βασιλιᾶς αὐτὸς ἦταν «Χριστὸς Κυρίου». Ἔχουμε παράδειγμα γιὰ τὸ Βασιλιᾶ τῆς Περσίας, τὸν Κῦρο, πού ὅταν ὑπέταξε τὴν Βαβυλῶνα κι ἄφησε τοὺς ‘Εβραίους νὰ γυρίσουν στὴν πατρίδα τους, δὲν δίστασαν νὰ τὸν ἀποκαλέσουν «Χριστὸν Κυρίου»: «*Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τῷ χριστῷ μου Κύρω*» (Ἡσαΐας 45, 1). Ἔτσι παρατηροῦμε, ὅτι ὁ πιὸ προσφιλὴς ὅρος στὸ στόμα τοῦ Ἰησοῦ τῶν Εὐαγγελίων, μὲ τὴν ἔννοια τοῦ Μεσσία-Σωτῆρα-Βασιλιᾶ ἀπεσταλμένου τοῦ Γιαχβὲ, ἦταν ὁ «υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου». Στὸ ἄκουσμα αὐτοῦ τοῦ συνθήματος ὁ ὅποιοςδήποτε ‘Εβραῖος ἐδονεῖτο ψυχόκορμα ἀπὸ ἄκρατο ἐνθουσιασμό, γιατί ἀμέσως τὸ μυαλό του ἔτρεχε στὸ βιβλίο τοῦ «Δανιήλ» 7, 9: «*Εθεώρουν ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς καὶ ἰδοὺ μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἦν καὶ ἕως τοῦ παλαιοῦ τῶν ἡμερῶν (τοῦ Γιαχβὲ) ἔφθασε καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ προσηνέχθη, καὶ αὐτῷ ἐδόθη ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ βασιλεία, καὶ πάντες οἱ λαοί, φυλαί, γλῶσσαι αὐτῷ δουλεύουσιν· ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἐξουσία αἰώνιος*». Ὁ Δανιήλ προσδοκᾷ τὴν κατάλυση ὅλων τῶν βασιλείων τῆς γῆς ἀπὸ τὸν Γιαχβὲ καὶ τὴν κυριαρχία τοῦ Ἰσραὴλ ὑπὸ τὴν βασιλεία δικοῦ του ἀνθρώπου.

Ἡ ἐπανάσταση καὶ ὁ φόβος τῶν μαθητῶν

πομένως σὲ περίοδο κατοχῆς ὁ ὄρος «Υἱὸς Θεοῦ», «Χριστός», «Υἱὸς ἀνθρώπου» εἶναι ἐπικίνδυνος. Δέστε μὲ τί ἀγωνία ὁ ἀρχιερέας ρωτᾷ τὸν Ἰησοῦ: «*Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἵνα εἴπῃς ἡμῖν εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ*». Καὶ ἀπαντᾷ σὰν μὲ χρησμὸ Πυθίας: «*Σὺ εἶπας (μισοἀρνηση)· πλὴν λέγω ὑμῖν ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ*» (Ματθαῖος 26, 63-66). Καὶ τότε ὁ ἀρχιερέας πετάχτηκε πάνω σὰν ἐλατήριο, γιατί ὁ Ἰησοῦς ἔθεσε τὸν ἑαυτό του στὴ θέση τοῦ «υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου» τοῦ Δανιήλ, ποὺ ἦταν τὸ ὄραμα ὀλάκερου λαοῦ γιὰ χρόνια ὀλόκληρα καὶ ποὺ ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον δικαστηρίου, ἐπίσημα δηλώνει ὅτι πραγματοποιεῖται στὸ πρόσωπό του τώρα, ἐν Ρωμαϊκῇ κατοχῇ. Καὶ τότε ὁ ἀρχιερέας φωνάζει: Τί τοὺς θέλουμε τοὺς μάρτυρες; Μόνος του ὁμολογεῖ, ὅτι εἶναι ἐπαναστάτης (Ματθαῖος 26, 65-67).

Τὸν ὄρο «ἐπαναστάτης» δὲν τὸν ἐκφέρω αὐθαίρετα. Ἀκούστε τί συνέδῃ σὲ προηγούμενο συνέδριο ἀρχιερέων: «*Εὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύουσιν εἰς αὐτὸν καὶ ἐλεύσονται οἱ Ρωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν τὸν τόπον* (θα ὀργώσουν - θα ἀνασκάψουν τὴν πόλιν μας) *καὶ τὸ ἔθνος μας*» (Ἰωάννης 11, 46-48). Κι ὁ προεδρεύων Καϊάφας λέει: Προκειμένου νὰ ὑποστοῦμε τόσο μεγάλο κακὸ ἀπὸ τὰ στρατεύματα κατοχῆς, συμφέρον μας εἶναι νὰ πεθάνῃ ὁ Ἰησοῦς παρὰ τόσος κόσμος (Ἰωάννης 11, 49-51). Καὶ συμπληρώνει ὁ εὐαγγελιστής: Εἶδατε τί προφητικὸς βγῆκε ὁ Καϊάφας, ἀφοῦ ὄντως ὁ Ἰησοῦς ἀπέθανε; Λίγο ἀφελὲς δὲν εἶναι; Μὰ δὲν παρουσιάστηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε: «ξέρετε, προκειμένου νὰ πάθῃ ὁ τόπος μας τόσο κακὸ, ἐγὼ παραδίνομαι»· οἱ ἀρχιερεῖς προτίμησαν αὐτὴ τὴν ἐνέργεια, γιὰ νὰ ἀποφύγουν ἐνδεχόμενη σφαγή. Πλήρωσαν τὸν Ἰουδα καὶ τοὺς ὠδήγησε στὸ κρησφύγετό του· τὸν συνέλαβαν καὶ ἀπέφυγαν τὸ κακὸ. Ἡ ὅλη δὲ δράση τοῦ Ἰησοῦ, τὰ συνθήματά του καὶ αὐτὴ του ἡ ὁμολογία, ὅτι εἶναι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ἐπισύρει τὴν ποινὴ τοῦ θανάτου, ὡς πράξη, ὡς ἀδίκημα ἐσχάτης προδοσίας, διότι «*πᾶς ὁ βασιλεὺς ἐναντὶν ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι*» (Ἰωάννης 19, 12).

Καὶ τὰ συνθήματα ἐπομένως «υἱὸς Δαβίδ», «υἱὸς Θεοῦ», «υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου» καὶ «χριστὸς Κυρίου» φωτογραφίζουν τὸν βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ποὺ σὲ καιρὸ κατοχῆς σημαίνει ἐπαναστάτη. Οἱ ἴδιοι οἱ μαθητές του τὸν ἀνέμεναν: «*Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἡρώτων αὐτὸν λέγοντες: Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τοῦ Ἰσραὴλ*»: (Πράξεις 1, 6). Μάλιστα σὲ κάποια στιγμή ὁ Πέτρος ρωτᾷ: «*Κύριε, ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμε πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι, τί ἄρα ἔσται ἡμῖν*»; Κι ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπαντᾷ: «*Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθίσῃ ἐπὶ θρόνον δόξης αὐτοῦ, καθήσεσθε καὶ*

ὕμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ» (Ἰωάννης 19, 27-28). Μὴν μοῦ πῆτε, ὅτι μὲ τὸ «παλιγγενεσία» ἐννοοῦσε τὴν «δευτέρα παρουσία», γιατί θὰ ἦσαν πολὺ ἀνόητοι, γιὰ νὰ χαροῦν μ' αὐτὴ τὴν ἀπάντησιν· καὶ συνεχίζει: «Καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκε οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήσεται» (Ματθαῖος 19, 29). Αὐτὰ τὰ «ἀγροὺς καὶ οἰκίας» θὰ τὰ ἔπαιρναν ἑκατονταπλασίονα, κατὰ τὴν «δευτέρα παρουσία», ἔστω ἀκόμα καὶ σὲ πνευματικὰ ἀγαθὰ, σὲ ἀπροσδιόριστο μακρινὸ χρόνον καὶ ἐκεῖνοι ἐχαίροντο; Μπορεῖ νὰ ἦσαν ψαράδες ὅχι ὅμως καὶ ἀνόητοι, γιὰ νὰ μένουν κοντὰ του γιὰ τέτοιες ὑποσχέσεις, Ἑβραῖοι ὄντες.

Ἄπειλές καὶ ὑποσχέσεις πρὸς πειναλέους

Ακούστε ἄλλες, μὰ παρόμοιες ὑποσχέσεις στοὺς μαθητές του καὶ στὸ λαό: «Μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε» (Λουκᾶς 6, 20-21)· καὶ ἐρμηνεύει ὁ ἀείμνηστος καθηγητὴς Τρεμπέλας: «Μακάριοι εἶσθε σεῖς ποὺ τώρα πεινᾶτε καὶ ὑπομένετε καρτερικῶς καὶ χωρὶς γογγυσμὸν τὰς στερήσεις καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς πτωχείας, διότι θὰ χορτάσετε μὲ τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ τῆς οὐρανίου βασιλείας». Ἐρεῖς τί θὰ πῇ νὰ μὴν ἔχῃς ψωμί, ροῦχο, στέγη, ὑπόληψη καὶ νὰ σοῦ λήῃ κάποιος: πεῖνα, κρύωνε, κοιμοῦ κατάχαμε, ταπεινώσου (ὑπομονή), ὥσπου ὕστερα ἀπὸ χιλιάδες χρόνια νὰ χορτάσῃς καὶ νὰ ξεσταθῇς μ' ἑκατονταπλασίονα πνευματικὰ ἀγαθὰ; Κουτοὺς ἀκροατὲς εἶχε ὁ Ἰησοῦς ἢ κουτοὺς θεωροῦν ἐμᾶς οἱ ἐρμηνευτὲς τοῦ Ἰησοῦ;

Κι ὅμως ὁ Ἰησοῦς ἦταν σαφής· ἀκοῦστε τον: «Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν· οὐαὶ ὑμῖν οἱ ἐμπεπλησμένοι, ὅτι πεινάσετε· οὐαὶ ὑμῖν οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε» (Λουκᾶς 6, 24-25). Καὶ ἐρμηνεύει ὁ Τρεμπέλας: «Ἀλοίμονο σὲ σᾶς τοὺς πλουσίους, ποὺ χρησιμοποιεῖτε ἐγωιστικὰ τὸν πλοῦτον σας πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν σαρκικῶν σας ἀνέσεων καὶ ἀπολαύσεων καὶ συνεπῶς δὲν μένει νὰ ἐλπίζετε τίποτε εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν· ἀλοίμονο σὲ σᾶς ποὺ εἶσθε χορτασμένοι ἀπὸ τὰς σαρκικὰς ἀπολαύσεις καὶ μόνο σκοπὸ τοῦ βίου σας ἔχετε τὸ «φάγωμεν καὶ πῖωμεν», διότι θὰ στερηθῇτε τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ εἰς τὸν μέλλοντα βίον καὶ θὰ πεινάσετε»! Καὶ τ' ἀκουγαν αὐτὰ οἱ πλούσιοι καὶ τρέμανε; Σοβαρολογοῦμε; Δηλαδή ὁ «Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου» στὸ ὄραμα τοῦ Δανιὴλ ἀναλαμβάνει ἀπὸ τὸν Γιαχβὲ τὴν ἐξουσία κατὰ τὴν συντέλεια τοῦ κόσμου; Σὲ τόσο μακρινὸ μέλλον τοποθετοῦσαν οἱ Ἑβραῖοι τὸ ὄραμά τους καὶ ἐχαίροντο; Ὅταν ὁ Ἰησοῦς δίνει τόσες ὑποσχέσεις, γιατί: «ἐπείνασα καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμην καὶ συνηγάγετέ με· γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με· ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με· ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ ἤλθατε πρὸς με» ἢ τόσες ἀπειλές σ' αὐτοὺς ποὺ δὲν ἔκαναν τὰ ὅσα παραπάνω (Ματθαῖος 25, 31-46), ἔθετε ὡς χρόνον πραγματοποίησης τὴν συ-

ντέλεια τοῦ κόσμου; Κι ἔπρεπε νὰ ξοδέψῃ τριαντατρία χρόνια ἀπ' τὴ ζωὴ του, γιὰ νὰ πῇ ὅλ' αὐτὰ σὲ δυστυχημένους ἀνθρώπους, ὅταν πεντακόσια χρόνια πρὶν τὰ διαλάλησε ὁ Ζωροάστρης; Μήπως ἤθελε νὰ πῇ, ὅτι κριτὴς τοῦ κόσμου δὲν θὰ εἶναι τότε ὁ Μίθρας ὁ Πέρσης ἀλλὰ ὁ Ἰησοῦς ὁ Ἑβραῖος; Καὶ δηλαδὴ γιὰ ἓνα τόσο ὄνειροπόλο ρεμβασμὸ καταδικάστηκε γιὰ ἐσχάτη προδοσίαν; Παρατραβηγμένο δὲν εἶναι;

Ἄλλὰ ἦταν ὄντως μία ρέμβη γιὰ τὸν Ἰησοῦ ἢ ἓνα σχέδιο ἄμεσα ἐφαρμοσίμο; Στοὺς μαθητὲς του μιὰ μέρα εἶπε: «*πορευόμενοι, κηρύσσετε ὅτι ἡγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν*» (Ματθαῖος 10, 7). Πόσο «ἡγγικεν»; «*Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου*» (Ματθαῖος 10, 23). Δηλαδὴ δὲν θὰ προλάβετε νὰ ἐπισκεφτῆτε ὅλες τὶς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ὁ «υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου» ἀναλαμβάνει ἐξουσία. Ἦταν μάλιστα τόσο πεπεισμένος, ὥστε διαβεδαίωνε τοὺς ἀκροατὲς του, ὅτι «*εἰσὶν τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ*» (Ματθαῖος 16, 27-28). Ὅτι δηλαδὴ πολλοί, πού τώρα μ' ἀκοῦτε, θὰ εἴστε ζωντανοὶ τὴν ἡμέρα πού ὁ «υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου» θὰ ἔρχεται ὡς βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ· πολὺ σύντομα δηλαδὴ. Ἐπομένως γι' αὐτὸ καὶ ὠδηγήθηκε σὲ σταυρικὴ καταδίκη, πού μόνο ὅσοι ἀπειλοῦσαν τὸ ἰσχύον πολίτευμα ἐθανατώνοντο διὰ τοῦ σταυροῦ.

Ὅμως τὸ πέραν κάθε λογικῆς εἶναι τοῦτο: Ὅτι ὁ «Υἱὸς τοῦ Δαβὶδ» (ὁ ἀπόγονος καὶ διάδοχος τοῦ Δαβὶδ), ὁ «Χριστὸς Κυρίου» (ὁ ἐγκεκριμένος ἀπὸ τὸν Γαβρὲ βασιλεὺς), ὁ «Υἱὸς τοῦ Θεοῦ» (ὁ ἀγαπητὸς τοῦ Γαβρὲ βασιλεὺς), ὁ «Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου» (ὁ μὲ τὴν συγκατάθεση τοῦ Γαβρὲ στὸν καιρὸ τῆς Ρωμαϊκῆς κατοχῆς, ἀφοῦ διώξῃ τὸν κατακτητὴ καὶ γίνῃ βασιλεὺς) ἔπρεπε σύμφωνα μὲ τοὺς εὐαγγελιστὰς νὰ θανατωθῇ καὶ μετὰ ν' ἀναστηθῇ. Ἦταν, λένε, τὸ πεπρωμένο του. Βέβαια στὸν «Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου» τοῦ Δανιὴλ (7, 9) δὲν διαφαίνεται ν᾿αὕτη τέτοια ἐξέλιξη· οὔτε πεθαίνει οὔτε κι ἀνασταίνεται, ἀλλὰ ἔρχεται μετὰ δόξης πολλῆς καὶ δυνάμεως.

Τὰ περὶ ἀναστάσεως στὴν Π. Διαθήκη

Τιὰ τοὺς εὐαγγελιστὰς ὅμως τὸ «πρόβλεψαν» οἱ προφῆτες καὶ διαφαίνεται στίς σελίδες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης! Ὅμως, δυστυχῶς, αὐτὸ πουθενὰ δὲν διαφαίνεται, οὔτε προφητεύεται, οὔτε προγράφεται σὲ κανένα βιβλίον της, παρὰ οἱ συντάκτες τῆς Καινῆς Διαθήκης παραπλανοῦν τοὺς ἀναγνώστες τους. Προσέξτε: «*Ἐρχεται Σίμων Πέτρος καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα· εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς καὶ εἶδε καὶ ἐπίστευσεν· οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφὴν, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι*» (Ἰωάννης 20, 1-11). Ποιά ὅμως γραφὴ τὸ λέει; Καμμιὰ! Τὰ δῆθεν «προφητικά» χωρία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, πού οἱ

συγγραφεὶς τῆς Καινῆς Διαθήκης χρησιμοποιοῦν ὡς ὑποστυλώματα στοὺς ἰσχυρισμούς των, δὲν ἔχουν καμμιὰ σχέση με τὸν Ἰησοῦ τῶν Εὐαγγελίων· καὶ αἰσθάνομαι λύπη, ὅταν οἱ συγγραφεὶς τῆς με θεωροῦν ἐκ τῶν προτέρων ἡλίθιο. Βρῆτε μου στὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης μιὰ πόλη με τ' ὄνομα «Ναζαρέτ» καὶ ποὺ ὁ προωρισμένος νὰ γίνῃ βασιλιᾶς τῶν Ἑβραίων, ὅταν θὰ πάῃ νὰ κατοικήσῃ σ' αὐτήν, θὰ ἐπονομάζεται στὸ ἐξῆς «Ναζωραῖος»! Βρῆτε μου ἔστω μιὰ ἀπλὴ ἀφήγηση στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ὅτι ὁ «υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου» ἢ κάποιος βασιλιᾶς τοῦ Ἰσραὴλ θὰ σταυρωθῇ, θὰ πεθάνῃ καὶ θ' ἀναστηθῇ!

Ὁ Ἰησοῦς τῶν Εὐαγγελίων προετοίμαζε ἐπὶ τριαντατρία χρόνια μιὰ ἀνάστασι, κι ἄφοῦ τὴν «πέτυχε» κρυβότανε! Ἕνας νικητῆς τοῦ θανάτου δὲν κρύβεται. Σὲ τί ἄλλαξε ὁ κόσμος; Σὲ τί ἄλλαξε τοὺς ὁπαδούς του; Ἐπαψαν νὰ φαρισαΐζουν στ' ὄνομά του; Ἐπαψαν νὰ πλουτίζουν στ' ὄνομά του; Ἐπαψαν νὰ σκοτώνουν στ' ὄνομά του; Τί πέτυχε τότε ἡ «Ἀνάστασις»; Νὰ γίνῃ τὸ «νῆμα», ποὺ μ' αὐτὸ «ὕφάνθηκε» ἡ παγκοσμιοποίηση τοῦ Ἰσραὴλ; Στὸ πρόσωπο τοῦ πάσχοντος καὶ ἀναστημένου Ἑβραίου Ἰησοῦ ὕφάνθηκε ὁ πάσχων καὶ ἀνιστάμενος Διόνυσος καὶ ὁ ὁμοίως πάσχων καὶ ἀνιστάμενος Μίθρας καὶ με τὴν δαψιλῇ δοθήθεια τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατόρων ὁ Ἑβραϊσμός κατὰκτησε τὸν Ἑλληνορωμαϊκὸν κόσμον. Αἴγυπτος, Ἀλεξάνδρεια, Ἀντιόχεια, Μικρὰ Ἀσία, Εὐρώπη, Ἀμερική, Αὐστραλία, ὅποιο κομμάτι τῆς γῆς δέχθηκε τὸν Χριστιανισμό με τὸ καλὸ ἢ με τὴ βία, ἔχουν μέχρι τὰ σήμερα ἱερὸ τους βιβλίον καὶ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη κι ἑκατομμύρια ἄνθρωποι τῶν χωρῶν αὐτῶν φέρουν ὀνόματα ἑβραϊκά· ὀνόματα δηλαδὴ τῶν ἡρώων τῆς Βίβλου. Ἔτσι τὸ μεράκι τῶν Ἑβραίων νὰ ὑποτάξουν τὴν Ἑλλάδα πέτυχε. Ἡ παγκόσμια ἐλληνικὴ γλῶσσα χρησιμοποιήθηκε γιὰ νὰ ὑποταχθῇ ἡ κοιτίδα τῆς, ἡ Ἑλλάδα.

Πῶς ἐξεβραϊσθῆκε ὁ Ἑλληνισμός

Κι ἂν δὲν εἶναι αὐτὸ ὑποταγή, τότε τί εἶναι ὑποταγή; Ὑποταγή ἐθελουσία δουλικῶς ὑπερήφανη! Ἐπὶ δύο χιλιάδες δύο χρόνια ἀντὶ ὁ Ἑλληνισμός νὰ παιδεύῃ καὶ νὰ ἐκπολιτίζη τὸν Ἑβραϊσμό, ὁ Ἑβραϊσμός διδάσκει τὸν Ἑλληνισμό. Ἡ ζωὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ γιὰ εἴκοσι αἰῶνες πίνει ἑβραϊκὸ νερό, ὡς ἀγία γραφή, ὡς ἱστορία, ὡς ἦθος, ὡς ὕμνος, ὡς κοινωνικὸ ἔθος, ὡς λατρεία, ὡς αὐθυποβολὴ ψυχολογική, ὡς ἀνάγκη, ὡς ἀλήθεια! Οἱ ναοὶ μας εἶναι ναοὶ τοῦ Γιαχβέ, οἱ ὕμνοι μας ὕμνοι στὸ Γιαχβὲ καὶ στὰ ἐγκλήματα τῶν Ἑβραίων: «*Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ θεοπρεπῶς ἐν ἰσχύι δεδοξασται· αὕτη γὰρ ἀθάνατε ὡς πανσθενὴς ὑπεναντίους ἔθρανσε, τοῖς Ἰσραηλίταις ὁδὸν θυθοῦ καινουργήσασα*» (Εἰρμός Κανόνος Α' ἤχου Παρακλητικῆς)!.. «*Τῷ δοθησάντι Θεῷ ἐν Αἰγύπτῳ τῷ Μωυσῇ καὶ δι' αὐτοῦ τὸν Φαραὼ πανστρατιᾷ θυθίσαντι, ἐπινίκιον ᾠδὴν ἄσωμεν, ὅτι δεδοξασται*» (Εἰρμός Κανόνος Α' ἤχου, Παρασκευὴ πρῶί, Παρακλητικῆς).

Ἡ Ἀνάσταση, λοιπόν, τοῦ Ἰησοῦ ὑπῆρξε τὸ δόλωμα στὸ ὁποῖο «ταίμησε» ὁ τότε ἑλληνορωμαϊκὸς κόσμος. Παρακολουθοῦμε τοὺς Εὐαγγελιστὲς σ' αὐτὸ τὸ θέμα, ὅτι δὲν σκοτίζονται γιὰ τὸ ἂν εἶναι λογικὰ αὐτὰ ποὺ διηγούνται. Τοὺς ἀρκεῖ ἡ ἀνάσταση. Νὰ πεισθῇ ὁ κόσμος στὴν ἀνάσταση. Ἀς πᾶμε λοιπὸν κοντὰ τους.

Ὁ Ματθαῖος ἦταν κλητὸς μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως ἦταν καὶ ὁ Ἰωάννης· ἀγαπημένος μάλιστα. Καὶ οἱ δύο γράψανε ἀπὸ ἓνα εὐαγγέλιο· καὶ οἱ δύο ἀναφέρονται στὴν ἀνάσταση τοῦ δασκάλου τους. Ἐπομένως ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἐμφανίζεται στοὺς ἑνδεκα μαθητές, λογικὸ εἶναι ὅτι ἦσαν παρόντες καὶ ὁ Ματθαῖος καὶ ὁ Ἰωάννης. Γιὰ νὰ δοῦμε ὁμῶς: Λέει λοιπὸν ὁ Ματθαῖος (28, 10-20): Οἱ δύο οἱ Μαρίες συναντοῦν ξημερώματα τὸν μόλις ἀναστημένο Ἰησοῦ κοντὰ στὸν τάφο του (στὰ Ἱεροσόλυμα), ποὺ τὶς στέλνει νὰ εἰδοποιήσουν τοὺς μαθητές, ὅτι τοὺς περιμένει σὲ κάποιο γνωστὸ τοῦ βουνό, στὴ Γαλιλαία. Πρᾶγμα, πού, ὅπως λέει, πραγματοποιήθηκε ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Τώρα τὸ πῶς καὶ πότε μπόρεσαν νὰ διανύσουν ἔντεκα ἄνθρωποι σὲ μιὰ μέρα μιὰ ἀπόσταση, ποὺ ξεπερνᾷ τὰ 150 χιλιόμετρα σ' εὐθεῖα γραμμὴ, τὸ παραδέλω. Ἀφοῦ ὁμῶς συναντήθηκαν ἐκεῖ καὶ οἱ ἔντεκα, γιατί δὲν τὸ ἀναφέρει καὶ ὁ Ἰωάννης; Ἐκατὸν πενήντα χιλιόμετρα κι αὐτὸς περπάτησε· ξέχασε τόση μεγάλη ὁδοιπορία καὶ μιὰ τόσο μεγάλη χαρά; Γιὰ νὰ δοῦμε τί λέει (Ἰωάννης 20, 1-31): «Ὁ ἄρτι ἀναστημένος Ἰησοῦς ἀργὰ τὸ βράδυ τῆς ἡμέρας ἐκείνης συναντᾶται σὲ σπίτι, ὅπου ἦσαν κρυμμένοι ἀπὸ φόβο στὰ Ἱεροσόλυμα μὲ τοὺς μαθητές του καὶ ἀπουσίαζε ὁ Θωμᾶς. Ἄν ὄντως ἔγινε ἔτσι, τότε ἦταν παρὼν καὶ ὁ Ματθαῖος. Τί δὲν πάει λοιπὸν καλὰ στὴν ὑπόθεση; Γιατί ὁ Ματθαῖος προτιμᾷ τὴ Γαλιλαία, ἐνῶ ὁ Ἰωάννης τὰ Ἱεροσόλυμα; Ὅμως ὅπου κι ἂν ἦταν ἡ συνάντηση κι οἱ δυὸ ἦσαν ἐκεῖ· ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυὸ λέει ἀλήθεια καὶ ποιὸς ψέματα; Ὅμως ὁ Ἰωάννης προσθέτει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς γιὰ χάρη τοῦ ἀπόντος Θωμᾶ ξαναεμφανίζεται ὕστερα ἀπὸ ὀκτὼ μέρες, στὸ ἴδιο σπίτι, ὅπου ἦταν καὶ ὁ Θωμᾶς. Ναι, ἀλλὰ οἱ ἄλλοι εὐαγγελιστὲς (Μάρκος 16, 1-19 καὶ Λουκᾶς 24, 1-53) ἀναφέρουν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ναι μὲν συναντήθηκε στὰ Ἱεροσόλυμα, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἀπόβραδο ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἀνελήφθη στοὺς οὐρανοὺς. Κι ἂν ἀνελήφθη στοὺς οὐρανοὺς, πῶς ὕστερα ἀπὸ ὀκτὼ μέρες πῆγε πρὸς συνάντηση τοῦ Θωμᾶ;

* * *

Λοιπόν; «Πίστευε καὶ μὴ ἐρεῦνα» ἢ «ἐρεῦνα καὶ πίστευε»; Ἐρεῦνα καὶ πίστευε θὰ μᾶς ποῦν. Ὅμως σὲ ζητήματα πίστεως δὲν σηκώνει ἀμφισβήτηση ὅπως λ.χ. ἡ Ἀνάσταση. Ὅποτε καταλήγουμε, κι ἂς μὴν θέλουν νὰ τὸ παραδεχθοῦν: «Πίστευε καὶ μὴ ἐρεῦνα.. = Μέτρον λογικῆς = Ἐρεῦνησαν ἄλλοι γιὰ μᾶς, γιὰ τὸ καλὸ μας, γιὰ τὴν σωτηρία μας, γιὰ τὸν ἐξιουδαϊσμό μας.

Ἀτταβύριος

Η ΠΡΟΚΑΤΑΚΛΥΣΜΙΑΙΑ ΑΘΗΝΑ, ΟΠΩΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΙ Ο ΠΛΑΤΩΝ

Τέλεια ανάπτυξη ὅλων τῶν ἐπιστημῶν καὶ ἰσότητα μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν

Ἄν καὶ ἡ γνώση μας γύρω ἀπὸ τὸν παγκόσμιον προκατακλυσμαῖον Αἰγιακὸν (Πελασγικὸν) Πολιτισμὸν θεωρεῖται περιορισμένη ἕως ἐλάχιστη καὶ συνήθως «μυθικοῦ» περιεχομένου, στὸ κείμενον ποὺ ἀκολουθεῖ θὰ ἐπιχειρήσουμε, στηριζόμενοι στὶς σχετικὲς ἀναφορὰς τοῦ Πλάτωνα, νὰ δώσουμε τὴν πληρέστερη δυνατὴ εἰκόνα ἐνὸς πολιτισμοῦ καὶ μιᾶς ὁλόκληρης ἐποχῆς, ποὺ ἐξαλείφθηκε πρὶν ἀπὸ 11.600 χρόνια περίπου. Ἐκ προοιμίου σημειώνουμε ὅτι γιὰ νὰ ἀναδείξουμε τὴν «ἄγνωστη» αὐτὴ ἱστορικὴ γνώση, προχωρήσαμε σὲ ἀπλὴ σύνθεση ἀποσπασμάτων τοῦ Ἑλλήνα φιλοσόφου, τὰ ὁποῖα βρίσκονται σκόρπια στὰ ἔργα του «Νόμοι», «Τίμαιος» καὶ «Κριτίας».

Ἡ ἐξιτόρησις τοῦ Πλάτωνα συνοδεύεται μὲ διευκρινήσεις του, ὅτι τὰ λεγόμενα του ἀπηχοῦν πραγματικὰ γεγονότα¹. Ὁ φιλόσοφος δείχνει πῶς ἐπιθυμοῦσε νὰ ὑπογραμμίσῃ στὸν ἀναγνώστη, ὅτι καταγράφει ἱστορία καὶ ὄχι μῦθον μὲ ἀλληγορικὴ σημασία. Ἀκόμα μαθαίνουμε², ὅτι ὁ Σόλων εἶχε σκοπὸ νὰ συνθέσῃ τὴν προκατακλυσμαῖαν ἱστορίαν σὲ ἔπος, πρᾶγμα ποὺ τελικὰ ἀμέλησε ἐξαιτίας «τῶν ἐξεγέρσεων καὶ τῶν ἄλλων δεινῶν ποὺ ὄρθηκε ἐδῶ (στὴν Ἀθήναν) κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του». Ὁ Κριτίας σημειώνει, ὅτι, ἂν τελικὰ ὁ Σόλων ἔγραφε τὸ ἔπος του, θὰ ἦταν ἀνώτερον τόσο τῶν ὁμηρικῶν ἔργων ὅσο καὶ τῶν ὧν ἔγραψε ὁ Ἡσίοδος. Ὁ Σόλων ἐγίνετο ἐπώνυμος ἄρχοντας στὴν Ἀθήναν τὸ 594 π.Χ. καὶ ἀνέλαβε νὰ ὁγάγῃ τὴν πόλιν ἀπὸ τὸ πολιτικὸ καὶ κοινωνικὸ ἀδιέξοδο, στὸ ὁποῖο εἶχε περιέλθει. Ἡ ἀνάληψις αὐτῆς τῆς εὐθύνης ἀπὸ μέρους του στάθηκε καὶ ἡ αἰτία, ποὺ δὲν συνέγραψε ποτὲ τὴν προκατακλυσμαῖαν ἱστορίαν.

Γιὰ τὰ ἱστορικὰ στοιχεῖα σώθηκαν στὴν Αἴγυπτον

Σύμφωνα μὲ τὸ πλατωνικὸν κείμενον³, ἓνας Αἰγύπτιος ἱερέας ἐξήγησε στὸ Σόλωνα ὅτι ἐξαιτίας μεγάλων φυσικῶν καταστροφῶν, ποὺ συνέβησαν στὸ παρελθόν, ὁ πολιτισμὸς καταστράφηκε πολλὰς φορὰς καὶ ἄρχισε πάλιν ἀπὸ τὴν ἀρχήν. Σὲ ὅλες αὐτὰς τὰς «θεομηνίας» ἡ Αἴγυπτος λόγῳ τῆς γεωγραφικῆς τῆς θέσεως πάντα προ-

1. Πλάτων, «Τίμαιος», 20ε. Ἡ ἴδια διευκρίνισις ἐπαναλαμβάνεται καὶ παρακάτω στὸν «Τίμαιον»: «Καὶ εἶναι πάρα πολὺν σημαντικόν, ὅτι δὲν πρόκειται γιὰ κατασκευασμένον μῦθον ἀλλὰ γιὰ ἀληθινὴν ἱστορίαν» («Τίμαιος», 26ε).

2. Πλάτων, «Τίμαιος», 21ε.

3. Πλάτων, «Τίμαιος», 21ε. Τὰ ἐπόμενα ἀποσπάσματα ἐλήφθησαν ἀπὸ τὸ ἴδιον ἔργον (22 b - 24 b-c).

στατευόταν σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν ἑλλαδικὸ ὡρὸ, ποὺ πάντα βρισκόταν στὴν κυριολεξία στὸ «μάτι τοῦ κυκλῶνα»⁴. Αὐτὸ εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα ἡ γνώση νὰ διασφύζεται στὴν Αἴγυπτο, ἐνῶ στὴν Ἑλλάδα ἡ καταστροφή ἦταν ὀλοκληρωτική. Ὁ ἴδιος ἱερέας κατέλεξε: «πέφτουν ἐπάνω σας (ἐννοεῖ στοὺς Ἕλληνες) οἱ καταιγίδες τοῦ οὐρανοῦ σὰν ἐπιδημία, ποὺ ἐπανερχεται πάλι καὶ πάλι σὲ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα καὶ σὰς ἀφήνουν μόνο μὲ τοὺς ἀγρόματους καὶ τοὺς ἀκαλλιέργητους. Καὶ ἔτσι ξεκινᾶτε πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχή, σὰν νὰ ξανανιώνετε, χωρὶς νὰ ξέρετε ὅσα ἔγιναν παλαιότερα ἐδῶ ἢ στὴν χώρα σας. Ὅσα λοιπὸν μόλις μᾶς διηγήθηκες, Σόλων, γιὰ τὶς δικές σας γενεαλογίες, δὲν εἶναι παρὰ παιδικὰ παραμύθια. Θυμᾶστε μόνο ἓναν κατακλυσμὸ, ἐνῶ ἔγιναν πολλοὶ στὸ παρελθόν».

Ἀμέσως μετὰ, στὸ ἴδιο κείμενο, ὁ Αἰγύπτιος ἱερέας ἐπισημαίνει, ὅτι οἱ προκατακλυσμαῖοι πρόγονοι τῶν Ἀθηναίων ἦταν τὸ εὐγενέστερο ἀνθρώπινο γένος, ὁ πολιτισμός τους δὲ ἦταν ὁ πλέον ἀναπτυγμένος ἐκείνης τῆς ἐποχῆς:

«Καὶ δὲν ξέρετε ἀκόμη ὅτι στὴ χώρα μας ἔζησε κάποτε τὸ ὠραιότερο καὶ τελειότερο γένος ἀνθρώπων. Ἀπὸ τὸ γένος αὐτὸ προέρχεσαι ἐσὺ καὶ ἡ πόλη σου, ἀπὸ τὸ λίγο σπέρμα ποὺ διασώθηκε. Ἀλλὰ ἐσεῖς δὲν γνωρίζετε τίποτε γι' αὐτό, γιὰτὶ ἀπὸ τοὺς ἐπιζῶντες πολλὲς γενιὲς χάθηκαν, χωρὶς νὰ ἀφήσουν πίσω τους γραφές. Πραγματικά, Σόλων, πρὶν ἀπὸ τὸν πῶς μεγάλο κατακλυσμὸ ὑπῆρξε μίᾳ ἐποχῇ, ποὺ ἡ πόλη τῶν σημερινῶν Ἀθηναίων ἦταν ἡ πρώτη στὸν πόλεμο ἀλλὰ καὶ ἡ πόλη μὲ τὴν καλύτερη νομοθεσία. Γιὰ τὰ ἐπιτεύγματα καὶ τὸ πολίτευμά της λέγεται, πῶς ἦταν ὅ,τι καλύτερο ἀκούστηκε ποτὲ στὴν οἰκουμένη καὶ ἔφθασε ὡς ἐμᾶς».

Πολιτειακὴ ὀργάνωση τῆς προκατακλυσμιαίας Ἀθήνας

Ὅπως ἦταν ἀναμενόμενο, τὰ λόγια τοῦ Αἰγύπτιου ἱερέα συνάρπασαν τὸν Σόλωνα, ὁ ὁποῖος ζήτησε νὰ μάθῃ περισσότερες λεπτομέρειες σχετικὰ μὲ τὸ παρελθόν. Ὁ ἱερέας δέχτηκε μὲ εὐχαρίστηση νὰ συνεχίσῃ τὴ διήγηση, ἐπισημαίνοντας ὅτι ἡ πόλη τῆς Σαΐδας στὸ Δέλτα τοῦ Νείλου ἦταν προκατακλυσμαία ἀποικία⁵ τῶν Ἀθηναίων. Σύμφωνα μὲ τὰ ἀρχεῖα τοῦ ναοῦ ἡ Σαΐς εἶχε ἰδρυθῇ 8.000 χρόνια πρὶν τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Σόλωνα στὴν Αἴγυπτο (595 π.Χ.). Τὰ ἴδια

4. Ὁ ἱερέας ποὺ συναναστράφηκε ὁ Σόλων στὴν Αἴγυπτο, σύμφωνα μὲ τὸν Πλούταρχο, ὠνομαζόταν Σόγχις: «Λένε λοιπὸν πῶς ὁ Σόλων (ἄκουσε τὴ διδασκαλίαν) τοῦ Σόγχιτος ἀπὸ τῆς Σαΐδας» («Περὶ Ἱσίδου καὶ Ὀσίριδος», 354E). Ἡ πληροφορία αὕτη εἶναι ἰδιαιτέρα σημαντική, ἂν ἀναλογιστῇ κανεὶς ὅτι ὁ Πλάτων δὲν ἀναφέρει πουθενὰ τὸ ὄνομα τοῦ ἱερέα, μὲ τὸν ὁποῖο μίλησε ὁ Σόλων· ἀπλᾶ τὸν ἀναφέρει μὲ τὸ ἀξιῶμά του. Γιὰ νὰ γνωρίζῃ ὁ Πλούταρχος τὸ ὄνομα, σημαίνει ὅτι εἶχε στὴ διάθεσή του στοιχεῖα, ποὺ ἀπεδείκνυν ὅχι μόνο τὸ ταξίδι τοῦ Σόλωνα στὴν Αἴγυπτο, ἀλλὰ καὶ ποὺ ἐπιβεβαίωναν, προφανῶς διασταύρωναν καὶ ἐπιβεβαίωναν καὶ τὰ ὅσα ἐξιστορεῖ ὁ Πλάτων στὸν «Τίμαιο».

5. Ὁ Πλάτων ἀναφέρει: «Ἡ μεγαλύτερη πόλη τῆς ἐπαρχίας εἶναι ἡ Σαΐς, ἀπὸ ὅπου κατὰγεται καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀμασις. Προστάτιδα τῆς πόλης εἶναι μίᾳ θεᾷ ποὺ ὀνομάζεται στὰ Αἰγυπτιακὰ Νηθ καὶ στὰ Ἑλληνικά, ὅπως λένε οἱ ντόπιοι, Ἀθηνᾶ· καὶ αὐτὸ τοὺς κάνει νὰ ἀγαποῦν πολὺ τοὺς Ἀθηναίους καὶ νὰ ἰσχυρίζονται πῶς εἶναι κατὰ κάποιον τρόπο συγγενεῖς τους» («Τίμαιος», 21e). Τὴν πληροφορία περὶ συγγένειας καὶ ἀθηναϊκοῦ ἀποικισμοῦ τῆς Αἰγύπτου ἐπιβεβαιώνει καὶ ὁ Διόδωρος ὁ Σικελιώτης: «Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, ποὺ ἔκτισαν στὴν Αἴγυπτο μίᾳ πόλιν ποὺ ὠνομαζόταν Σαΐς, δοκίμαζαν τὴν ἴδια ἄγνοια ἐξ αἰτίας τοῦ κατακλυσμοῦ» («Ἱστορικὴ Βιβλιοθήκη» Ε', 57, 5).

ἀρχεῖα ἤθελαν τὴν Ἀθήνα κατὰ χίλια χρόνια ἀρχαιότερη, ἄρα – ὅπως ἐπισημαίνει ὁ ἴδιος ἱερέας – ἡ διήγησις του ἀναφερόταν στοὺς Ἀθηναίους ποὺ ἔζησαν 9.000 χρόνια πρὶν, δηλαδή περίπου στὸ 9.600 π.Χ. Μάλιστα ὁ συγγραφέας τοῦ «Τίμαιου» σημειώνει, ὅτι ὁ Σόλων ἐκτὸς ἀπὸ ἀκροατὴς εἶδε καὶ μελέτησε τὰ ἴδια τὰ κείμενα, ποὺ φυλάγονταν στὸ ναὸ καὶ ἐξιστοροῦσαν τὴν προκατακλυσμαία ἱστορία⁶. Στὴ συνέχεια ὁ ἱερέας περιγράφει τὴν πολιτειακὴ ὁργάνωσις τῆς προκατακλυσμαίας Ἀθήνας: «Πρόσεξε λοιπὸν τοὺς νόμους τοὺς καὶ σύγκρινέ τοὺς μὲ τοὺς δικόνους μας. Θὰ ὁρῇς ἐδῶ σ' ἐμᾶς πολλὰ κοινὰ σημεῖα μὲ τοὺς θεσμούς ποὺ προϋπῆρχαν κάποτε στὴν πόλιν σας. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα τὸ γένος τῶν ἱερέων διαχωρίζεται ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους πολίτες ἀκολουθοῦν οἱ τεχνῖτες – ὅπως θὰ δῇς ἢ κάθε ἐπαγγελματικὴ ομάδα ἀσκεῖ τὴν τέχνη τῆς μόνῃ καὶ χωρὶς νὰ ἀναμειγνύεται μὲ τίς ἄλλες – καὶ στὴ συνέχεια οἱ βοσκοί, οἱ κνηγοὶ καὶ οἱ γεωργοί. Ὅσο γιὰ τὸ γένος τῶν πολεμιστῶν θὰ ἔχῃς προσέξει βέβαια πὼς ἐδῶ εἶναι διαχωρισμένο ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα γένη καὶ ὁ νόμος δὲν τοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἀσχολῇται παρὰ μόνον μὲ τὸν πόλεμο».

Ὡστόσο ἀναλυτικὴ περιγραφή τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτειακῆς ὁργάνωσις τῆς προκατακλυσμαίας Ἀθήνας δίνεται στὸν ἄλλο πλατωνικὸ διάλογο, τὸν «Κριτία», ὁ ὁποῖος θεωρεῖται συνέχεια τοῦ «Τίμαιου» (τὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸν «Κριτία» ποὺ ἀκολουθοῦν βλ. 110 c - 112 e): «⁷ Ἦταν λοιπὸν ἐγκατεστημένοι τότε σὲ τοῦτη τὴ χώρα καὶ οἱ ἄλλες ομάδες τῶν πολιτῶν, ποὺ ἀπασχολοῦνταν μὲ τίς τέχνες καὶ στὸ νὰ προμηθεύονται τὰ τρόφιμά τους ἀπὸ τὴ γῆ. Ὅσο γιὰ τὴν τάξιν τῶν πολεμιστῶν, αὐτὴ ἀποτελοῦνταν ἀπὸ ἄνδρες ποὺ εἶχαν θεία καταγωγή. Ἡ τάξις αὐτὴ ἐξ ἀρχῆς χωρίστηκε ἀπὸ τίς ἄλλες καὶ κατοικοῦσε σὲ χωριστὸ μέρος· εἶχε δὲ ὅλα τὰ χρειαζόμενα γιὰ τὴ συντήρησις καὶ τὴ μόρφωσίν της. Κανεὶς ἀπὸ αὐτὴ τὴν τάξιν δὲν εἶχε κανένα εἶδος ἀτομικῆς ιδιοκτησίας, θεωροῦσαν δὲ ὅλα τὰ πράγματα πὼς ἦταν κοινὰ σὲ ὅλη τὴν ομάδα καὶ δὲν θεωροῦσαν καθόλου σωστὸ νὰ δέχονται ἀπὸ τοὺς ἄλλους πολίτες τίποτε ἄλλο ἐξὸν ἀπὸ μπόλικά τρόφιμα. Ἐκαμαν δὲ ὅλες τίς δουλειὰς καὶ ἀσχολίες ποὺ εἶπαμε χθές, δηλαδή ἐκεῖνα ποὺ εἴπαμε πὼς ἔκαναν οἱ διωρισμένοι φύλακες. Καὶ ἔλεγαν ἀκόμη (οἱ ἱερεῖς τῆς Αἰγύπτου) γιὰ τὸν τόπον μας, πρᾶγμα ποὺ εἶναι πολὺ πιθανόν, πὼς τότε ἡ χώρα μας εἶχε τὰ σύνορά της χωρισμένα πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ἰσμοῦ καὶ πρὸς τὸ μέρος τῆς ἄλλης στεριᾶς ὡς τὸν Κιθαιρῶνα καὶ τὴν Πάργηθα καὶ πὼς τὰ σύνορα κατέβαιναν ἀπὸ τὰ βουνὰ καὶ εἶχαν δεξιὰ τὸν Ὠρωπὸ καὶ ἀριστερὰ τὴ θάλασσα, καὶ ἔφθαναν ὡς τὸν Ἀσωπὸ ποταμό».

Ἐνα ἀκόμα σημαντικὸ στοιχεῖο, ποὺ διασφύζει ὁ Πλάτων, εἶναι, ὅτι στὴν προκατακλυσμαία Ἀθήνα ὑπῆρχε ἰσότης μεταξύ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν⁷.

«Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ τὸ παρουσιαστικὸ τῆς θεᾶς καὶ τὸ ἄγαλμά της ἔχουν ἀνδρικό σχῆμα, ἐπειδὴ ἐκεῖνο τὸν καιρὸ τὰ πολεμικὰ ἔργα ἦταν κοινὰ καὶ στίς γυναῖκες καὶ στοὺς ἀνδρες. Γιὰ τοῦτο τὸ λόγο, σύμφωνα μὲ τὴ συνήθειαν ἐκείνη, ἢ θεὰ στολισμένη, ἦταν στοὺς τότε κατοίκους τῆς Ἀττικῆς στολίδι ἀπόδειξις πὼς, ὅσα ζῶα ζοῦν μαζί, θηλυκὰ καὶ ἀρσενικά, καθένα ἀπὸ αὐτὰ ἀδιακρίτως

6. «Τὶς λεπτομέρειες ὅλων αὐτῶν θὰ τίς δοῦμε ἀργότερα μὲ τὴν ἡσυχία μας, ἔχοντας μπροστά μας τὰ ἴδια τὰ παλιὰ κείμενα» (Πλάτων «Τίμαιος» 23e).

7. Στὸ ἀπόσπασμα αὐτὸ ὁ Πλάτων δρῖσκει ἐνκαιρία νὰ ἐπαναλάβῃ γιὰ μία ἀκόμη φορὰ τὴν πάγια θέσι του (τὴν ὁποία συναντᾶμε ἐπίσης τόσο στὸν «Τίμαιο» ὅσο καὶ στοὺς «Νόμους») περὶ φυσικῆς ἰσότητος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

Προσπάθεια αναπαράστασης τῆς καταστροφῆς προκατακλυσμαίας πόλεως ἀπὸ κατακλυσμὸ μὲ βάση τὶς πληροφορίες τοῦ Πλάτωνος («Τίμαιος»).

Μία άλλη απόπειρα ζωγράφου, νά αναπαραστήση καταποντιζόμενη λόγω κατακυσμού πανάρχαια πόλη.

φτειάχτηκε από τή φύση ικανό νά ασκή τήν ἀρετή, πού ταιριάζει στοῦ κάθε γένος χωριστά».

Στό στρατό τῆς προκατακλυσμαίας Ἀθήνας ὑπηρετοῦσαν ἄνδρες καί γυναῖκες ἐξίσου: «Ὅσο τοὺς ἦταν δυνατὸ, κρατοῦσαν πάντα τὸν ἴδιο ἀριθμὸ ἀνδρῶν καί γυναικῶν στὰ ὅπλα, δηλαδή τόσους φύλακες ὅσοι χρειάζονταν γιὰ πόλεμο, κοντὰ εἴκοσι χιλιάδες· τόσοι ἦταν οἱ πολεμιστὲς στὰ χρόνια ἐκεῖνα».

Ἡ γεωμορφολογία τῆς προκατακλυσμαίας Ἀθήνας

Ὁ Πλάτων στὸν «Κριτία» δὲν παραλείπει νά δώσῃ καί μία ἀρκετὰ κατατοπιστικὴ περιγραφή τῆς προκατακλυσμαίας Ἀθήνας καί τῆς Ἀττικῆς: «Σχετικὰ δὲ μὲ τὸ κάρημα τούτου τοῦ τόπου ἔλεγαν πὼς ξεπερνοῦσε κάθε ἄλλο μέρος, γι' αὐτὸ καί μποροῦσε νά τρέφῃ πολλὰ στρατεύματα, πὺν ἔρχονταν ἀπὸ τὰ γύρω μέρη. Μεγάλῃ δὲ ἀπόδειξη τῆς γονιμότητάς του εἶναι τοῦτο ἐδῶ: Τὸ μέρος πὺν τοῦ ἀπέμεινε τώρα μπορεῖ νά συγκριθῇ μὲ ὁποιαδήποτε ἄλλη χώρα καί ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς γονιμότητος τῆς γῆς καί ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς παραγωγῆς καλῶν καί πολλῶν γεννημάτων καί καρπῶν, καί ἀκόμα ἀπὸ τὴν ἀποψη τῶν πολλῶν καί καλῶν βοσκῶν γιὰ τὰ κοπάδια. Τότε δὲ ἐκτὸς ἀπὸ τίς φυσικὲς καλλονές τῆς ἔτρεφε ἡ χώρα μας καί πλῆθος κοπάδια (...). Ἐπειδὴ ὅμως ἔγιναν πολλοὶ καί μεγάλοι κατακλυσμοὶ μέσα στὰ ἐννιά χιλιάδες χρόνια – γιὰτὶ τόσα χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε ἕως σήμερα – τὸ χῶμα, πὺν μέσα σὲ αὐτὰ τὰ χρόνια καί στοῦ διάστημα αὐτῶν τῶν συμβάντων (τῶν κατακλυσμῶν) δὲν μαζευτόταν πάνω στοῦ ἔδαφος, ὅπως γινόταν σ' ἄλλα μέρη, μὰ κάθε φορὰ μπόλικο ἀπ' αὐτὸ τραβιότανε πρὸς τὰ παραθαλάσσια, χανόταν μέσα στὰ βαθιὰ νερὰ τῆς θάλασσας (...). Στὸν παλιὸ ὅμως καιρὸ, ἐπειδὴ ὁ τόπος μας δὲν εἶχε χάσει τὰ χῶματά του, ἀντὶ γιὰ ξεροβοῦνῖα εἶχε ψηλοὺς λόφους γεμάτους χῶμα. Καί αὐτὸς ὁ πετρώτοπος, πὺν σήμερα τὸν λένε Φελλέα, τότε ἦταν γεμάτος ἀπὸ παχιά χῶματα καί τὰ βουνὰ ἦταν γεμάτα ἀπὸ πολλὰ δάση... (...). Τὰ ὑπόλοιπα λοιπὸν μέρη τῆς χώρας ἀπὸ τὴ φύση ἦταν τέτοια, καί καθὼς ἦταν ἐπόμενο, ἦταν καλλιεργημένα ἀπὸ πραγματι-

κούς γεωργούς... (...). Και ὁ καιρὸς ἦταν στήν κάθε ἐποχὴ καλός· οὔτε ἔκανε πολλή ζέστη οὔτε καὶ πολὺ κρύο καὶ ἡ πόλη ἐκεῖνα τὰ χρόνια εἶχε τοὺς κατοίκους της τακτοποιημένους κατὰ τοῦτον ἐδῶ τὸν τρόπο. Ἐν πρώτοις τὸ μέρος τῆς Ἀκρόπολης δὲν ἦταν τότε ὅπως εἶναι τώρα. Γιατὶ κάποτε ἔπεσε πολλὴ βροχὴ καὶ ξέγδαρε ὅλο τὸ γύρω ἀπ' αὐτὴν χῶμα καὶ τὴν ἔκανε γυμνή. (...). Πρωτύτερα ὅμως σὲ ἄλλη ἐποχὴ ἡ Ἀκρόπολη ἦταν τόσο μεγάλη, πὺν ἔφτανε ὡς τὸν Ἡριδανὸ καὶ τὸν Ἰλισσὸ καὶ ἔπαιρνε μέσα καὶ τὴν Πνύκα καὶ εἶχε σύνορό της τὸ Λυκαβηττὸ ἀπὸ τὸ ἀντικρυνὸ μέρος τῆς Πνύκας. Ἦταν δὲ ὅλη σκεπασμένη μὲ χῶμα καὶ ἐκτὸς ἀπὸ λίγα μέρη ἦταν στὸ πᾶν μέρος ἴσιωμα. Καὶ κατοικοῦνταν στὰ ἀκρινὰ της μὲν μέρη καὶ ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὶς πλαγιές της ἀπὸ τοὺς τεχνίτες καὶ τοὺς γεωργοὺς ὅσοι καλλιεργοῦσαν τὰ ἐκεῖ κοινὰ μέρη της. Στὸ ἐπάνω δὲ μέρος μόνη ἡ τάξη τῶν πολεμιστῶν εἶχε τὶς κατοικίες της, ὁλόγυρα στὸ ναὸ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ἡφαίστου, περιτριγυρισμένη μ' ἓνα τοῖχο σὰν τὸ μάντρωμα κήπου ἐνὸς σπιτιοῦ. Πρὸς τὰ βορινὰ πάλι μέρη εἶχαν σπίτια κοινὰ (οἱ πολεμιστὲς) καὶ χειμωνιάτικες ἐγκαταστάσεις, ὅπου ἔτρωγαν τὸ χειμῶνα ὅλοι μαζὶ... (...) Τὰ νότια πάλι μέρη τῆς Ἀκρόπολης τὰ χρησιμοποιοῦσαν γιὰ κήπους καὶ γυμναστήρια».

Ὁ Πλάτων ὑποστηρίζει, ὅτι ἡ Ἀττικὴ ἐπιλέχθηκε σὲ προκατακλυσμαῖα ἐποχὴ ἀπὸ τὴ θεὰ Ἀθηνᾶ, διότι ἦταν ὁ καταλλήλότερος τόπος γιὰ τὴν ἐξέλιξη ἀνθρώπινου γένους πὺν θὰ εἶχε θεῖα χαρακτηριστικά· καὶ γιὰ τὴν ἀκρίβεια ὁ τόπος θὰ γεννοῦσε ἀνθρώπους πὺν θὰ ἔμοιαζαν μὲ τὴ θεὰ τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀνδρείας (πολέμου): «Ἐπέλεξε (ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ) τὸν συγκεκριμένο τόπο, ὅπου γεννηθήκατε, ἐπειδὴ προέβλεψε ὅτι τὸ εὐκρατο κλίμα του θὰ ἐπιδράσῃ θετικὰ στὴ σωφροσύνη τῶν ἀνθρώπων. Ἡ θεὰ ἦταν φίλη τοῦ πολέμου καὶ τῆς σοφίας· ἐπέλεξε ἐπομένως τὸν τόπο ἐκεῖνο, πὺν θὰ γεννοῦσε ἀνθρώπους παρόμοιους μὲ αὐτὴν καὶ ἴδρυνε τὴν πρώτη της πόλη. Ἐγκαταστήκατε λοιπὸν ἐκεῖ, ἔχοντας τέτοιους καὶ ἀκόμη καλύτερους νόμους καὶ ξεπεράσατε ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα στὴν ἀρετὴ, ὅπως ἄλλωστε θὰ περιμένε κανεὶς ἀπὸ γεννήματα καὶ θερέμματα θεῶν».

Ὑπερναπτυγμένος ὁ προκατακλυσμαῖος πολιτισμὸς

Στὸν πλατωνικὸ διάλογο «Τίμαιος» γίνεται ξεκάθαρη ἀναφορὰ σὲ ὑψηλοῦ ἐπιπέδου προκατακλυσμαῖο πολιτισμὸ, ὃχι μόνο σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ στὴ νομοθεσίᾳ καὶ στὴ φιλοσοφία ἀλλὰ καὶ στὶς ἐπιστῆμες καὶ τὶς τέχνες: «Στὸ ζήτημα τώρα τῆς φρόνησης βλέπεις πόσο μερίμνησε ἐδῶ ὁ νόμος ἀπὸ τὴν ἀρχή. Ξεκινώντας ἀπὸ τὴν κοσμικὴ τάξη ἄντλησε ἀπὸ τὸ θεϊκὸ βασίλειο ὅλες τὶς τέχνες πὺν θρῖσκουν ἐφαρμογὴ στὴν ἀνθρώπινη ζωὴ, ὡς τὴ μαντικὴ καὶ τὴν ἱατρικὴ πὺν διασφαλίζει τὴν υἱεία καὶ ἐξάντλησε ὅλη τὴ σειρά τῶν γνώσεων πὺν ἔπονται».

Ἰσχυρίζεται δηλαδὴ ὁ Πλάτων πὺν πρὶν τὸν κατακλυσμὸ εἶχαν ἐφαρμοστὴ ὅλες οἱ τέχνες – τεχνολογία, πὺν θρῖσκουν ἐφαρμογὴ στὴν ἀνθρώπινη ζωὴ· ἡ μαντικὴ (ὡς τέχνη ἐπικοινωνίας μὲ τὴ συμπαντικὴ ροή) καὶ ἡ ἱατρικὴ ἦταν ὑψηλοτάτου ἐπιπέδου, καὶ εἶχε ἐξαντληθῇ – δηλαδὴ εἶχε φτάσει στὸ ὑψηλότατο δυνατό ἐπίπεδο – ἡ γνωστικὴ ἱκανότητα τῶν ἀνθρώπων στοὺς τομεῖς τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας. Τὸν ἴδιο ἰσχυρισμὸ του γιὰ ἀναπτυγμένο προκατακλυσμαῖο πολιτισμὸ ὁ Πλάτων ἐπαναλαμβάνει καὶ στὸ ἔργο τῆς μεγάλης ὠριμότητάς του, τοὺς «Νόμους» (βιβλίον Γ', 687c - 681). Ὁ διάλογος πὺν ἀκολουθεῖ γίνεται μεταξὺ τοῦ Ἀθηναίου (ΑΘ.) καὶ τοῦ Κλεινία (ΚΛ.):

«ἈΘ.: Νὰ ὑποθέσουμε ἐπίσης ὅτι καταστράφηκαν συθέμελα ὅλες οἱ πεδινὲς καὶ οἱ παραθαλάσσιες πόλεις;

»ΚΛ. Ἄς τὸ ὑποθέσουμε.

»ΑΘ. Ὅμως καταστράφηκαν ὅλα τὰ ἐργαλεῖα καὶ οἱ ἀνακαλύψεις, πὺν εἶχαν γίνει, σχετικὰ μὲ τὴν πολιτικὴ ἢ μὲ ὁποιοδήποτε ἄλλο πεδίο γνώσης. Γιατί, φίλοι μου, ἂν οἱ ἀνακαλύψεις τοὺς εἶχαν μείνει ἄθικτες ἀπὸ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου, ὅπως τὶς ἔχουμε σήμερα, δὲν θὰ ὑπῆρχε περιθώριο γιὰ καινούργιες ἐφευρέσεις».

Στὸ παραπάνω ἀπόσπασμα ὁ Πλάτων δὲν ἀφήνει καμμία ἀμφιβολία: Ἄν οἱ ἐφευρέσεις τοῦ προκατακλυσμαίου πολιτισμοῦ δὲν εἶχαν χαθῇ, ἢ μεταγενέστερη ἀνθρωπότητα δὲν θὰ εἶχε τίποτα νὰ ἐφεύρη, ἐννώνοντας φυσικὰ ὅτι ὁ πολιτισμὸς ἐκεῖνος εἶχε φτάσει στὸ ὑψηλότερο τεχνολογικὸ καὶ πολιτισμικὸ ἐπίπεδο. Δίνει μάλιστα καὶ μία ἱκανοποιητικὴ ἀπάντηση σὲ ὅσους ἔχουν χωρίσει τὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας σὲ περιόδους πὺν ὀνομάζονται: «Παλαιολιθική», «Νεολιθική», «Τοῦ Χαλκοῦ» κ.ο.κ. Περιγράφει λοιπὸν τί ἐπικράτησε μετὰ τὸν κατακλυσμὸ:

«Εκείνη τὴν ἐποχὴ πρέπει νὰ ἐνιωθῶν εὐχαρίστηση ὅταν συναντιόνταν, τόσο λίγοι πὺν ἦταν. Σίγουρα ὅλα τὰ μέσα ἐπικοινωνίας, πὺν ἴσως χρησιμοποιοῦσαν γιὰ τὶς ἐπαφές τοὺς στὴ στεριά καὶ τὴ θάλασσα, θὰ εἶχαν καταστραφῇ μαζί μὲ τὶς μεθόδους κατασκευῆς τοὺς. Ὅσοι πιστεύω δὲν τοὺς ἦταν εὐκόλο νὰ ἔρχωνται σὲ ἐπαφὴ μετὰξὺ τοὺς. Ὑπῆρχε ἔλλειψη ξυλείας, ἐνῶ τὸ σίδερο, ὁ χαλκὸς καὶ τὰ ὑπόλοιπα μέταλλα ἀνακατεύτηκαν, χῶθηκαν μέσα στὴ γῆ καὶ ἦταν δύσκολο πὰ νὰ τὰ ξεχωρίσουν. Κι ἂν ἀπόμειναν ἀκόμα ὠρισμένα ἐργαλεῖα κάποιον στὰ βουνά, σὲ λίγο καταστράφηκαν ἀπὸ τὴ σκουριά καὶ δὲν μποροῦσαν ν' ἀντικατασταθοῦν, πρὶν μάθουν οἱ ἀνθρωποὶ καὶ πάλι τὴν τεχνικὴ τῆς ἐπεξεργασίας τῶν μετάλλων. Ὅλες ὁμως οἱ τέχνες πὺν βασίζονται στὸ σίδερο, στὸν χαλκὸ καὶ στὰ ἄλλα μέταλλα εἶχαν χαθῇ σ' ἐκείνη τὴν περίοδο καὶ γιὰ ἀκόμη μεγαλύτερο διάστημα (...) Ὅσο γιὰ τὴν ἀγγειοπλαστικὴ καὶ ὑφαντικὴ τέχνη, δὲν χρειάζονταν καθόλου σίδερο. Ὁ Θεὸς ἔδωσε αὐτὲς τὶς δύο τέχνες στοὺς ἀνθρώπους, γιὰ νὰ φτειάχνουν ὅ,τι ἤθελαν, ἔτσι ὥστε, ἂν ποτὲ τύχαινε τὸ ἀνθρώπινο γένος νὰ μὴ βροίσκη μέταλλα, νὰ μπορῇ νὰ ἀναγεννηῖται καὶ νὰ ἀναπτύσσεται ἀπὸ τὴν ἀρχή».

Ἡ ἐπεξεργασία καὶ χρῆση τῶν μετάλλων ὡς τέχνη χάθηκε, μᾶς βεβαιώνει ὁ Πλάτων καὶ μάλιστα γιὰ πολὺ μεγάλο χρονικὸ διάστημα. Ἡ ἀνθρωπότητα ἐπέστρεψε στὴν βαρβαρότητα καὶ ξεκίνησε πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχή.

[Σὲ ἐπόμενο τεῦχος: Ἡ πλήρης ἐπαλήθευση τῶν πληροφοριῶν τοῦ Πλάτωνος ἀπὸ τὶς ἀνακαλύψεις τῆς νεώτερης ἐπιστήμης.]

Στέφανος Μυτιληναῖος

[Εἰδικευμένες ἐρευνες καὶ πλήρες ἀποδεικτικὸ ὕλικὸ γιὰ τὸν Χαμένο Παγκόσμιο Προκατακλυσμαῖο Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ βλ. στὸν «Δαυλὸ» τόμοι 1982, 1983, 1985, 1987, 1988, 1990, 1991, 1993, 1995, 1998, 1999, 2000, 2001.]

Ἀφρικανική φιλοσοφία

Ἦταν ἓνα ἡλιόλουστο πρωινό, ὅταν ὁ Σωκράτης εἶχε κατέβει στήν πλατεία τοῦ μεγάλου χωριοῦ τῶν Ἀθηνῶν καί περιμένοντας τοὺς μαθητές του ἔκοβε δόλτες ἀνάμεσα στίς καλαμένιες καλύβες τῶν κατοίκων του. Ἦταν πολὺ στενοχωρημένος μὲ τὴν πνευματικὴ κατὰπτωση ποὺ ἐπικρατοῦσε στὴν πόλη καὶ ἀναρωτιόταν, ἂν ποτὲ θὰ ξαναρχόταν σ' αὐτὴν τὴν ἄκρη τῆς γῆς ὁ πολιτισμός. Ὅπως τότε, πρὶν πεντακόσιες χιλιάδες χρόνια, ποὺ οἱ Ἀφρικανοὶ πρόγονοὶ του ἦλθαν ἐδῶ καὶ ἔδωσαν τὰ φῶτα τοῦ πολιτισμοῦ τους. Χάιδεψε μηχανικὰ τὸ ἀκαλαίσθητο καὶ χοντροκομμένο τοτέμ τῆς φυλῆς καὶ διάσθηκε νὰ γυρίσῃ στὴν πλατεία. Πάνω στὴν ὥρα ἄρχισαν νὰ φτάνουν ἕνας - ἕνας οἱ μαθητές του. Πρῶτος ἔφτασε ὁ Πλάτων φορῶντας τὴν χορταρένια φούστα του καὶ ἀφήνοντας ἀναρθρες κραυγές. Ἔπειτα γυνὸς ὁ Ξενοφὼν κρατώντας τὸ τεράστιο ρόπαλό του καὶ τέλος ὁ Ἀλκιβιάδης, ποὺ εἶχε κρεμάσει στὸ λαιμὸ του πολλὰ κολλιέ ἀπὸ χάντρες καὶ δότσала τῆς θάλασσας.

Σφίχτηκε ἡ καρδιά τοῦ Σωκράτη βλέποντας τὰ ἀγνὰ αὐτὰ παιδιά τῆς Ἀττικῆς ζούγκλας. Πῶς νὰ τοὺς μιλήσῃ γιὰ τὴν μεγάλη καὶ θαθεὴ ἀφρικανικὴ φιλοσοφία; Καὶ τί ἄραγε θὰ καταλάβαιναν, ἂν τοὺς ἔλεγε γιὰ τὸν χρυσοῦ αἰῶνα τοῦ Ἀφρικανικοῦ πολιτισμοῦ. Ἀναστέναξε. Κι ἀφοῦ τοὺς ἔκανε νόημα νὰ καθίσουν, ἄρχισε νὰ μιᾷ γιὰ τοὺς Ἀφρικανοὺς προγόνους του, ποὺ ἐρχόμενοι στὴν Ἑλλάδα προσπάθησαν νὰ ἐξανθρωπίσουν τοὺς ἀνθρωποφάγους ἰθαγενεῖς τῆς.

Ὁ ἥλιος ἔφτασε στὸ μεσουράνημά του καὶ ὁ Πλάτων ἀνάμεσα σ' ὅλα τ' ἄλλα σκεφτόταν καὶ τὸν νόστιμο Σπαρτιάτη αἰχμάλωτο, ποὺ ἡ μάνα του μαγεύερε μὲ γλυκόρριζα. «Οὔγκα - Μούγκα - Τούγκα» οὔρλιαξε καὶ σηκώθηκε. «Ἀτσιμακι γιὰ - γιὰ» ἀπάντησαν οἱ ἄλλοι καὶ λύθηκε ἡ μάζωξη τῆς Ἀφρικανικῆς Ἀκαδημίας. Ὁ Σωκράτης δάκρυσε. Ἦξερε, πῶς δὲν γινόταν τίποτε... Κι ὁμως ὁ Πλάτων μὲ κάποια δοήθεια θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ ἄνθρωπος. Τὸ σκέφτηκε ἀπὸ δῶ, τὸ βασάνισε ἀπὸ κεῖ καὶ στὸ τέλος τὸ πῆρε ἀπόφαση. Θὰ μιλοῦσε στὸν πατέρα του. Χωρὶς ἄλλη σκέψη τράβηξε γιὰ τὴν καλύδα τους. Ἦταν μία ἄθλια καλύδα στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ. Σήκωσε ἀποφασιστικὰ τὴν κουρελοῦ καὶ μπῆκε μέσα, τὴν ὥρα ποὺ ξεκοκκάλιζαν τὸν Σπαρτιάτη καί: «Ἀρίστων, θέλω νὰ σοῦ μιλήσω», εἶπε χωρὶς περιστροφές.

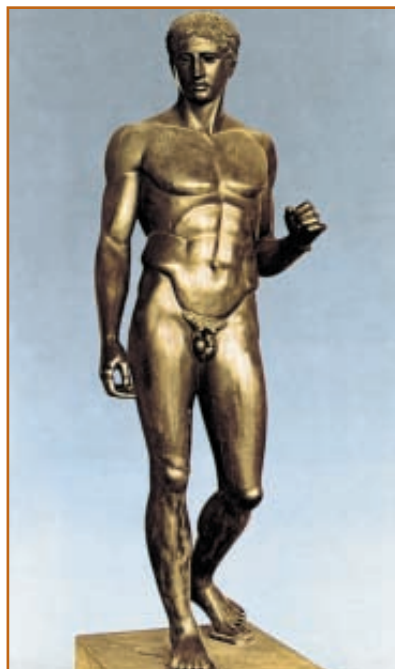
Ὁ Ἀρίστων ἀφήνοντας ἓνα «οὔγκρ» τὸν ἀκολούθησε ἔξω ἀπὸ τὴν καλύδα. Τότε ὁ Σωκράτης ἄρχισε νὰ μιᾷ: «Ἄκου, Ἀρίστων, ξέρεις πόσο ἀγαπῶ τὸν Πλάτωνα, ἀλλὰ δῶ στὴν Ἀθήνα δὲν ἔχει προοπτικὴ. Ἐγὼ ὅ,τι εἶχα νὰ τοῦ μάθω τοῦ τό 'μαθα. Ἦλθε ὁ καιρὸς νὰ πάῃ νὰ σπουδάσῃ σοβαρά. Στεῖλτον, λοιπόν, στὴν Αἴγυπτο μπάς καὶ κἀνὴ τίποτε στὴ ζωὴ του». Εἶπε καὶ τὸν διέτρεξε ἓνα ρῆγος. Ὁ Ἀρίστων ἔσκυψε τὸ κεφάλι, εὐχαρίστησε τὸν δάσκαλο χτυπώντας μὲ τίς γροθιές τὰ στήθια του καὶ μπαίνοντας μέσα στὴν καλύδα ἔκανε μπόγο τίς χορταρένιες φουστὲς τοῦ γυιοῦ του. Ἔτσι ὁ Πλάτων ἔφθασε στὴν Αἴγυπτο, ὅπου ἄρχισε νὰ σπουδάξῃ ἀφρικανικὴ φιλοσοφία.

Ἀφέρωμα στὸν κ. Μάρτιν Μπερνάλ καὶ στὸν κ. Ἄλαν Τέμπλετον, ποὺ διδάσκουν ὅλα αὐτὰ στὰ ἀμερικανικὰ πανεπιστήμια...

Γιώργος Πετρόπουλος

Ο ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΕΚΒΑΡΒΑΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΣΜΟΥ

Τὸ Ὁραῖο δὲν συνυπάρχει μὲ τὴν Ἐξουσία

Ἀριστερά: Εἰκαστική ἀντίληψη τοῦ 2002 μ.Χ. περὶ τοῦ Μεγάλου, τοῦ Ὁραίου καὶ τοῦ Ἀληθοῦ τοῦ Ὀλυμπιακοῦ Ἰδεώδους: Ἐσκεμμένη πράξη ἀσκήμιας, βαρβαρότητας καὶ χυδαιότητος τῆς Διεθνoῦς Ἐξουσίας, γιὰ νὰ «σαμποταρισθῇ» ὁ Ἑλληνικὸς Ὀλυμπισμός. **Δεξιά:** Εἰκαστική ἀντίληψη τοῦ Ὀλυμπιακοῦ Κάλλους στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα. (Ὁ «Ὀλυμπιονίκης»: Ἔργο τοῦ Πολυκλείτου, Γλυπτοθήκη Μονάχου.)

Χαρακτηρίζοντας **βαρβάρους** τοὺς μὴ Ἕλληνες δηλαδή τοὺς ἀνθρώπους ὅλων τῶν φυλῶν, ἀκόμη καὶ τοὺς φυλετικά Ἕλληνες, ποὺ δὲν μετεῖχαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἀντιλήψεως γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸν Κόσμο¹ – καὶ ἀποκλείοντας αὐστηρότατα καὶ ἐπὶ ποινῇ θανάτου τὴ συμμετοχὴ τους στοὺς Ὀλυ-

¹ Ἀπὸ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἀπέκλειαν – ὄχι μόνον σὰν ἀθλητὲς ἀλλὰ καὶ σὰν θεατὲς – τοὺς ἄτιμους, τοὺς πόρνους, τοὺς ἀσεβεῖς, τοὺς συκοφάντες καὶ ἄλλους, ποὺ εἶχαν καταδικασθῇ γιὰ παρόμοια ἀτιμωτικά ἀδικήματα.

μπιακούς Ἀγῶνες, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχαν βαθύτατη ἐπίγνωση ἑνὸς πράγματος, πού μὲ τὴ σύγχρονη ἐκπόρνευση τοῦ Ὀλυμπιακοῦ Πνεύματος ἔχει καταστῇ σαφὲς καὶ αὐτονόητο: Ὅτι δηλαδή τὸ ἀγνὸ Ὀλυμπιακὸ Ἰδεῶδες, γέννημα καὶ δημιουργημα τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος ὅπως καὶ ὅλες οἱ ἄλλες μεγάλες καὶ ὑψηλές ἑλληνικὲς ιδέες, ἀρχὲς καὶ ἀξίες, μόνο ἀνάμεσα στοὺς πνευματικὰ Ἕλληνες μποροῦν νὰ ἐπιζοῦν, νὰ ἀναπτύσσωνται καὶ νὰ γίνωνται πράξη καὶ τρόπος ζωῆς, ἐνῶ ἀντίθετα εἶναι πράγματα ξένα καὶ ἀσυμβίβαστα πρὸς τοὺς μὴ ἑλληνικοὺς, δηλαδή τοὺς βαρβαρικοὺς «πολιτισμοὺς» καὶ δὲν μποροῦν νὰ ὑπάρξουν ἀλώδητα καὶ ἀναλλοίωτα μέσα σ' αὐτοὺς.

Ἀλλὰ ἡ ἀδυναμία οἰασοδήποτε ἄλλης πλὴν τῆς ἑλληνικῆς ἀντιλήψεως γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸν κόσμον νὰ διατηρήσῃ ἀγνὴ καὶ νὰ ὑλοποιήσῃ αὐθεντικὰ τὴν ἑλληνικὴ Ὀλυμπιακὴ Ἰδέα ἀποδείχθηκε ἤδη στὴν ἀρχαιότητα, ὅταν μετὰ τὴν κατάκτηση τοῦ Ἑλληνικοῦ Κόσμου ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους οἱ τελευταῖοι παραβίασαν μὲ τὸ «δίκαιο» τοῦ κατακτητῆ τὸν ἱερὸ νόμον τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν μὴ Ἑλλήνων – βαρβάρων ἀπὸ τοὺς Ἀγῶνες καὶ ἐπέδωκαν τὴ συμμετοχὴ γιὰ πρώτη φορὰ τῶν ξένων σ' αὐτοὺς: Ἀπὸ τὴ στιγμή πού ὁ πρῶτος Ρωμαῖος ἀθλητὴς μπῆκε στὸ στάδιο τῆς Ὀλυμπίας, ἡ ἀγνότητα, ἡ ἱερότητα, ὁ ὑψηλόφρων ἰδεαλισμός, ἡ ἀφιλοκέρδεια, ὁ αὐστηρὸς διαχωρισμὸς ἀπὸ τὴν ἐξουσία, τὸ ἀδέκαστο τῶν Ἑλλανοδικῶν, τὸ ὑψηλὸ ἀγωνιστικὸ πνεῦμα καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἔξοχα χαρακτηριστικά, πού οἱ θαυμαστοὶ ἐκείνοι ἄνθρωποι πού ζοῦσαν στὰ ἑλληνικὰ χῶματα εἶχαν προσδώσει καὶ καθιερώσει ἐπὶ χιλιετίες στὸν Ὀλυμπιακὸ θεσμό, «πῆγαν περίπατο» – καὶ μπῆκαν στὸν ἱερὸ χῶρον τῆς Ἀλτεως ἢ λατινικὴ ματαιοδοξία καὶ μεγαλομανία, ἢ λατινικὴ ἐξουσιαστικὴ σκοπιμότητα καὶ γενικὰ ὁ λατινικὸς βαρβαρισμός².

Καὶ ὅταν κατὰ τὴν ἴδια περίπου ἐποχὴ, τὸ Σαράντα Τέσσερα μ.Χ., δημιουργήθηκε ὑποκατάστατο τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων στὴν Ἀντιόχεια τῆς Συρίας, οἱ Ὀλυμπιάδες πού διεξήγοντο ἐκεῖ δὲν εἶχαν καμμιά σχέση μὲ τὸ ἑλληνικὸ Ὀλυμπιακὸ Πνεῦμα, ἀλλὰ ἀπέκτησαν αὐτομάτως ὅλα τὰ χαμερπῆ γνωρίσματα τοῦ σημιτικοῦ πνεύματος: Τὸ στάδιο τῆς Ἀντιόχειας γέμιζε ἀπὸ πληρωμένους «ἀθλητές», θυμίζοντας πλατεῖες πόλεων ὅπου διάφοροι σαλτιμπάγκοι ἐπιδεικνύουν τὶς «ἀθλητικὲς» τοὺς ἱκανότητες περιφέροντας ταυτόχρονα καὶ δίσκον ἐπαιτείας καὶ τὰ γεμάτα χάρη, ἀπλότητα καὶ τεχνικὴ ἀγωνίσματα τῶν Ἑλλήνων ἀντικαταστάθηκαν ἀπὸ ἐπιδείξεις κτηνώδους σωμα-

² Ὁ αὐτοκράτωρ Νέρων, ἀφοῦ «ἀγόρασε» μὲ εὐτελεῖς ποσὸ τὴν νίκη στὴν ἀρματοδρομία, διέταξε τὴν τέλεση τῶν Ἀγώνων πρόωρα, στοὺς ὁποίους συμμετέσχε καὶ νίκησε κερδίζοντας... 75 στεφάνια.

τικῆς ρώμης τῶν Ἀνατολικῶν «ἀθλητῶν», ἐνῶ ὁ ἀγωνιστικὸς χώρος ἦταν κατειλημμένος ἀπὸ στρατιᾶς Ἑβραιοφοινίκων ἐμπόρων καὶ τυχοδιωκτῶν, πὺν προσέδιδαν στοὺς «Ἀγῶνες» χαρακτῆρα μᾶλλον ἀνατολίτικου παζαριοῦ παρὰ Ὀλυμπιάδας.

Καὶ τέλος, ὅταν ὁ ἐβραϊκὸς θρησκευτικὸς δογματισμὸς εἰσέδαλε καὶ κατίσχυσε στὸν ἑλληνικὸν χῶρον, ἦταν ἀδύνατο νὰ ἀνεχθῇ τὴν ὑπαρξὴ τοῦ ἑλληνικοῦ θεσμοῦ καὶ τοῦ ὑψηλοῦ καὶ ἐλεύθερου πνεύματός του. Μὲ τὸ μῖσος τοῦ κατὰ τοῦ κάλλους καὶ τοῦ ἀνθρώπινου σώματος, μὲ τὴν ἀπέχθειά του κατὰ τοῦ φυσικοῦ καὶ τοῦ ἀληθινοῦ, μὲ τὸν βαθύτατο φόβο τοῦ ἀπέναντι στοῦ μεγαλεῖο τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος γενικά, ἦταν ἀδιανόητο νὰ συμβιβασθῇ μὲ τὸ Ὀλυμπιακὸ Ἰδεῶδες καὶ νὰ τὸ ἀφήσῃ νὰ ζῇ. Καὶ γι' αὐτό, μόλις ἀπέκτησε καὶ σταθεροποίησε τὸν ἔλεγχο ἐπὶ τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, κατήργησε τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες, διακόπτοντας ἔτσι βίαια τὴν συνεχῆ λειτουργία τουλάχιστον ἐπὶ χίλια ἑκατὸ ἐξῆντα ἐννέα χρόνια³ ἐνὸς ἀπὸ τοὺς λαμπρότερους, ἀγνότερους καὶ καταπληκτικώτερους θεσμοὺς, ἐξ ὧν ποτὲ ἐμφανίστηκαν σ' ὁλόκληρῃ τὴν ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος.

Αὐτὸ πὺν ἀπεδείχθη στὴν ἀρχαιότητα, ὅτι δηλαδὴ τὸ Ὀλυμπιακὸ Πνεῦμα, ἀποκομμένο ἀπὸ τὸν ὁμάλιο λῶρον του, τὸ Ἑλληνικὸ Πνεῦμα, εἶναι ἀδύνατο νὰ ὑπάρξῃ καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅτι ἡ λειτουργία τοῦ Ὀλυμπιακοῦ θεσμοῦ μέσα στὰ πλαίσια ἄλλων πολιτισμῶν καὶ ἄλλων κοσμοθεωριῶν δὲν εἶναι δυνατόν παρὰ νὰ ὀδηγήσῃ στὴν ἐκπόρνευση καὶ τὸν ἐκδαρδαρισμὸ του, ἐπιβεβαιώθηκε στὴ σύγχρονη ἐποχὴ, ἀπὸ τότε πὺν ὠρισμένοι φωτισμένοι ἄνθρωποι, Ἕλληνες πνευματικά, ἐπεδίωξαν καὶ πέτυχαν τὴν ἀναβίωση τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων.⁴

Πολιτικὴ σκοπιμότητα καὶ ἱμπεριαλιστικὲς ἐπιδιώξεις τῶν ἐξουσιαστῶν τοῦ κόσμου, ματαιοδοξίες καὶ ἐπιδειξιμανία τῶν διαφόρων καθεστώτων, προπαγάνδα καὶ παραπλάνηση τῶν λαῶν, ἐμπόριο καὶ διαφήμιση, «ντοπάρισμα» καὶ ἀθέμιτος συναγωνισμὸς τῶν ἀθλητῶν, ἐπαγγελματισμὸς καὶ χρηματισμὸς, «σαμποτάζ» καὶ δολοφονικὲς ἐπιθέσεις, ὑποκριτικὲς «ἀποχές» καὶ «ἡμισυμμετοχές», ἀμφίδολος ἀξίας καὶ εἰλικρίνειας κηρύγματα περὶ συναδελφώσεως, ἰδεολογικὲς σοῦπες, σερβιριζόμενες χωρὶς νὰ παραγγελοῦν,

3 Σὰν πρώτη Ὀλυμπιάδα ἐκλαμβάνεται ἡ τοῦ ἔτους Ἑπτακόσια Ἑβδομήντα Ἑξί π.Χ., ὅποτε νικητὴς στὸν δρόμο ἐνὸς σταδίου ἀναδείχθηκε ὁ Κόροιβος ἀπὸ τὴν Ἥλεια, ἀλλὰ θεωρεῖται δέδειον ὅτι ἀθλητικοὶ ἀγῶνες διεξήγοντο στὴν Ὀλυμπία καὶ σὲ ἄλλους ἑλληνικοὺς χώρους πολλὰς χιλιετίες ἐνωρίτερα. Τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες κατήργησε ὁ Βυζαντινὸς αὐτοκράτορας Θεοδόσιος ὁ Μέγας τὸ τριακόσια ἐνενήντα τρία μ.Χ.

4 Οἱ πρῶτοι Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες τῆς νεώτερης ἐποχῆς διεξήχθησαν στὴν Ἀθήνα τὸ χίλια ὀκτακόσια ἐνενήντα ἑξί μ.Χ.

περι εἰρηνισμοῦ, «ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων», διεθνισμοῦ κ.λπ. βρωμίζουν καὶ μολύνουν τὴν Ὀλυμπιακὴν Ἰδέα καὶ τὴν κατάντησαν ἐξάμβλωμα, «παράλλαγμα», σκιά τοῦ ἑαυτοῦ της. Τὸ Ὀλυμπιακὸ Πνεῦμα δὲν εἶναι πιά ἰδανικὸ καὶ αὐτοσκοπὸς ἀλλὰ μέσον ἐξυπηρετήσεως διαφόρων ταπεινῶν σκοπῶν καὶ ἐπιδιώξεων: οἰκονομικῶν, προπαγανδιστικῶν καὶ γενικά ἐξουσιαστικῶν.

Ἄλλὰ πῶς ἄλλοιῶς θὰ μποροῦσε νὰ καταντήσῃ ὁ ὑψηλὸς αὐτὸς θεσμός, τὴ στιγμὴ πού ὑπάρχει σὰν ξένο σῶμα μέσα στὸ γενικὸ ἰδεολογικὸ πλαίσιο τοῦ καθεστώτος τοῦ οἰκονομισμοῦ, τῆς Λογοκρατίας, τοῦ ὠφελιμισμοῦ, τῆς ἀχαλίνωτης ἐξουσιαστικῆς μανίας, τῆς τεχνοκρατίας καὶ τοῦ Ἀστοκαπιταλομαρξισμοῦ, πού ἰσχύει καὶ διέπει ὁλόκληρο τὸ σύγχρονο κόσμος;

Ὁ Κόσμος «μας», ὁ Κόσμος μέσα στὸν ὁποῖο μᾶς ἔχουν ὑποχρεώσει νὰ ζοῦμε· ὁ Κόσμος πού τυραννεῖται καὶ ἐξουσιάζεται ἀπὸ τὸ ψέμα, τὸ δόγμα, τὴν τυφλὴ θέληση τῆς ἐξουσίας, τὴν παντοδυναμία τῆς ὕλης· ὁ κόσμος πού θύει χίλιες φορὲς τὴ στιγμὴ σ' ἓνα καὶ μόνο Θεό, τὸν Μамωνά, δὲν ἔχει κανένα περιθώριο πιά, γιὰ νὰ ἀνακαλύψῃ καὶ νὰ λατρεύσῃ κανέναν ἄλλο Θεό, καμμιὰν ἀλήθεια, καμμιὰν ἰδέα. Ὁ ἀθλητὴς πού ἀποφασίζει νὰ προετοιμασθῇ γιὰ τὴν Ὀλυμπιάδα καὶ ἂν ἀκόμη ὁ ἴδιος προσέδλεπε ἰδεαλιστικὰ στὴν μοναδικὴ ἀμοιβὴ τοῦ ἀπλοῦ καὶ ἀπέριπτου κότινου τῆς νίκης, στὸ στεφάνωμα μὲ τὸ κλαδὶ τῆς ὀλυμπιακῆς ἀγριελιάς, ἡ ὕλιστικὴ καὶ χυδαία συμμορία καὶ τὰ κατὰ τόπους παρακλάδια της, πού κυβερνοῦν σὰν Διεθνὴς Ἐξουσία τὴν ἀνθρωπότητα καὶ σὰν τοπικὲς ἐξουσίες τὰ Ἔθνη, θὰ τὸν διαφθείρουν μὲ τὰ πρόστυχα «κίνητρα» πού θὰ τοῦ προσφέρουν: μὲ τὸν μισθό, τὴν ἀποζημίωση, τὰ πρίμ, τὴν τοποθέτηση σὲ προσοδοφόρους θέσεις καὶ τὰ ἄλλα παρεμφερεῖ, μὲ τὰ ὁποῖα ἐκπορνεύουν κάθε ἀξία καὶ κάθε ἄτομο.

Οἱ ὀργανωτικὲς ἐπιτροπὲς καὶ ἂν ἀκόμη οἱ ἴδιες εἶναι φορεῖς τῆς λιτότητας καὶ ἀπλότητος τοῦ ἀπολιτικοῦ Ὀλυμπιακοῦ Πνεύματος, θὰ ὑποταχτοῦν στὸν πειρασμὸ τῆς ματαιοδοξίας, ἀπὸ τὴν ὁποία διέπεται ἡ πολιτικὴ ἐξουσία καὶ θὰ δοῦν τὴ διοργάνωση τῶν ἀγώνων σὰν ἀπλὸ μέσο ἐπιδείξεων πλούτου ἢ «ὑψηλῆς τεχνολογίας», σὰν βιτρίνα προβολῆς καὶ διαφημίσεως τῆς «εὐημερίας» τῶν καθεστώτων.

Οἱ Ἑλλανοδίκες καὶ ἂν ἀκόμη συναισθάνωνται ὅτι εἶναι αὐθεντικοὶ λειτουργοὶ τοῦ Ὀλυμπίου Ζηνός, δηλαδή τῆς Ἀλήθειας καὶ τῆς Δικαιοσύνης, δὲν ἀποκλείεται νὰ βραδεύσουν καὶ χρηματιζόμενους, ἄτιμους ἢ ντοπαρισμένους, διότι δὲν ὑπόκεινται πιά στὴν ὑπέρτατη αὐτὴ ἀρχὴ τῆς ἰδέας – καὶ μόνο σ' αὐτὴν –, ἀλλὰ διότι ἡ θέση τους ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐξουσία καὶ τὶς σκοπιμότητές της.

Οἱ Ὀλυμπιονίκες, καὶ ἂν ἀκόμη ἐπιστρέφοντας στὴν πατρίδα τοὺς δὲν φιλοδοξοῦν παρὰ νὰ δεχτοῦν τὴν δίκαιη ἀμοιβὴ τῆς τιμῆς καὶ τῆς δόξας –

ἀμοιβή καθαρά ἠθικοῦ καὶ ἰδεαλιστικοῦ χαρακτηῖρα – καὶ νὰ τοὺς ὑμνήσουν ποιητὲς σὰν τὸν Πίνδαρο, δὲν θὰ ἀντέξουν στοὺς περιορισμοὺς καὶ τὰ δολώματα ποὺ θὰ τοὺς προσφέρῃ ἡ κρατοῦσα τάξη πραγμάτων γιὰ νὰ τοὺς ἐκμεταλλευθῇ πολιτικά, καὶ θὰ καταστήσουν «γυρολόγοι» καὶ ἀβανταδόροι» τῶν ἐκπορνευτῶν τους.

Καὶ τὰ Ἕθνη, καθὼς εἶναι ἐθισμένα, ἀπὸ τὴν ψυχρὴ λογοκρατικὴ τάξη πραγμάτων, ποὺ ἐπιβάλλει ἡ ἑξουσία, νὰ ἀσπάζονται καὶ νὰ χειροκροτοῦν τὶς μεθόδους τὶς μεθόδους τῆς, δὲν θὰ «κατεδαφίσουν τὰ τείχη», ὑποδεχόμενα τοὺς νικητὲς οὔτε θὰ τοὺς ἀνακηρύξουν «ἀείσιτους» στὸ Πρυτανεῖο – τιμὴ ἐπίσης καθαρά συμβολικοῦ καὶ ἰδεαλιστικοῦ χαρακτηῖρα – ἀλλὰ θὰ διαδουκοληθοῦν ἀπὸ τὴν προπαγάνδα καὶ θὰ θαυμάσουν τὶς ἐπιτυχίες τῶν ἀθλητῶν τοῦ «ἐλευθέρου» ἢ τοῦ «σοσιαλιστικοῦ κόσμου» – ἀναλόγως. Καὶ βεβαιότατα ἡ λογοκρατικὴ ἑξουσία ποὺ κυδερνᾷ τὸν Κόσμο, ἀντὶ νὰ κρατήσῃ μακριὰ ἀπὸ τὴν πολιτικὴ καὶ τὴ σκοπιμότητα τὸν Ὀλυμπισμό μέσω μιᾶς σιωπηρῆς «ἱερᾶς ἐκχειρίδας», θὰ δῇ σ' αὐτὸν τὴν εὐκαιρία τῆς προπαγάνδας καὶ τῆς ὑποκριτικῆς συνθηματολογίας περὶ «ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος» καὶ «ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων» ἢ περὶ ἐνότητος τοῦ Πλανῆτη καὶ οὕτω καθεξῆς.

ὁ ἐκδαρβαρισμὸς καὶ ὁ εὐτελισμὸς τοῦ Ὀλυμπιακοῦ Πνεύματος, ὄντας μοιραία καὶ ἀναγκαστικὴ συνέπεια τῆς ἀποβολῆς ἀπὸ τὸν Κόσμο μας τοῦ ἑλληνικοῦ ἰδεαλισμοῦ καὶ τῆς κατισχύσεως τοῦ ἀστοκαπιταλομαρξιστικοῦ ὕλισμοῦ καὶ τῆς Λογοκρατίας, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σταματήσῃ ἐν ὅσῳ ἐπικρατῇ τὸ ἰσχύον παγκόσμιον ἰδεολογικὸ καὶ ἠθικὸ καθεστῶς. Ὁ θεσμὸς τῶν νεώτερων Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, θλιβερὴ ἀπομίμηση τοῦ μεγαλειώδους ἑλληνικοῦ θεσμοῦ, δὲν βρίσκει τὸ κατάλληλον ἔδαφος γιὰ νὰ ριζώσῃ καὶ νὰ ἀνθήσῃ – καὶ γι' αὐτὸ εἶναι καταδικασμένος ἀργὰ ἢ γρήγορα νὰ ἐκφυλισθῇ καὶ ἴσως νὰ πεθάνῃ. Ὅπως δὲν φύονται πορτοκαλιές στὴ Σιδηρία οὔτε ἔλατα στὸν Ἰσημερινό, ἔτσι δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ἡ ἀγνότητα, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ὑψηλοφροσύνη μέσα σ' ἓνα περιβάλλον προστυχιάς, δόγματος καὶ χαμέρπειας. Οἱ νεώτεροι Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες ἀκολουθοῦν σταθερὰ κατιοῦσα καὶ ἐκφυλιστικὴ πορεία.

Ἡ ἀπολύτως ἀπαραίτητη, ἡ κεφαλαιώδης προϋπόθεση γιὰ τὸν ἐξαγνισμό καὶ τὴν κάθαρση τοῦ ἱεροῦ ὀλυμπιακοῦ θεσμοῦ ἀπὸ τὸ ἄγος καὶ τὴ βρωμιά τῆς Λογοκρατίας καὶ τῆς σκοπιμότητος, μὲ τὰ ὁποῖα τὸν ἔχουν μαγαρίσει – καὶ ἐπομένως ἡ μοναδικὴ προϋπόθεση γιὰ τὴ διάσωση τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων ἀπὸ τὸν κίνδυνον τῆς ἐκφυλίσεώς τους – εἶναι ἡ ἀναστήλωση καὶ ἀναβίωση τοῦ ἀγνοῦ καὶ ἰδεαλιστικοῦ πνεύματος ποὺ εἶναι συμφυὲς μ' αὐτοὺς, ὅπως ἄλλωστε εἶναι συμφυὲς πρὸς κάθε τι μεγάλο καὶ ὑψηλό.

Γιὰ νὰ ἐπανεύρη ὁ Ὀλυμπισμὸς τὴν χαμένη ἠθικὴ ὑγεία του, πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ ἀνάρρωση ὁλόκληρου τοῦ πολιτισμοῦ μας. Οἰοδῆποτε μέτρο εἶναι μάταιο.⁵

“Ὅταν μία Ἑλληνικὴ Πολιτεία ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸ ψεῦδος, τὴν ἀπάτη καὶ τὸν ὕλισμό, τότε οἱ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες θὰ ἀναδιώσουν πραγματικά, θὰ ἀναστηθοῦν. Τότε τὸ Ὀλυμπιακὸ Πνεῦμα θὰ ξαναεπιστρέψῃ στὴ Γῆ ἀπὸ τὸν ἐξωγήινο χῶρο, ὅπου τώρα ζῇ ἐξόριστο.

Τότε τὸ ἐλληνικὸ ἰδανικὸ «νοῦς ὑγιής ἐν σώματι ὑγιεῖ» θὰ πάρῃ τὴ θέσιν τοῦ ψεύτικου «ἰδανικοῦ τύπου» τοῦ μικροῦ, ἄρρωστου νάνου, ποὺ παρὰ τὴν σωματικὴ, ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ μηδαμινότητά του, ἐπιβάλλεται μὲ τὸ δόλο καὶ τὴν ἀπάτη καὶ κυριαρχεῖ πάνω στὶς εὐγενεῖς καὶ φωτισμένες φύσεις⁶. Τότε ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία θὰ διοργανώῃ τὶς Ὀλυμπιάδες στὴν ἱερὴ Ἰλτι, χωρὶς τὶς «συνεννοήσεις» καὶ τὰ «παρασκήνια» τῆς Διεθνοῦς Ἐξουσίας, χωρὶς νὰ ρωτᾷ καὶ νὰ διαπραγματεύεται μὲ κανένα, ὅπως οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες δὲν ρωτοῦσαν κανένα δάρδαρο, ὅταν διωργάνωναν τοὺς Ἀγῶνες – καὶ θὰ συμμετέχουν σ’ αὐτοὺς ὅλοι οἱ ἄγνοι ἀθλητὲς καὶ φίλαθλοι τοῦ Κόσμου, ὅλοι οἱ πολιτιστικά Ἕλληνες. Οἱ βαρβαρικοὶ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες βαδίζουν πρὸς τὸ τέλος τους· αὐτοκτονοῦν κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τῶν ἁμαρτιῶν τους. Οἱ μόνοι Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες τοῦ Μέλλοντος θὰ εἶναι Ἑλληνικοί, δηλαδὴ ἔκφραση τοῦ πνεύματος τοῦ Μεγάλου, τοῦ Ὁραίου καὶ τοῦ Ἀληθινοῦ, ποὺ τοὺς γέννησε.

Δημήτρης Ι. Λάμπρου

(Ἀπὸ τὸ βιβλίο του

«Ἀναζήτηση. Δοκίμιο Ἑλληνικῆς Ἰδεολογίας»,
ἐκδ. «Δαυλός» 1980, σελ. 205-210)

5 Πῶς μπορεῖ νὰ ἐξυγιανθῇ ἡ Ὀλυμπιακὴ Ἰδέα ποὺ ἀπορρέει ἀπὸ τὸ «θέατρο» τῶν ἐξουσιαστῶν τοῦ Κόσμου, τὴν «παράσταση» ποὺ παίζουν, γιὰ νὰ παραπλανοῦν τοὺς λαοὺς καὶ νὰ συγκαλύπτουν τὶς συμπαιγνίες τους; Καὶ πῶς τὸ «δικό» μας Κατεστημένο θὰ μπορέσῃ νὰ προσδώσῃ στοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες τὸ χαμένο ἰδεαλιστικὸ τους χαρακτῆρα, ὅταν τὸ ἴδιο εἶναι δέσμιο καὶ ἀπλὸ ἐξάρτημα τοῦ παγκόσμιου ὕλιστικοῦ καὶ λογοκρατικοῦ Κατεστημένου; Δὲν ἔχει λοιπὸν καμμία ἀξία καὶ ἡ ἀνάμιξη τοῦ Κατεστημένου μας, ἀλλὰ παρεμβάλλεται σὰν μία ἀπλὴ «σκηνή» στὶς ἀτέλειωτες πράξεις τοῦ δόλου, τοῦ θεατρνισμοῦ καὶ τῆς ὑποκρισίας.

6 Πολλοὶ Ὀλυμπιονίκες στὴν ἀρχαιότητα ἦσαν ταυτόχρονα καὶ κορυφαῖοι πνευματικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἄνδρες, ὅπως ὁ Μίλων ὁ Κροτωνιάτης, κύριο στέλεχος τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πυθαγόρα, ὁ Ἀλκιβιάδης, ὁ Ἀρχύτας, ποὺ ὑπῆρξε γεωμέτρης, φιλόσοφος, στρατηγὸς καὶ πολιτικός, καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

νθ. Ἰππῶναξ

Ὁ Ἰππῶναξ τοῦ Πυθέως καὶ τῆς Πρωτίδος γεννήθηκε στὴν Ἔφεσο περὶ τὸ 540 π.Χ.· θεωρεῖται δὲ ὡς βασικὸς ἐκπρόσωπος τῆς ἰαμβικῆς ποιήσεως, ἄξιος νὰ σταθῇ δίπλα στὸν Ἀρχίλογο καὶ τὸν Σιμωνίδη τὸν Ἀμοργιανό.

Νεαρὸς ἀκόμη ἀναγκάστηκε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Ἔφεσο, ἐξορισθεὶς ὑπὸ τῶν τυράννων Ἀθηναγόρου καὶ Κωμᾶ, ἔνεκα τῶν φιλελευθέρων ἀντιλήψεων καὶ τῆς ἐριστικότητάς του. Κατὰ τὸν Σουίδα, «ᾤκησε κλαζομενάς ἐξελαθεὶς ὑπὸ τῶν τυράννων Ἀθηναγόρα καὶ Κωμᾶ».

Στὶς Κλαζομενές, ὅπου κατέφυγε, ἔζησε μέσα στὴν φτώχεια καὶ τὴν δυστυχία, ἀνίκανος ν' ἀσκήσῃ κάποιο ἐπάγγελμα ἢ νὰ προσφύγῃ στὴν οἰκία κανενὸς ἰσχυροῦ, ὅπως ἔπρατταν οἱ ὁμότεχνοί του... Αὐτὸς περιφερόταν ἀσκόπως στοὺς δρόμους, συντροφεύμενος μὲ χειρῶνακτες καὶ πόρνες, στοὺς ὁποίους κατήγγειλε τὰ στραδᾶ καὶ τ' ἄδικα τοῦ κόσμου· ἐστερεῖτο δὲ μονίμως τῶν βασικῶν ἀγαθῶν καὶ παρεπονεῖτο διαρκῶς, ἐπειδὴ συμβαίνει νὰ ἴναι τυφλὸς ὁ πλοῦτος: «Σὲ μένα ὁ Πλοῦτος – ἐπειδὴ τυφλὸς εἶναι περίσσια – / ποτὲ δὲν ἦρθε νὰ μοῦ εἰπῇ: – Ἰππῶνακτά μου, / πάρε τριάντ' ἀσημένια ἑκατοστάρικα κι ἄλλα πολλὰ καλόνidia.../γιατὶ δὲν ἔχει ὁ δόλιος μυαλὸ» (ἀπ. 29). Ἄλλοτε πάλι παρακαλοῦσε τὸν Ἑρμῇ – θρῖζοντάς τον συγχρόνως – νὰ τοῦ χαρίσῃ πονκάμισο, χλαίνη καὶ σανδάλια, γιὰ νὰ μὴν τουρτουρίζῃ ἀπὸ τὸ κρύο: «Ἔ! σκυλοπνίχτη Ἑρμῇ, ποῦ οἱ Λυδοὶ σὲ λέν κανδαύλη, / τῶν κλεφταράδων σύντροφε, ἔλα δοήθησέ με... / πονκάμισο καὶ χλαίνη δώσε στὸν Ἰππῶνακτα, / σάνδαλα καὶ ὀλόμαλλα τσουράπια: / καὶ ὡς ἐξῆντα χρυσᾶ εἰκοσάδραχμα/ γιὰ τὴν κακιά τὴν ὥρα» (ἀπ. 4 καὶ 24).

Οἱ ἀρχαῖοι χαρακτηρίζαν ἱάμβους ὅλα τὰ ποιήματα τοῦ Ἑφεσίου· εἶναι δὲ ὁ ἱάμβος μετρικὸς στίχος καθαρὰ σατυρικός, ποὺ σύγκειται ἀπὸ μία βραχεῖα καὶ μία μακρὰ συλλαβὴ (ν-) καὶ ἀποδίδεται εἴτε μὲ ρυθμικὴ ἀπαγγελία εἴτε ραγονδιστᾶ μὲ τὴ συνοδεία ἐνὸς ὄργανου, ποὺ λέγεται ἰαμβίκη. Ὅσον ἀφορᾷ στὰ θέματα τῶν ἱαμβοποιῶν, αὐτὰ ἠντλοῦντο ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ ζωὴ καὶ ἰδιαίτερα ἀπὸ τὶς γελοῖες καὶ ἀτάσθαλες συμπεριφορὲς τῶν ἀνθρώπων. Βασικὸ μέτρο τοῦ Ἰππῶνακτος ἦταν ὁ «χωλίαμβος» ἢ «σκάζων ἱάμβος», τὸν ὁποῖο αὐτὸς ἐφεῦρε καὶ εἰσήγαγε στὴν ποίηση.

Τὸ χαρακτηριστικὸ γνώρισμα ἀλλὰ καὶ ἡ διαφορὰ τοῦ χωλιαμβικοῦ τριμέτρου ἀπὸ τὸν κανονικὸ ἱάμβο εἶναι, ὅτι ὁ τελευταῖος ἱάμβος γίνεται σπονδαῖος ἢ τροχαῖος. Ἔτσι ἀποκτᾶ ἓνα ἰδιαίτερο ρυθμό· εἶναι σὰν νὰ χωλαίνει (= κουτσαίνει), ἐξ οὗ καὶ ἡ ὀνομασία του. Ἐνῶτε ὅστος ο ἰαμβὸς ποιεῖται παρεμβάλλει καὶ κανονικοὺς ἰαμβικοὺς τριμέτρους, προκειμένον νὰ σπάσῃ τὴν μονοτονία τῶν χωλιάμβων. Χρησιμοποιεῖ ὅμως καὶ τὸ ἐπωδικὸ σύστημα καὶ τοὺς δακτυλικοὺς ἐξαμέτρους, ἰδίως ὅταν πρόκειται περὶ παρωδιῶν, τῶν ὁποίων κατὰ τινὰς ὑπῆρξε καὶ ὁ εὐρετής. Σύμφωνα μὲ τὸν Ἀθήναιο, ὁ «Πολέμων ἐν τῷ δωδεκάτῳ πρὸς Τίμωνα, περὶ τῶν τὰς παρωδίας γεγραφότων ἱστορῶν, τάδε γράφει: «Εὐρετὴν μὲν οὖν τοῦ γένους Ἰππῶνακτα φατέον τὸν ἱαμβοποιόν». Ἄλλοι ὅμως ὡς εὐρετὴν τῆς παρωδίας θεωροῦν τὸν Ἀρχίλοχο.

Ἡ γλῶσσα τοῦ ποιητοῦ εἶναι ἡ δημώδης ἰωνικὴ, διανθισμένη μὲ λυδικὰ καὶ φρυγικὰ λέξεις ὅπως «πάμνυς» (= βασιλιάς), «θέκος» (= ψωμί), «σκαπαρδεῦσαι»

λέξη με άγνωστη ή αδέσβαιη σημασία, όπως και τόσες άλλες που συναντά κανείς στα ποιήματα· γιατί ο Ίπωναξ, αν και γράφει με τρόπο απλό και λέγει τα πράγματα με τ' όνομά τους, είναι δυσνόητος εξαιτίας των πολλών τοπικών όρων που χρησιμοποιεί, πράγμα που έκανε πολλούς κριτικούς του να κάνουν λόγο περί ιδιοματικής γλώσσας. Κι όμως οι «ιδιοματισμοί» αυτοί κάνουν την ποίησή του ρεαλιστική και της προσδίδουν κάποιο χρώμα λαϊκότητας· αυτή η γλώσσα άλλωστε βρίσκεται σε πλήρη και άρμονική αντιστοιχία με το περιεχόμενο των στίχων.

Καθλωμένος ο Ίπωναξ στο προσωπικό του περίγραμμα και στον ανθρώπινο κύκλο που είχε επιλέξει, καλλιέργησε μία λαϊκή φιλοσοφία ζωής και σκέψης ανάλογη μ' εκείνη των απλών επαρχιωτών. Σκέπτεται διαρκώς τηγανόψωμα και κνεκώρες, σůκα και σκορδαλιές· εύχεται να του λάχει ως σύζυγος «μιά όμορφη και τρυφερή παρθένα» (άπ. 79)· καταρριείται σαν χωριάτης τους έχθρους του «να τους άφανίσω ο Άπόλλωνας και ή Άρτεμη» (άπ. 36) και περιφρονεί τὰ πλούτη και τὸ χρυσάφι, άφού: «Άν μες σε κάμαρη κανείς πολύ χρυσάφι κλείσει / όλίγα σůκα και δυό τρείς άνθρωπος, / θά μάθης τότε πόσο είναι καλύτερα τὰ σůκ' άπ' τὸ χρυσάφι» (άπ. 2α).

Όντας κοντός και κακόσχημος σαν τὸν όμηρικό Θεοσίτη και ζώντας μονίμως μέσα στην μιζέρια και τήν άνέχεια, κατάντησε μισάνθρωπος και περιγελοűσε τὰ σωματικά και ψυχικά μεγάδια των ανθρώπων, τὶς άδυναμίες και τὶς ταπεινότητές τους. Στὶς φιλονεικίες του χρησιμοποιούσε άσχημες λέξεις και εκφράσεις και μάλιστα με όξύτητα και ώμότητα. Οί επιθέσεις του αυτές οűδέποτε είχαν άγαθὰ κίνητρα ή τήν μορφή άστειότητας· οί τρόποι και τὰ λόγια του έσταζαν πίκρα και χολή, γι' αυτό και του κόλλησαν τὸ παρατσούκλι «πικρός». Οί σατυρικές του φράσεις δέν ήσαν δέδαια ξελαγαρισμένες· ήσαν όμως άπτόμενες και σκληρές, φαρμακερές και τσουχτερές. Επόμενο ήταν λοιπόν να είναι μισητός και να τὸν άποφεύγουν οί άνθρωποι.

Η επιλογή και εξύμνηση του Μύσωνος στα ποιήματά του δέν έγινε στην τύχη άσφαλως. Ο Οϊταίος ή Λάκων σοφός ήταν γνωστός μισάνθρωπος όσο και ο Τίμων ο Άθηναίος και ο ίδιος ο ποιητής. Σύμφωνα μ' ένα θρύλο οί άγαματοποιοί Βούπαλος και Άθηνις, οί όποιοι τόλμησαν να τὸν διακωμωδήσουν, εξεικονίζοντάς τον περισσότερο άσχημο άπ' ότι ήταν, αναγκάσθηκαν να κρεμαστούν, μη άντέχοντας τήν φαρμακερή σάτυρά του: «Λάβετέ μου θοίμάτιον / κόψω βουπάλου τὸν όφθαλμόν. / Άμφιδέξις γάρ εἰμι / κοὺκ άμαρτάνω κόπτων» (άπ. 70).

Η μισανθρωπία του Ίπωνακτος ξεκινάει στα άκρα, όταν πρόκειται περί των γυναικών. Για τὸν μισογύνη αυτό ο έρωτας δέν άποτελεῖ ευδαμονία του ανθρώπου οűτε δημιουργική δύναμη ή θεότητα αλλά βαρύτατη νόσο, που τρυπώνει και κατατρώγει τήν καρδιά, παίρνει τὸ λογικό, χύνει σκότος στα μάτια και οί βασανιστικοί πόνοι του τρυπούν τὸ μεδούλι. Στο σημείο αυτό ξεπέρασε και τὸν Σιμωνίδη, και τὸν Εύριπίδη τὸν τραγικό και τὸν χαιρέμονα· τὸ παρακάτω δίστιχό του άποτελεῖ τὸ σύνθημα των άπανταχοῦ μισογύνων: «Δν' ήμέραι γυναικός εἰσιν ήδιστα: όταν γαμή τις κάκφέρη τεθνηκυῖαν»!

Σαράντος Πάν

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΤΟΥ Ο ΚΟΛΟΜΒΟΣ

Σώζεται στη Βιβλιοθήκη Παρισίων

Από τα διασωθέντα κείμενα της Βιβλιοθήκης του Χριστόφορου Κολόμβου γνωρίζουμε, ότι είχε μελετήσει και πιθανώς αντιγράψει την «Κοσμογραφία» (Imago Mundi) του καρδινάλιου D' Aillys, προφανώς ένα από τα 600 αντίγραφα που έγιναν στην Βολωνία το 1344 μετά την μεταφορά της Κοσμογραφίας του Πτολεμαίου στη Δύση από τον Έμμανουήλ Χρυσολωρά το 1395 και την οποία ο Πάπας Πίος ο 2ος (Aeginias Silvius Piccolomini) μοίρασε στους καρδινάλιους του.

Από τις προσωπικές σημειώσεις και τη βιογραφία του Χριστόφορου Κολόμβου από τον γιό του Ντιέγκο γνωρίζουμε, ότι είχε 4 χάρτες σε χαρτί, οι οποίοι συμπεριλάμβαναν και παγκόσμιο χάρτη (Mapa Mundi): πιθανόν ένας από αυτούς να διασώθηκε. Όπωςδήποτε η τέχνη, διακόσμηση και εργαστηριακή επεξεργασία του χάρτη αυτού δείχνει εργασία έμπειρου χαράκτη, ιδιαίτερα αν συγκριθῇ με τα υποτυπώδη σκίτσα του αδελφού του Βαρθολομαίου Κολόμβου και του συνεργάτη του Άλεσσάντρο Ζόρζι.

Τὰ κοινὰ σημεία χάρτη καὶ Κοσμογραφίας τοῦ Πτολεμαίου

Αν λάβουμε υπ' όψιν τους υπολογισμούς του Χρ. Κολόμβου, είναι προφανές ότι είχε και τον Χάρτη που αντέγραψε ο Johannes Ruysch και τον παγκόσμιο χάρτη που αντέγραψε το 1507 ο Martin Waleseemuller, ο οποίος δείχνει την Ίαπωνία, την οποία ανακάλυψαν αργότερα (1542) οί Πορτογάλοι. Οί χάρτες αυτοί έχουν και οί δύο ένα κοινό σφάλμα: δείχνουν την ανατολική ακτή της Ασίας με μήκος 292 μοιρών, σφάλμα που προέκυψε μάλλον από πολλαπλές αντιγραφές ή πιθανόν και από τον ίδιο τον Κλαύδιο Πτολεμαίο.

Οί υπολογισμοί και τὰ επιχειρήματα του Χρ. Κολόμβου ἦταν, ότι αν ἡ δυτική ακτή τῆς Ἰσπανίας, όπου και ὁ πρῶτος περίπου μεσημβρινός (0) του Πτολεμαίου, ἀπέχει ἀπὸ τὴν ἀνατολική ακτή τῆς Ασίας 292 μοίρες

Χάρτης τῆς Ἀμερικής πὺν κατάρτισε ὁ πλοηγὸς τοῦ Κολόμβου Χουάν δὲ λὰ Κόσα, πὺν ἔλαβε μέρος στὰ δύο ταξίδια τοῦ Κολόμβου. Εἶναι ὁ παλαιότερος Χάρτης τοῦ Νέου Κόσμου (Ναυτικὸ Μουσεῖο Μадρίτης).

προχωρώντας ανατολικά, τότε ο θαλάσσιος δρόμος προς τα δυτικά είναι πολύ συντομότερος δηλαδή $360-292 = 68$ μοίρες. Φυσικά παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ἡ σκέψη του ἦταν σωστή, πολλὰ ἀπὸ τὰ δεδομένα ἦσαν λανθασμένα. Συμπωματικά ἡ ἀπόσταση Εὐρώπης - Ἀμερικῆς εἶναι περίπου σωστή.

Ἕνας ἄλλος λανθασμένος ὑπολογισμὸς τοῦ Χρ. Κολόμβου ἦταν, ὅτι ὑπολόγιζε στὴν μοῖρα 56 καὶ $2/3$ μίλια ἰταλικά (1477,5 μέτρα), πρᾶγμα ποὺ εἶχε σὰν συνέπεια τὴν σμίκρυνση τοῦ Ἰσημερινοῦ κατὰ 5.500 περίπου μίλια. Προφανῶς παραπλανηθεῖς ἀπὸ τὸν χάρτη ποὺ τοῦ ἔδωσε ὁ Φλωρεντίνος γιατρὸς καὶ φίλος του Πάολο Τοσκανέλλι.

Τὸ γεγονός ὅμως ὅτι, φεύγοντας ἀπὸ τὸν πρῶτο σταθμὸ του μετὰ τὸ Πάλος καὶ τὶς Καναρίους νήσους τὴν 6η Σεπτεμβρίου 1492, ἔδωσε ἐντολὴ στοὺς πλοίαρχους τῶν πλοίων «Pinta» (Martin Alfonsón Pinzon) καὶ τῆς «Ninia» (Vincente Yanez Pinzon), ὅτι μετὰ ἀπὸ πλεύση 700 λευγῶν (2.415 μίλια) δὲν θὰ ταξιδεύουν νύχτα γιὰ νὰ μὴν χτυπήσουν τὴν στεριά, σημαίνει ὅτι γνώριζε τὸν προσορισμὸ του μὲ βεβαιότητα, ἔστω καὶ ἂν οἱ ὑπολογισμοὶ του ἦσαν λανθασμένοι.

Ἄν ὁ Ἀριστοτέλης γνώριζε καὶ περιέγραφε τὴν θάλασσα τῶν Σαργασσῶν («ἤρεμες θάλασσες γεμάτες φύκια, μακριὰ πέρα ἀπὸ τὶς στήλες τοῦ Ἡρακλῆ (Γιβραλτάρ)») 1.750 χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸ Χρ. Κολόμβο, σημαίνει πὼς πολὺ πρὶν ἀπὸ τὸ Χρ. Κολόμβο κάποιος ἢ κάποιοι πῆγαν στὴν Ἀμερικὴ καὶ γύρισαν νὰ διηγηθοῦν τί εἶδαν. Ἄν ὁ Κλαύδιος Πτολεμαῖος στὸν 1ο μ.Χ. αἰῶνα, δηλαδή 1.300 χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸ Χρ. Κολόμβο, τοποθέτησε τὸν πρῶτο μεσημβρινό του στὶς Καναρίους νήσους ἢ νήσους τῶν Μακάρων ὅπως τὶς ὀνομάζει 1.300 χρόνια πρὶν ἀνακαλυφθοῦν ἀπὸ κάποιο Γενοβέζο καὶ Ἰσπανοὺς ναυτικούς τὸ 1345, τότε ἡ ἱστορία θὰ πρέπει νὰ ἀναθεωρηθῇ ἢ ἡ ἱστορία δὲν ἀνταποκρίνεται στὴν ἀλήθεια. Ὅπως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, ἂς τὸ ἀφήσουμε στοὺς εἰδικούς καὶ ἂς γυρίσουμε στὸν Χάρτη.

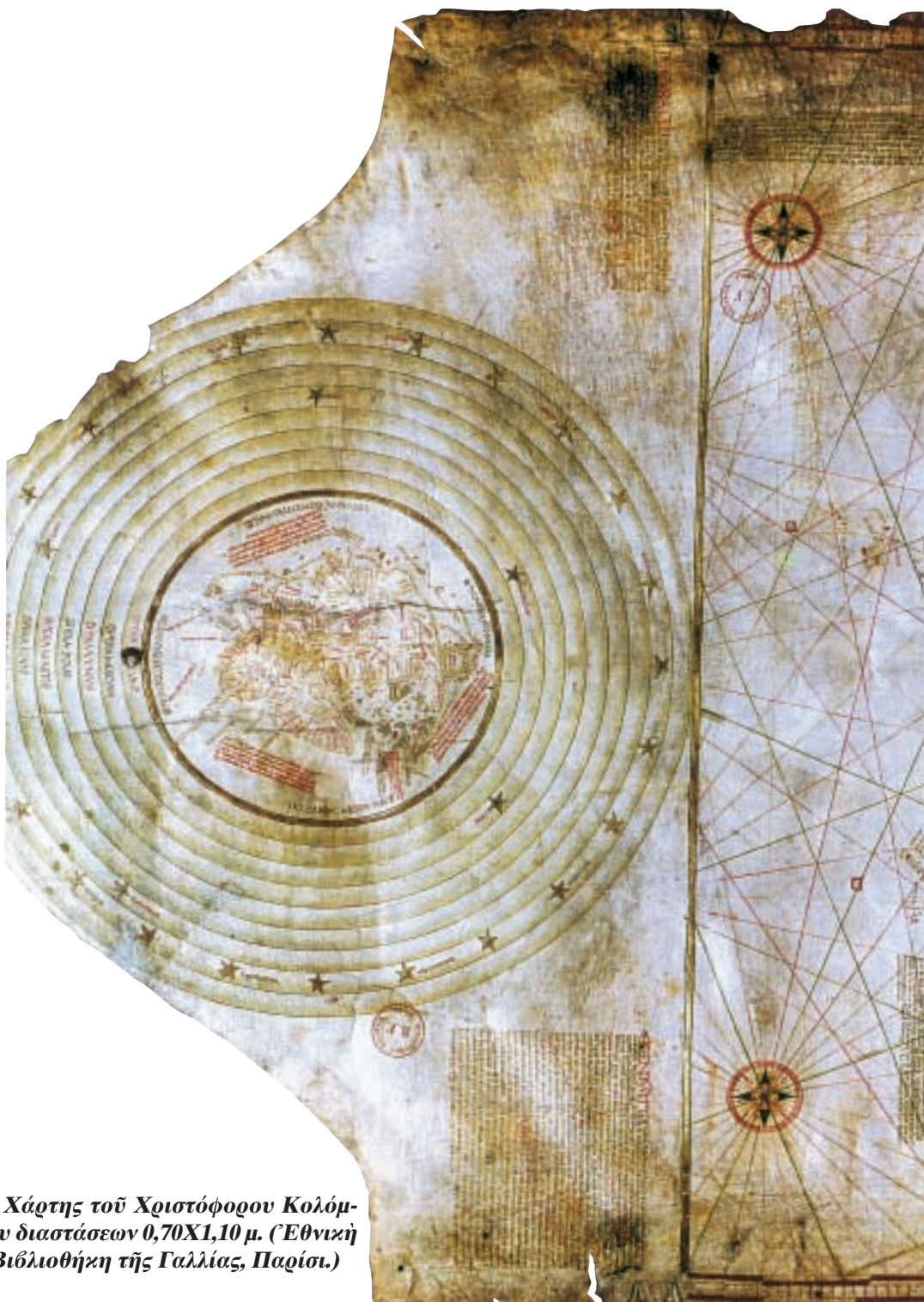
Ὁ γεωκεντρισμὸς τοῦ Πτολεμαίου στὸν χάρτη τοῦ Κολόμβου

Παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ὁ χάρτης φαίνεται μᾶλλον πρωτόγονος, παρουσιάζει ὠρισμένα χαρακτηριστικά, τὰ ὁποῖα ἀξίζουν προσεκτικώτερη μελέτη.

A Ὁ Χάρτης ἔχει ἓνα κανονικὸ δεκαεξάγωνο, τοῦ ὁποῖου οἱ διαγώνιες, μᾶς λέγουν οἱ εἰδικοί, δείχνουν τὶς πορεῖες. (Σὰν πλοίαρχος δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω, γιατί θὰ πρέπει νὰ διασχίσω τὴν Ἀφρικὴ καὶ τὴν Εὐρώπη γιὰ νὰ πάω ἀπὸ τὴν Γκαμπὸν στὴν Βαλτικὴ, ἂν ἡ θάλασσα εἶναι ἀνοικτὴ· ἐκτὸς ἂν τὸ πλοῖο διαθέτῃ πτερὰ). Οἱ περισσότερες ἀπὸ τὶς διαγώνιους σκοντάφτουν στὶς στεριές.

B Ἡ ἀκτὶνα τοῦ περιγεγραμμένου κύκλου στὸ δεκαεξάγωνο εἶναι ἡ ἀκτὶνα τῆς Γῆς μὲ τὴν κλίμακα τοῦ χάρτη, ὅσο εἶναι δυνατόν νὰ προσδιορισθῇ μὲ κάποια σχετικὴ ἀκρίβεια, λόγω πολλὰπλῶν ἀντιγραφῶν ἀπὸ ἔμπειρους χαράκτες ὅχι ὅμως καὶ καλοὺς γεωγράφους.

Γ Παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ὁ χάρτης ἔχει τέσσερα ἀνεμολόγια μὲ καθαρὴ ἐνδειξη τοῦ ἀληθινοῦ βορρᾶ σὲ τέσσερις γωνίες τοῦ δεκαεξαγώνου, τὸ δίκτυο τῶν μεσημβρινῶν καὶ παραλλήλων παρουσιάζει γωνία $22,5$

Ὁ Χάρτης τοῦ Χριστόφορου Κολόμβου διαστάσεων 0,70X1,10 μ. (Εθνικὴ Βιβλιοθήκη τῆς Γαλλίας, Παρίσι.)

μοιρῶν πρὸς τὸν ἀληθινὸ Βορρᾶ.

Δ

Ἡ Ἰσλανδία παρουσιάζεται σὰν τρία χωριστὰ νησιά.

Ε

Στὴν σημερινή Σαχάρα παρουσιάζει μιὰ μεγάλη λίμνη «Lacuo Mano» (Τρέχουσα Λίμνη) καὶ ποτάμια.

ΣΤ

Ὁ χάρτης τοῦ κόσμου στὴν ἄκρη παρουσιάζει τὸ γεωκεντρικὸ σύστημα τοῦ Πτολεμαίου καὶ σχεδὸν τέλεια ἀναπαράσταση τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς καὶ τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδας, λίγα χρόνια πρὶν τὸ παραπλεύσῃ ὁ Vasco Da Gama τὸ 1447, ὁ ὁποῖος δὲν ἐπέστρεψε στὴν Εὐρώπη μέχρι τὸ 1499.

Στὸ χάρτη «ἐγγράφονται» πανάρχαιες γνώσεις;

Προφανῶς τὸ κέντρο προβολῆς τοῦ χάρτη εἶναι τὸ κέντρο τοῦ κανονικοῦ δεκαεξαγώνου, τὸ ὁποῖο θρίσκεται στὸ Μαρόκο. Ἄν τὸ δεκαεξάγωνο στραφῇ ἐπὶ τοῦ κέντρου του κατὰ 22,5 μοῖρες, ὅποτε οἱ μεσημβρινοὶ συμπίπτουν μὲ τὸν πραγματικὸ Βορρᾶ, ἔχουμε μερικές ἐκπλήξεις:

1. Ὁ Ἰσημερινὸς παίρνει τὴν κανονικὴ του θέση κάτω ἀπὸ τὴ σημερινή νησίδα Σάο Τομέ καὶ τὴν Λιμπρεδὶλ τῆς Γκαμπόν.
2. Οἱ γεωγραφικὲς συντεταγμένες τῶν διαφόρων τόπων συμπίπτουν μὲ τὰ σημερινὰ περίπου δεδομένα.
3. Οἱ ἀποστάσεις τῶν παραλλήλων ἀνὰ 15 μοῖρες εἶναι συσχετισμένες μὲ τὶς τριγωνομετρικὲς σχέσεις τῶν πλατῶν σφαιρικοῦ σχήματος προβεβλημένου σὲ ἐπίπεδο.

Μετὰ τὶς ἐκπλήξεις ἀκολουθοῦν τὰ ἐρωτήματα:

α. Ποιὸς καὶ πότε ἐφτείαξε τοὺς χάρτες, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ Πτολεμαῖος πῆρε τὶς πηγές του, δεδομένου ὅτι ὁ ἴδιος δὲν ταξίδευε, ἔχοντας γνώσεις σημερινοῦ χαρτογράφου καὶ χρησιμοποιώντας μαθηματικούς ὑπολογισμοὺς πολὺ προχωρημένους γιὰ τὸν Χρ. Κολόμβο, ποὺ μαρτύρησε στὰ 14 χρόνια του.

β. Γιατί ὁ χαρτογράφος, ἔχοντας γνώσεις νὰ φτειάξῃ ἓνα τόσο ἐξελιγμένο χάρτη, παρουσιάζει τὸ δίκτυο τῶν μεσημβρινῶν καὶ παραλλήλων 22,5 μοῖρες ἐκτὸς πραγματικοῦ;

γ. Ποῦ βρῆκε ὁ χαρτογράφος τὴν λίμνη στὴν Σαχάρα, ἡ ὁποία κατὰ τοὺς γεωλόγους εἶχε δλάστηση καὶ ἦταν κατοικήσιμη 20-30.000 χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν ἐποχὴ μας, ἀλλὰ εἶναι ἔρημος τουλάχιστον γιὰ 16.000 χρόνια;

δ. Τί ἄλλο πιθανὸν νὰ βρεθῇ ἀπὸ τὸ δεκαεξάγωνο καὶ τὸ δίκτυό του; Πιθανῶς ὁ Ἡρόδοτος ἀπαντᾷ σὲ μερικές ἀπὸ τὶς ἀπορίες μας· καλὸ θὰ ἦταν νὰ ξαναδιαβασθῇ λίγο προσεκτικώτερα.

Υ.Γ. Ὁ Martin Waldeemuller ξέχασε νὰ μεταφράσῃ τοὺς ἀνέμους.

Καικία - Εὐρονότο - Λιβονότο - Ἀφρικανό - Ζέφυρο.

Β.Ν. Μακρῆς

Πλοίαρχος Ε.Ν., Λονδίνο

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

«Χιοῦμορ»: Ἡ «ἄλλη» ὄψη τῆς ἀλήθειας

Τὸ γέλιο δὲν εἶναι μόνο μιὰ φυσικὴ ψυχосоωματικὴ ἐκδήλωση τοῦ ἀνθρώπου ὡς προσώπου καὶ ὡς κοινωνικῆς ὄντοτητας ἀλλὰ καὶ ἓνα θεμελιῶδες στοιχεῖο πολιτισμοῦ. Ὅμως, ἐνῶ ἡ ὕπαρξί του παρατηρεῖται σὲ ὅλες ἀνεξαιρέτως τὶς φυλές καὶ τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου, τὰ αἷτια ποὺ τὸ προκαλοῦν ἀπαντῶνται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν πλέον σύνθετη καὶ τεχνοποιημένη μορφή τους ἀποκλειστικὰ στὴν Ἑλληνικὴ Ἀρχαιότητα.

Πέρα ἀπὸ τὰ θεατρικὰ εἶδη τῆς κωμωδίας, τῶν φλυάκων, τῶν κλαυσιγελώτων ἀλλὰ καὶ τῶν λογοπαιγνίων, τῶν σοφισμάτων, τῶν ἀνεκδότων καὶ τῶν σκωμμάτων, τὸ κεφάλαιο τοῦ «χιοῦμορ» στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα περιλαμβάνει καὶ τὴν γελοιογραφία ὡς κατ' ἐξοχὴν ἐπινόηση τῶν προγόνων μας.

Ἡ ἀπεικόνιση μιᾶς σκηνῆς ἢ μιᾶς ἀπλῆς μορφῆς ποὺ προκαλεῖ εὐθυμία, ἀνεξάρτητα ἀπ' τὸ ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ἔχει ἱστορικὴ ἢ φανταστικὴ προέλευση, συντελεῖτο τόσο διὰ τῆς γλυπτικῆς ὅσο καὶ διὰ τῆς ζωγραφικῆς – καὶ δὴ τῆς ἀγγειογραφίας. Στὴν πρώτη περίπτωση ἔχουμε μεταξὺ ἄλλων διάφορα πῆλινα εἰδῶλια, ποὺ ἀναπαριστοῦν χαρακτηριστικούς τύπους τῆς Ἀθηναϊκῆς κωμωδίας, ὅπου κατὰ κόρον ἀποτυπώνονται μὲ ἀπόλυτη μιμητικὴ τελειότητα οἱ συνήθειες, οἱ μορφασμοὶ καὶ οἱ στάσεις τοῦ σώματος ποὺ ὑποδηλοῦν καταστάσεις ὅπως θλίψη, πανουργία, περίσκεψη, εἰρωνεία, ὀργή, σαρκασμὸς.

Μακρὰ πορεία ἀπὸ τὴν Προϊστορία

Ὡσὸσο τὰ πλέον ἀσφαλῆ συμπεράσματα γιὰ τὴν ὕψη καὶ τοὺς σκοποὺς ποὺ ἐξυπηρετοῦσε ἡ ἀρχαία γελοιογραφία εἶναι δυνατόν νὰ ἐξαχθοῦν κυρίως ἀπὸ τὴ μελέτη τῶν σφζομένων ζωγραφικῶν παραστάσεων μὲ χιουμοριστικὸ περιεχόμενο, ποὺ χρονολογοῦνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στὸν 5ο καὶ τὸν 4ο αἰῶνα π.Χ., χωρὶς αὐτὸ ἀπαραίτητα νὰ σημαίνει ὅτι σὲ προγενέστερες ἐποχές ἡ γελοιογραφικὴ τέχνη καὶ ἡ αἰσθητικὴ τῆς ἦταν ἀνύπαρκτες. Κωμικὰ στοιχεῖα ἐντοπίζονται καὶ σὲ ζωγραφικὰ καὶ γλυπτικὰ ἔργα, ποὺ ἀνάγονται ὄχι μόνο στὴ Γεωμετρικὴ ἀλλὰ ἀκόμη καὶ στὴν Προϊστορικὴ περίοδο. Ἴσως ἡ ἀδυναμία ἀμέσου ἐντοπισμοῦ τῶν στοιχείων αὐτῶν νὰ ὀφείλεται στοῦ πρῶτου τῆς «σοδαρῆς» ἐπεξεργασίας τῶν ἀρχαιολογικῶν δεδομένων τους, μέσα ἀπὸ τὸ ὁποῖο

Ἀγγειογελοιογραφία τοῦ 4ου π.Χ. αἰ. με σκηνή κλοπῆς. Ὁ γέρο - τοιγγούνης ξαπλωμένος πάνω στο θησαυροφύλακιό του, γιά νά σώση τὸ θησαυρό του, ἐνῶ δύο κλέφτες τὸν τραβᾶνε βίαια. Δεξιὰ ἓνας δειλὸς δοῦλός τρέμει ἀπὸ τὸ φόβο του. (Βερολίνο, Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο.)

τὰ προσεγγίζουμε.

Συνεπῶς εἶναι λίαν πιθανὸν σ' ἓνα πήλινο ἢ λίθινο εἰδώλιο τῆς Νεολιθικῆς Ἑποχῆς λ.χ. ἡ ἐπιτηδευμένη ἐπιμήκυνση τῶν ἄκρων ἢ τῆς κεφαλῆς τοῦ σώματος καὶ ὁ ἔντονος τονισμὸς ἢ ἡ παραμόρφωση τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ προσώπου νὰ ἐμφαίνουν τὴ διάθεση τοῦ δημιουργοῦ τους νὰ προκαλέσῃ μαζί με ἄλλα συναισθήματα καὶ τὸν γέλωτα στὰ μέλη τῆς κοινότητός του.

Ἡ ἰδέα αὐτὴ μέσα ἀπὸ τὴ διήθηση τοῦ χρόνου καὶ τῶν ἡθῶν ποὺ ἀνεπτύχθησαν φθάνει μέχρι τὴν Κλασσικὴ Ἑποχὴ, ποὺ ἀποτελεῖ κομικὸ σημεῖο στὴν ἱστορία ὅλων τῶν Τεχνῶν. Ἡ ἀπὸ αἰῶνες ἤδη συγκροτημένη καὶ καταγεγραμμένη μυθολογικὴ καὶ ἱστορικὴ παράδοση, οἱ πολιτικὲς συγκυρίες, τὰ κοινωνικὰ φαινόμενα, ἡ ἐξέλιξη τῆς Παιδείας μετὰ τὴν ἐμφάνιση πολλῶν φιλοσοφικῶν συστημάτων καὶ φυσικὰ τὸ θέατρο καὶ ἐν προκειμένῳ ἡ κωμωδία δίδουν ἄφθονη «τροφή» στοὺς χρωστήρες τῶν καλλιτεχνῶν.

Δείγμα αρχαίας ελληνικής αγγειογελοιογραφίας: Ένας έρωτευμένος καχεκτικός άνδρας επιχειρεί να ανέβη στο παράθυρο μιᾶς κοπέλλας. Τὴν ἴδια στιγμή ὁ δοῦλος τοῦ «φυλάει τσίλιες».
(Από ἀμφορέα τοῦ 4ου π.Χ. αἰῶνα. Βρετανικὸ Μουσείο.)

Θέματα ἀπὸ τὴν κωμωδία, τὸ μῦθο, τὴν καθημερινότητα

“Οσον ἀφορᾷ στὴν κωμωδία, δὲν εἶναι διόλου τυχαία ἡ ἐμμονὴ πολλῶν ἀγγειογελοιογράφων νὰ ἀκολουθοῦν τὴ μόδα, πὺν κατὰ καιροὺς θέσπιζαν οἱ κωμωδιογράφοι καὶ δὴ ὁ Ἀριστοφάνης μὲ τὰ ἔργα πὺν παροουσίαζαν. Αὐτὸ προκύπτει ἀπὸ τὴν παρατήρηση παραστάσεων σὲ μελανόμορφους ἀττικὺς ἀμφορεῖς καὶ οἰνοχόες, στὶς ὁποῖες – μὲ «μπορντούρα» τὸν γνωστὸ διονυσιακὸ κισσὸ – ἀπεικονίζονται μορφές προερχόμενες ἀπὸ τοὺς χοροὺς τῶν «Ἰππέων», τῶν «Ὀρνίθων» καὶ τοῦ «Πλούτου». Στὴ συνάφεια αὐτὴ δὲν εἶναι ἐπίσης τυχαῖο, ὅτι οἱ πλέον συνήθεις πρωταγωνιστὲς τῶν γελοιογραφιῶν αὐτῆς τῆς κατηγορίας εἶναι οἱ Σάτυροι καὶ οἱ Μαινάδες, ἀφοῦ τὰ θέματά τους ἀντλοῦνται ἀπὸ τὸν διονυσιακὸ κύκλο. Μιὰ δεύτερη κατηγορία παραστάσεων εἶναι αὐτὴ πὺν περιλαμβάνει παντὸς εἶδους ἀγγεῖα, στὶς ἐξωτερικὲς ὀψεις τῶν ὁποίων διακωμωδοῦνται καὶ ἄλλα πρόσωπα καὶ ὄντα τῆς Μυθολογίας, ὅπως ὁ Ἡρακλῆς καὶ ὁ κένταυρος Χείρων, ἢ τοῦ ἱστορικοῦ γίγνεσθαι ὅπως αὐτὸ παρα-

δίδεται μέσα από τὰ Ἔπη (π.χ. Ὀδυσσέας, Κίρκη). Στὴν τρίτη κατηγορία ἐντάσσονται οἱ ἀπεικονίσεις ἀνωνύμων προσώπων, ποὺ αποτελοῦν χαρακτηριστικούς τύπους τῆς καθημερινῆς ζωῆς, ὅπως λ.χ. ὁ μέθυσος, ὁ δοῦλος, ὁ συμποσιάρχης, ὁ κλέφτης, ὁ ἐρωτύλος κ.ἄ.

Ἡ ἰδιαίτερη ὑφή τῶν ἀρχαίων γελοιογραφιῶν ἀντανακλᾷ ἐκτὸς ἀπὸ τὸ πρωτότυπο καὶ πνευματῶδες χιοῦμορ τῶν προγόνων μας τὴν ἰδιότυπη ψυχροσύνη καὶ τὴν ἀδογματίστη ἀντίληψή τους γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸν κόσμο. Ἡ δεκτικότητα τους στὰ θέματα ποὺ οἱ παραστάσεις αὐτὲς ἀπεικονίζαν δὲν διέφερε ἀπὸ τὴν δεκτικότητα ποὺ ἔδειχναν στὰ φαινόμενα τοῦ πολιτικοῦ, θρησκευτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου τους. Ἀπ' τὴν ἄλλη οἱ εἰκαστικοὶ δημιουργοί, στὴν προσπάθειά τους νὰ ἀρθρώσουν λόγο διὰ τῆς εἰκόνας, ἀκολουθοῦσαν τὶς δοκιμασμένες μεθόδους τῶν κωμικῶν ποιητῶν: καυτηρίαζαν, διακωμωδοῦσαν καὶ σατύριζαν πρόσωπα καὶ πράγματα, κάθε φορὰ ποὺ τὸ ἔκριναν ἀπαραίτητο. Τὸ βασικὸ ὄπλο τους, ποὺ ταυτόχρονα ἔδινε καὶ μιὰ δόση ζωντάνιας στὶς παραστάσεις τους, ἦταν τὸ στοιχεῖο τῆς ὑπερβολῆς στὰ χαρακτηριστικὰ τῶν μορφῶν ποὺ ζωγράφιζαν. Τὰ ὑπερμεγέθη γεννητικὰ μόρια, τὰ καχεκτικὰ σώματα ἡρώων, τὰ ἔντονα συναισθηματικὰ γνωρίσματα καὶ τὰ ἀντιστρόφως ἀνάλογα μὲ τὶς παραδόσεις πρόσωπα, ζῶα καὶ ἀντικείμενα εἶναι μερικὰ ἀπὸ τὰ συνήθη περιεχόμενα τῶν γελοιογραφιῶν.

Ἀφορμὴ προβληματισμοῦ καὶ «κάθαρσης»

Ἡ τοποθέτησή τους μέσα στὶς παραστάσεις καὶ τὸ νόημα ποὺ τοὺς ἀποδιδόταν ἀσφαλῶς δὲν ἀποσκοποῦσαν μόνο στὴ σάτυρα ἢ μόνο στὴν πρόκληση γέλωτος. Αὐτὸ ἦταν τὸ ἓνα σκέλος τοῦ σκοποῦ τῆς φιλοτεχνήσεως τῶν γελοιογραφιῶν (ἄλλωστε ἐλάχιστοι «ξεκαρδίζονται» βλέποντας μιὰ γελοιογραφία). Τὸ ἕτερο σκέλος, καὶ σημαντικώτερο, ἦταν νὰ δοθοῦν ἀφορμὲς στὸν θεατὴ τῆς εἰκόνας νὰ προβληματιστῇ πάνω στὸ θέμα τοῦ περιεχομένου της, ποὺ μπορεῖ νὰ ἀφορᾷ τόσο στὸ κοινωνικὸ περιβάλλον ὅσο καὶ στὸν ἴδιο προσωπικά. Ὅπως καὶ στὸ δράμα ἡ κάθαρση ἐπέρχεται μὲ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἠθικῆς τάξεως, ἔτσι καὶ στὴ γελοιογραφία τὸ καθαρτήριο ἀποτέλεσμα συνίσταται ἀπ' τὸν γέλωτα καὶ τὴν ἀποκρυστάλλωση ὀρθῆς κρίσης γιὰ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ γεγονότα. Ἡ «ἄλλη πλευρὰ» τῆς ἀλήθειας, ποὺ ἀποκαλύπτεται μέσα ἀπὸ τὸν ἀστεϊσμό, τὴν καθιστᾷ πιὸ εὐσύνοπτη καὶ εὐληπτη.

Μὲ τὰ δεδομένα αὐτὰ ἡ τέχνη τῆς γελοιογραφίας ἀκολούθησε ἕκτοτε μιὰ μεγάλη χρονικὴ πορεία ποὺ φθάνει μέχρι τὶς μέρες μας, διατηρώντας πάντα τὶς ρίζες της στὴν ἀρχαία ἐλληνικὴ εἰκαστικὴ παράδοση. Ὅπως εὐστοχα σημειώνει καὶ ὁ γνωστὸς σύγχρονος Ἕλληνας γελοιογράφος Κώστας Βλάχος στὸ λεύκωμα του γιὰ τὴν Παγκόσμια Ἐκθεση Γελοιογραφίας τοῦ 1996, «κατὰ τὴ μεγάλη αὐτὴ διαδρομὴ τῶν 2.500 χρόνων οἱ γελοιογράφοι ὅλον τοῦ κόσμον, ποὺ, ὅπως ἀποδεικνύεται, ἔχουν πνευματικὴ τους πατρίδα τὴν ἀρχαία Ἀθήνα, καταφέρνουν, συνδυάζοντας τέχνη καὶ πνεῦμα, νὰ συντηρήσουν τὸ μοναδικὸ ἀνθρώπινο προνόμιο, ποὺ εἶναι τὸ χιοῦμορ».

Μάριος Μαρανέας

Ο «ΕΛΕΑΤΗΣ ΞΕΝΟΣ» ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΑ ΚΑΙ Ο ΝΟΥΣ ΤΟΥ (ΥΠΕΡ)ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ «ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ»

Τὸ «ἓνα» καὶ τὰ «πολλὰ» τῆς Πληροφορίας

Σὲ προηγούμενο ἄρθρο («Δ», τ. 239) προσπαθήσαμε νὰ ἀναζητήσουμε ἓναν ἐνιαῖο καθορισμὸ τῆς πληροφορίας, ποὺ νὰ διέπη τὶς πολλαπλὲς σημασίες της. Θέσαμε ἐρωτήματα γιὰ τὴ διαφορὰ ἀνάμεσα στὴν ἀντικειμενικὴ γνώση καὶ τὴν ὑποκειμενικὴ γνώμη σὲ σχέση μὲ τὴν ὄντολογία τῆς ἢ τὴν κατ' ἄλλους φαινομενολογία τῆς. Ἐξεφράσαμε δὲ ἔντονες ἀμφιβολίες, ὅσον ἀφορᾷ στὴν ποιότητα τοῦ διυποκειμενικοῦ Λόγου στὸ παγκόσμιό γίγνεσθαι.

Δὲν εἶναι λίγοι ἐκεῖνοι ποὺ στὶς ἡμέρες μας ἰσχυρίζονται πὼς ὁ Παγκόσμιος Ἰστός – σύλληψη τοῦ Ἑγγύλου φυσικοῦ Timothy Bernes - Lee τὸ 1989 – ἀποτελεῖ τὸν ἀναδυόμενο Νοῦν ἑνὸς (ὑπερ)οργανισμοῦ. Αὐτὸς μὲ τὴ σειρά του συνίσταται ἐξ ὅλων ἐκείνων τῶν ἀνθρωπίνων νόων, οἱ ὁποῖοι δορῶνται ἔμπροσθεν τῶν μηνυτῶν (monitors) τῶν διαδικτυωμένων ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν τους. Αὐτοὶ ὡς πολλοὶ ἐπὶ μέρους ὀργανισμοί, ὡς ἄτομα, εἴτε ἐργάσθηκαν ἐντὸς τῶν ὁρίων του κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ συνεχίζουν νὰ τὸ πράττουν, εἴτε συνεισέφεραν στὴ διαμόρφωση καὶ διαρκὴ μετεξέλιξή του μόνον κατὰ τὸ παρελθόν.

ΝΟΥΣ ΕΝΟΣ (ΥΠΕΡ)ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ; Ἀκούγεται παράλογο ἴσως, ὅμως δὲν εἶναι. Ἄς λάβουμε ὑπ' ὄψιν μας αὐτὸ ποὺ ὁ Ἑλεάτης Ξένος εἶπε στὸν Θεαίτητο καὶ ποὺ περιγράφεται στὸν διάλογο «Σοφιστής» τοῦ Πλάτωνος (242d - 243a): «Ὅμως στὴν πατρίδα μου ὁ Ἑλεατικὸς κύκλος, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τὸν Ξενοφάνη καὶ ἀκόμη πιὸ μπροστά, διασκενάζει τὸν μῦθο στὸ πνεῦμα τοῦ ὅτι αὐτὰ ποὺ καλοῦμε “ὅλα τὰ πράγματα”, εἶναι ἓνα ὄν. Ἐπεὶτα ὠρισιμένες ἰωνικὲς καὶ ἀργότερα σικελικὲς μουσες ἀντιλήφθηκαν, ὅτι τὸ πιὸ ἀσφαλὲς εἶναι νὰ συνδυάζωνται οἱ δύο αὐτὲς ἀπόψεις· καὶ λέγεται ὅτι τὸ ὄν εἶναι καὶ πολλὰ καὶ ἓνα καὶ ἐξασφαλίζει τὴ συνοχή του μὲ τὴν ἔχθρα καὶ τὴ φιλία. Διότι αὐτὸ ποὺ διαφέρει, πάντοτε ἐναρμονίζεται λένε οἱ αὐστηρότερες ἀπὸ αὐτὲς τὶς μουσες, ἐνῶ οἱ ἡπιότερες ἀμβλύνουν αὐτὸ τὸ “πάντα ἔτσι ἔχουν αὐτὰ” καὶ λένε, ὅτι τὸ πᾶν εἶναι πότε ἓνα καὶ φιλικὸ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς Ἀφροδίτης καὶ πότε πολλὰ καὶ ἐχθρικὸ ἀπέναντι στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ του ἐξαιτίας κάποιας φιλονεικίας».

Ὅμως ὁ «πατέρας τοῦ Παγκοσμίου Ἰστοῦ» δὲν εἶναι ὁ μόνος ποὺ ἐπηρεά-

οθηκε από τη σοφία και την παρατηρητικότητα του Πυθαγόρα, του Παρμενίδη, του Ήρακλείτου, του Έμπεδοκλή και των άλλων προσωκρατικών φιλοσόφων. Νά πώς περιγράφει ένας Άμερικανός έντομολόγος, ο «πατέρας της Κοινωνικής βιολογίας» Edward Wilson, τη ζωή διαφόρων κοινωνικών εντόμων (π.χ. μυρμηγκιών) εν συγκρίσει προς εκείνη των μοναχικών εντόμων (π.χ. άραχνών): «Τὰ κοινωνικά έντομα ὤθησαν τὰ μονήρη έντομα σέ μειονεκτική θέση μέσα στο οίκουσύστημα. Οί αναδυόμενες ιδιότητες της κοινωνικής ζωής εἶναι πολὺ ισχυρές. Ὑπάρχει κάτι ποιοτικῶς πρωτότυπο, καινοφανές καὶ ἀσύνηθες στήν κοινωνικότητα τῶν εντόμων. Μία ἀποικία εντόμων, ὡς σύνολο, ἐπεξεργάζεται περισσότερες πληροφορίες. Ὅνα κοινωνικό έντομο, ὡς ἄτομο, μπορεῖ μὲν νὰ ἐπεξεργάζεται λιγώτερη πληροφορία ἀπὸ ὅ,τι ἓνα μονήρες έντομο (ἐπίσης ὡς ἄτομο), ὅμως ὡς μέλος μιᾶς συλλογικῆς δραστηριότητος τὸ κοινωνικό έντομο συνεισφέρει σέ περισσότερο πολυπλόκους ὑπολογισμούς. Ὁ ἀποικία λειτουργεῖ ὡς ἓνας καὶ μοναδικός (ὑπερ)οργανισμός».

ΤΑ ΧΗΜΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ. Διαβάζω τώρα στο βιβλίο του William Agosta «Χημική Ἐπικοινωνία – Ὁ γλῶσσα τῶν φερομονῶν» τὸ ἑξῆς ἐκπληκτικό: «Σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν ἄνθρωπο, ποὺ στηρίζεται στήν ὄραση καὶ τὴν ἀκοή γιὰ τὴν ἐπικοινωνία του στὸν κόσμο, οἱ περισσότεροι ζωντανοὶ ὀργανισμοὶ συγκεντρώνουν τίς ἀπαραίτητες πληροφορίες γιὰ τὸ περιβάλλον τους, χρησιμοποιώντας συνήθως τὴ “γλῶσσα τῶν χημικῶν σημάτων”: ἀνιχνεύουν χημικὲς οὐσίες, ποὺ προέρχονται ἀπὸ ἄλλους ὀργανισμοὺς τοῦ ἰδίου ἢ διαφορετικοῦ εἴδους, καταγράφοντας μηνύματα ζωτικῆς σημασίας γιὰ τὴν ἐπίβίωση καὶ τὴ διαιώνισή τους. Πολλὲς ἀπὸ τίς οὐσίες αὐτές καὶ συγκεκριμένα ὅσες ἀνταλλάσσονται μεταξὺ μελῶν τοῦ ἰδίου εἴδους, ὀνομάζονται φερομόνες (ἀπὸ τίς ἑλληνικὲς λέξεις φέρω καὶ ὁρμή) καὶ παρέχουν πληροφορίες γιὰ ἐλλοχεύοντες κινδύνους, διαθέσιμες πηγὲς διατροφῆς, ὠροθετημένες περιοχές, καθὼς καὶ γιὰ τὴ γενετήσια κατάσταση ἀτόμων τοῦ ἀντιθέτου φύλου».

Ἀξιοσημείωτο εἶναι τὸ ὅτι ἡ χημικὴ ἐπικοινωνία καλύπτει ὅλο τὸ φάσμα τῶν ἔμβιων ὄντων, ἀπὸ τοὺς ἀπλοῦς ὀργανισμοὺς, ὅπως εἶναι οἱ νερομούχλες καὶ τὰ φαιοφύκη, ἕως καὶ τὰ έντομα ποὺ ἤδη ἀναφέραμε, τὰ ψάρια, τὰ ἔρπετά, τὰ πτηνὰ καὶ τὰ θηλαστικά. Ὑπάρχουν φερομόνες ἀκόμη καὶ στὸν ἄνθρωπο!

Η ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΕΝΤΡΟΠΙΑ. Ὁ Erwin Schrödinger, πού, ὅσο κι ἂν φανῇ ἀπίστευτο, θεωρεῖται ὁ «πατέρας τῆς Μοριακῆς Βιολογίας» καὶ τοῦ DNA, ἦταν ἐκεῖνος ποὺ πρῶτος εἶπε: «τὸ χρωμόσωμα ἀποτελεῖ ἓνα κωδικοποιημένο μήνυμα». Στὸ ἔργο του «Τὶ εἶναι ἡ ζωή;» καὶ συγκεκριμένως στὸ κεφάλαιο ποὺ τιτλοφορεῖται «Τάξη, Ἀταξία καὶ Ἐντροπία» μᾶς δίδαξε, ὅτι ἡ ὠργανωμένη ὑπαρξὴ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἡ ζωὴ φυτῶν καὶ ζῴων διατηρεῖται μὲ ἀπόσπαση «τάξεως» ἀπὸ τὸ περιβάλλον. Ἀνθρωποὶ καὶ ἄνωτερα ζῶα τροφοδοτοῦνται μὲ ἐξαιρετικῶς ὠργανωμένη κατάσταση ὕλης σὲ περισσότερο ἢ λιγώτερο πολυπλοκὲς ὀργανικὲς ἐνώσεις, ποὺ χρησιμεύουν ὡς «τροφές». Ἀφοῦ τίς χρησιμοποιήσουν, τίς ἐπιστρέφουν σὲ κατὰ πολὺ πιὸ διασπασμένη μορ-

φή – όχι όμως τελείως διασπασμένη, αφού τὰ φυτὰ μποροῦν ἀκόμη νὰ τὶς χρησιμοποιήσουν. Αὐτὰ θεδαίως δέχονται τὴν πιὸ ἰσχυρὴ παροχὴ «ἀρνη-
τικῆς ἐντροπίας» ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου.

Πρέπει νὰ σημειώσουμε ἐδῶ πῶς, ὅπως ὁ ἴδιος ὁ Schödinger ἐξήγησε, μὲ τὸν ὄρο «*ἀρνητικὴ ἐντροπία*» ἐννοοῦμε τὴν ἐλεύθερη ἐνέργεια, ποὺ ἀντλεῖται ἀπὸ τὸ περιβάλλον, χωρὶς τὴν κατανάλωση μὴ ἀνανεώσιμων καυσίμων (π.χ. πετρέλαιο). Ἐλεύθερη ἐνέργεια θεωρεῖται ἐκείνη ποὺ ἀπορρέει ἀπὸ τὶς κβα-
ντικές διακυμάνσεις τοῦ κενοῦ (ἐνέργεια μηδενικοῦ σημείου) καὶ ἡ ἐνέργεια ποὺ ἐκπηγάξει ἀπὸ τὶς ἠλεκτρικὲς διακυμάνσεις τοῦ αἰθέρος (ἐνέργεια δια-
στήματος) ἢ ὁργονοενέργεια.

Τὰ «τέσσερα κύματα» τῆς Πληροφορικῆς Ἐπαναστάσεως

1ο Κῦμα

Οἱ τέσσερις δεκαετίες μεταξὺ τοῦ ἔτους 1970 καὶ τοὺς ἔτους 2010, ἀπετέλεσαν, μὰ καὶ ἀναμένεται νὰ συνεχίσουν νὰ ἀποτελοῦν, τὸ χρο-
νικὸ ἐκεῖνο διάστημα ὅπου οἱ ἐπιχειρηματικὲς πρωτοβουλίες, διανθίζο-
νται ἀπὸ ὁλοένα καὶ περισσότερους καὶ τελειότερους ἠλεκτρονικοὺς
ὑπολογιστές.

2ο Κῦμα

Γιὰ περισσότερο ἀπὸ ἑξὶ δεκαετίες, ἐκεῖνες μεταξὺ τοῦ ἔτους 1980 καὶ
τοῦ ἔτους 2040, οἱ ἄνθρωποι ἀναμένεται νὰ συμπεριφέρονται ὡς «δι-
κτυωμένοι ἐργάτες γνώσεως».

3ο Κῦμα

Διανύουμε ἤδη τὸ τρίτο κῦμα, ὅπου ἡ τεχνολογία τῆς πληροφορίας
(δια)δικτυώνει τὶς ἐπιχειρήσεις ἀλλὰ καὶ τὰ ἄτομα παγκοσμίως. Ἔτσι τὸ
Διαδίκτυο, τὰ διάφορα ἐνδοδίκτυα καὶ «ἐξτραδίκτυα» καθὼς καὶ ἄλλα
τηλεπικοινωνιακὰ δίκτυα δημιουργοῦν μία παγκόσμια διαδίκτυωμένη κοι-
νωνία οἰκουμενικῆς ἐνότητος. Τὸ τρίτο κῦμα ξεκίνησε τυπικὰ τὸ 1993,
ὅταν ὁ Παγκόσμιος Ἰστός τοῦ Bernes - Lee ἄρχισε νὰ γίνεται καθολικῶς
ἀποδεκτὸς ἀπὸ ἓνα μεγάλο ἀριθμὸ ἀνθρώπων.

4ο Κῦμα

Τὸ τέταρτο κῦμα ἀναμένεται νὰ ἐκδηλωθῇ περίπου τὸ ἔτος 2010, ὅμως
ἔχουμε ἤδη ἀρχίσει νὰ (δι)αισθανώμαστε κάποιες «προγεύσεις» του. Ἡ
Πληροφορικὴ θὰ ἀρχίσῃ νὰ δρέπῃ τοὺς καρπούς τῆς (δια)δικτύωσής μας,
ἔτσι ὥστε ἓνα πλήρως ψηφιακὸ περιεχόμενο πολυμέσων νὰ εἶναι διαθέ-
σιμο γιὰ κάθε ἐφαρμογὴ ὅπουδῆποτε καὶ ὅποτεδῆποτε. Μία πραγματικῶς
οἰκουμενικὴ κοινωνία πληροφορίας θὰ ἔχῃ δημιουργηθῇ. Ὁ Ἐλεάτης
Ξένος θὰ ἔχῃ ἐπιβεβαιωθῇ: «Θὰ εἴμαστε καὶ πολλὰ καὶ ἓνα ταυτοχρό-
νως».

Ὑπὸ μίαν εὐρύτερη ἔννοια ἢ ἐλεύθερη ἐνέργεια περιλαμβάνει ὅλες τὶς ἀναεώσιμες μορφές τῆς: αἰολική, καύσιμο ἀέριο διομάζας, γεωθερμική, ὕδροηλεκτρική, ἐνέργεια ἀπὸ τὴν κίνηση τῶν θαλασσίων κυμάτων, ἡλιακή (φωτοβολταϊκῶν συστημάτων). Ἀκόμη ἐνέργεια προερχόμενη ἀπὸ τὴν καύση ὕδρου γόνου καὶ τέλος ἐνέργεια προερχόμενη ἀπὸ ψυχρὴ σύντηξη.

Σὲ προηγούμενο ἄρθρο («Δ», τ. 239, σελ. 15343) κάναμε λόγο γιὰ πολυτροπία ἢ ἀναιρεντροπία. Πρέπει νὰ ἀντιληφθοῦμε ὅτι, ὅταν περιγράψουμε καταστάσεις ὅπου λαμβάνουν χώρα κάποιες μορφές ἀνταλλαγῆς ἐλευθέρας ἐνεργείας ἢ ροῆς ἀναιρεντροπίας ἢ ὅπου παρατηρεῖται ἀρνητικὴ ἐντροπία, τότε ἴσως περιγράψουμε τὶς ἴδιες ἀνεξιχνίαστα περιελισσόμενες ἔννοιες. Ὡς μὴν λησμονοῦμε ἐπίσης, ὅτι χρόνος, ἀνταλλαγὴ ἐνεργείας καὶ πληροφορία ἐν μέρει ταυτίζονται!

Ἀντιλαμβανόμεθα λοιπὸν μετὰ ἀπὸ τὰ ὅσα ἀναφέραμε, πὼς ὅλοι καὶ ὅλα συνδέονται μὲ ὅλους καὶ ὅλα. Οἱ πρόγονοί μας τὸ ἐγνώριζαν αὐτό. Χάρη σ' αὐτοὺς τὸ γνωρίζει πλέον ἄριστα καὶ ἡ σύγχρονη ἐπιστήμη. Καθῆκον μας εἶναι – ἐπειδὴ ἀκριβῶς τὸ σύμπαν διαρκῶς μεταβάλλεται καὶ τὰ πάντα ἀλληλεπιδροῦν μεταξὺ τους – νὰ γνωρίσουμε τὰ χαρακτηριστικὰ ἐκεῖνα τῆς πληροφορίας, ποὺ θὰ ἐπιτρέψουν στὴν ἀνθρωπότητα νὰ προβῇ μόνον σὲ ποιοτικὲς ἀλλαγές στο μέλλον. Ἔτσι θὰ δυνηθοῦμε ταυτοχρόνως νὰ ἀποφύγουμε ὅλες τὶς ἀλλαγές ἐκεῖνες, ποὺ θὰ βλάψουν πρωτίστως ἐμᾶς τοὺς ἰδίους, τοὺς ἄλλους γύρω μας ἀλλὰ καὶ τὸ φυσικὸ περιβάλλον γενικώτερα. Αὐτὴ ἡ μείωση τῆς ἀγνοίας μας θὰ ὀδηγήσῃ αὐτομάτως καὶ στὴν ἀνοδο τοῦ βιοτικού μας ἐπιπέδου.

Βιβλιογραφία

1. «Δαυλός», τεύχος Αὐγούστου - Σεπτεμβρίου 2000, ἄρθρο «Ὁ (ἀνύπαρκτος ὡς φυσικὸ μέγεθος) χρόνος δὲν προκαλεῖ τὰ γηρατειά! Κατὰ τὴ σύγχρονη κβαντικὴ φυσικὴ οἱ “μεταβολές” ρυθμίζουν τὴν ὑγεία»· ὑπὸ Κωνσταντίνου Η. Σύρου, σελ. 14281-14286.
2. «Δαυλός», τεύχος Νοεμβρίου 2001, ἄρθρο «Ἡ ὄντολογία τῆς πληροφορίας, τὸ τρίγωνο τῶν Πυθαγορείων καὶ τὸ “τρίγωνο τοῦ Σπρένγκ” – Πλήρωση ἀντὶ ἐνεργείας στοῦ Σύμπαν»· ὑπὸ Νικολάου Ι. Κούρουπα - Μακρῆ, σελ. 15341-15344.
3. «Δαυλός», τεύχος Ἰανουαρίου 2002 σημείωμα ἐκδότου «Μετὰ τὴν ἀλληλο-θεοκτονία», σελ. 15504-15505. Ἀρθρο «“Ἐταῖρος” καὶ “παιδικά” – Οἱ ἐπτὰ “ἀναδαθμοὶ” τοῦ Ἑρωτα στοῦ “Συμπόσιο” τοῦ Πλάτωνος», ὑπὸ Ἀλτάνης, σελ. 15541-15551.
4. «Δαυλός», τεύχος Φεβρουαρίου 2002, σημείωμα ἐκδότου «Ἡ ἀγχιβάσῃ τοῦ Γλαύκου», σελ. 15584-15585. Ἀρθρο «Ἡθὸς Ἑλλήνων – Μία προσπάθεια ἀνάμνησης», ὑπὸ Κωνσταντίνου Καρμυράντζου, σελ. 15637-15642.

Νικόλαος Κούρουπας - Μακρῆς

Ἀναλυτὴς Προγραμμάτων Πληροφορικῆς

Η ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΤΟΥ «ΟΥΔΟΥ» ”Η ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Γιατί έκφυλίσθηκε ή σύγχρονη Τέχνη

Στὸ 236-237 τεῦχος τοῦ «Δαυλοῦ» μιλώντας για Τέχνη καί εἰδικά για τὸν Ὑπερρεαλισμό, ἀναφέραμε κάποια ἑλληνικά ὅρια ποὺ ἂν ξεπεραστοῦν χάνει ἡ Τέχνη τὴν ιδιότητά της νὰ εἶναι Τέχνη. Μὰ τὰ ὅρια αὐτά, ἂν παρατηρήσουμε προσεκτικά, θὰ δοῦμε ὅτι δὲν εἶναι μόνον στὴν Τέχνη εἴτε ζωγραφική, ποίηση, γλυπτική, ἀρχιτεκτονική εἴτε θέατρο εἶναι αὐτή, ἀλλὰ σὲ ὅλες τὶς πολιτισμένες ἀνθρώπινες ἐνέργειες καὶ μάλιστα μέσα σὲ ἄγραφους νόμους καὶ θεσμούς, ποὺ βγαίνουν ἀπ’ αὐτὰ τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικά ὅρια, ἀμέσως ὅλες αὐτὲς οἱ πολιτισμένες ἀνθρώπινες ἐνέργειες χάνουν αὐτοστιγμὴ τὴν ἀρμοδιότητά τους κι ἔτσι, βλέπουμε μίαν αἰσθητικὴ χωρὶς τὴν ὠραιότητά της, μίαν κοινωνικὴ πρόνοια δίχως ἀνθρωπιά, μίαν δικαιοσύνη ἄδικη, μίαν πολιτικὴ μεταλλαγμένη σὲ ξεκαθάρισμα λογαριασμῶν γκάκστερς, μίαν λεκτικὴ ὁμορφιά μεταλλαγμένη σὲ ἀσχήματα, μίαν ἀρχιτεκτονικὴ μεταλλαγμένη σὲ ἐπικείμενον ὁμαδικὸ τάφο καὶ σὲ τόσα ἄλλα, ποὺ περνώντας αὐτὰ τὰ ἑλληνικά ὅρια, δείχνουν μίαν ἀρρωστημένη κατάσταση μέχρι καὶ κάποιες φορὲς κάτι ἐπικίνδυνο.

Στὴν ἑλληνικὴ ὑπάρχει μίαν ὠραία λέξη: ἡ λέξη Οὐδός, ποὺ θὰ πῇ κατ’ὄφλι καὶ ποὺ μεταφορικὰ χρησιμοποιεῖται σὲ ἀρκετοὺς τομεῖς, γιὰ νὰ δείχνῃ τὰ ὅρια ἀντοχῆς κάποιου πράγματος ἢ τὰ ὅριά του, ποὺ γιὰ κανέναν λόγο δὲν πρέπει νὰ ξεπεραστοῦν. Παραδείγματος χάριν ὁ φαρμακευτικὸς οὐδὸς ἑνὸς φαρμάκου, ὥστε νὰ ὠφελῇ καὶ νὰ μὴν βλάπτῃ, εἶναι ἴσως οἱ εἰδικοί μέχρι αὐτὴ τὴν ποσότητα· μετὰ εἶναι ἐπικίνδυνο μέχρι καὶ θανατηφόρο. Κάτι παρόμοιο συμβαίνει στὴν Τέχνη ἀλλὰ καὶ στοὺς θεσμούς καὶ παρατηρώντας προσεκτικὰ τότε διακρίνουμε αὐτὸν τὸν ἄγραφο μὰ παντοδύναμο ἑλληνικὸ οὐδό, ποὺ στὸ ξεπέρασμά του ὅλα μεταπέφτουνε στὸ ἀντίθετό τους.

Μὴ στολίζης μὲ φτειασίδια τὸ θάνατο

Δύο ἀπλὰ παραδείγματα θὰ φέρω μόνο πάνω σ’ αὐτόν. Τὸ ἓνα ἀφορᾷ στὴν πρώτη περίπτωση, δηλαδὴ αὐτὴν τὴν λειψὴ Τέχνης. Βρισκόμουν στὴν πλατεία Κοτζίᾳ ἀπέναντι ἀπὸ τὸ παλιὸ Δημαρχεῖο τῆς Ἀθῆνας, μπροστὰ σὲ ἓνα τεράστιο γλυπτὸ ποὺ μ’ εἶχε προβληματίσει. Δίπλα του τότε εἶχε πλησιάσει ἓνας κύριος μὲ τὴν ἐγγονιά του. Ἀκούω τότε

τὴν μικρὴ νὰ λήῃ στὸν παπποῦ της. «Παπποῦ ξέρεις τί εἶναι αὐτό;» «Τί»; τὴν ρωτᾷ ὁ παπποῦς. «Εἶναι οἱ σύντροφοι τοῦ Ὀδυσσεά, πὺν τοὺς ἔφαγε ὁ Κύκλωπας Πολύφημος». Χαμογέλασα. Τὸ μικρὸ κοριτσάκι εἶχε δεῖ τὴν ἀλήθεια, πὺν εἶχε συλλάβει ἀσύνειδα κι ὁ δημιουργὸς αὐτοῦ τοῦ ἔργου Τέχνης, ἄσχετο ἂν συνειδητὰ αὐτὸς τοῦ εἶχε δώσει ὅποια ὀνομασία τοῦ 'χε ἀπότομα κατεβῇ στὸ κεφάλι. Ὁ δημιουργὸς τοῦ ἔργου αὐτοῦ εἶναι εἰλικρινὴς καὶ γνήσιος καλλιτέχνης, σὰς τὸ ἐγγυῶμαι· κι ἔδειξε ἀσύνειδα τὴν σημερινὴ ἀνθρώπινη κατάσταση, τόσο τοῦ ἑαυτοῦ του σὰν ἀνθρώπου πὺν τὴν ζῇ μέσα σὲ ἓναν πολιτισμὸ - Κύκλωπα πὺν τρώει τὸ ὀτιδήποτε, ὅσο καὶ τῆς κατάστασης πὺν ἐπικρατεῖ, πὺν ἔχουνε χαθῇ τὰ βασικά ἀνθρώπινα ἱερά καὶ ὅσια: ἐλευθερία, ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια καὶ ἄλλα. Παρ' ὅλη ὅμως τὴν εἰλικρίνειά της αὐτὴ ἡ Τέχνη ἔχει ξεφύγει ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸ οὐδὸ καὶ εἶναι μία ἀνάπηρη Τέχνη ἐνὸς πάλι ἀνάπηρου πολιτισμοῦ - τέρας ὑδροκέφαλο ἠλεκτρονικῆς τεχνολογίας καὶ ἐνὸς νάνου μέχρι καὶ ἀνύπαρκτου ἐλεύθερου ἀνθρώπου.

Τώρα πᾶνω ἓνα παράδειγμα τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς ποίησης κι ἓνα σχόλιο γιὰ τὴ σύγχρονη παγκόσμια ποίηση, πὺν κι οἱ δύο αὐτὲς ποιήσεις ὁρίσκονται σ' ἓναν μεταφυσικὸ ἢ φανταστικὸ, ὅπως θέλετε ἐστέ τον, χῶρο. Τὸ ἓνα εἶναι ἀπὸ τὴν Ὀδυσσεια στὴν ραψωδία Λ (στίχοι 488-491), πὺν ἐπισκέφτεται ὁ ζωντανὸς Ὀδυσσεὺς τὸν Ἄδη κι ἐκεῖ ὁρίζει τὴν σκιά ἢ τὴν ψυχὴ τοῦ σκοτωμένου Ἀχιλλέα, πὺν μπροστὰ στὴν παρουσία της οἱ ἄλλες σκιὲς τῶν κοινῶν θνητῶν ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὴ σκιά τοῦ ἥρωα ἀπὸ σεβασμὸ κι ὁ Ὀδυσσεὺς ἐκφράζει τὸν θαυμασμὸ του γιὰ τὸν σεβασμὸ πὺν δείχνουν στὸν Ἀχιλλέα οἱ ἄλλες σκιὲς. Ὁ Ἀχιλλεὺς τότε τοῦ ἀπαντᾷ: «Μὴ μοῦ στολίξης μὲ φτειασίδια τὸν θάνατο, ἔνδοξε Ὀδυσσεά. Θὰ προτιμοῦσα νὰ ζῶ σὰν ὑπὲρ τῆς στοὺς σταύλους ἐνὸς φτωχοῦ γεωργοῦ, παρὰ νὰ βασιλεύω πᾶνω στοὺς νεκροὺς αὐτοὺς, πᾶνω σ' ὅλον αὐτὸν τὸν κόσμον πὺν εἶναι πιά σθησμένοι».

Ὁ μαζοχισμὸς τῆς σημερινῆς ποίησης

Αὐτοὶ οἱ παραπάνω στίχοι τοῦ Ὀμήρου εἶναι μέσα στὸν ἑλληνικὸ οὐδὸ. Τώρα γιὰ νὰ μὴν ἐκθέσω συγκεκριμένα ἄτομα θὰ πῶ γιὰ τὴ σύγχρονη παγκόσμια ποίηση, τὴν μία πὺν εἶναι αὐτὴ ἡ καθαρὰ προσωπικὴ λυρική καὶ τὴν ἄλλη πὺν εἶναι προσωπικὴ λυρική μὰ καὶ θρησκευτικὴ μαζί. Στὴν καθαρὰ προσωπικὴ λυρική ποίηση βλέπουμε λόγια ἐνὸς ψυχασθενὴ πᾶνω στὸ ψυχιατρικὸ ντιβάνι. Ὁ ποιητὴς ἐκφράζει τὸν κόσμον του· ἓναν κόσμον μαζοχιστικὸ, «λαγὸ» τῆς πραγματικότητος, κλεισμένο σ' ἓνα νοερὸ κλουδί, μέσα στὸ μυαλό του, πὺν τὸν ἀνάγκασαν οἱ συνθήκες νὰ τὸν φτειάξῃ, ἀπὸ τὴν μιὰ τὸ δόλεμά του κι ἡ νοοτροπία: "Ἀσε οἱ ἄλλοι νὰ κόψουν τὸ

λαιμό τους· κι από την άλλη τὸ σύστημα μὲ τοὺς ἑκατομμύρια κι ἀπὸ παντοῦ ψευτοδασκάλους, ποὺ τὸν ἔχουν μάθει νὰ νοιώθῃ σὰν λαγὸς ποὺ τὸν κυνηγᾶνε οἱ κυνηγοί, ἐνῶ ἔξω καὶ γύρω του ἡ ζωὴ σφύζει, ἀρκεῖ μονάχα νὰ τὴν κοιτάξῃ ἑλληνικά. Τώρα ἂς πιαστοῦμε μὲ τὴν ἄλλη σύγχρονη ποίηση, ποὺ εἶναι προσωπικὴ λυρική μὰ καὶ θρησκευτικὴ μαζί. Μὴν ἐκπλαγῇτε ὅταν δῆτε ὁλόκληρες σελίδες νὰ παρακαλᾶνε τὸν Κύριο καὶ νὰ εἶναι ὅλο ἐπικλήσεις καὶ παρακλήσεις καὶ βρεθῇτε τότε μπροστὰ σ' ἓναν ἐπικλητικὸ καὶ παρακλητικὸ μαζοχισμό. Ἡ ἐκπληξή σας θὰ στενοχωρήσῃ κάποια ὑπουργικά, ἐκδοτικὰ κατεστημένα κι ὅλη τὴν στρατιὰ τῶν ὁμοίων τους· καὶ μὴν ἀμφιβάλλετε, αὐτοὶ μαζί μὲ τοὺς προηγούμενους τῆς προσωπικῆς ποίησης ἀποτελοῦν καὶ τὴν πλειοψηφία τῆς σύγχρονης ἑλληνικῆς καὶ παγκόσμιας ποίησης.

Πρὶν κλείσω πάλι αὐτὴ τὴν μικρὴ πραγματεία, θὰ πῶ μὴν ἄποψη ποὺ ἀφορᾷ στὸν ἑλληνικὸν οὐδό, τὴν ἀρχιτεκτονικὴ ἀλλὰ κι ἓνα ἐπίκαιρο γεγονός. Ποτὲ ἓνα ἑλληνικὸ μυαλὸ δὲν θὰ ἐπέτρεπε νὰ χιτίζονται οὐρανοξύστες, ποὺ εἶναι κάτι ἔξω ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸ οὐδό, ὁπότε καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν ἀνθρωποκεντρικὴ νοοτροπία. Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι μερικοὶ θὰ χαμογελάσουν ὑπεροπτικά καὶ θὰ βροῦν τὴν ἔποψή μου πολὺ ἀφελῇ, ἂν ὄχι πολὺ ἡλίθια· κι ἀμέσως πάλι θὰ ἀντιτάξουνε τὰ ἀδιάσπιστα ἐπιχειρήματά τους: Οἱ οὐρανοξύστες εἶναι ἱκανοὶ ν' ἀντέξουνε σὲ σεισμοὺς πολλῶν ρίχτερ ὅπως ἐπίσης καὶ σὲ τυφῶνες μὲ ταχύτητα πάνω ἀπὸ τριακόσια χιλιόμετρα τὴν ὥρα καὶ εἶναι φτιαγμένοι γιὰ ὅλες τὶς φυσικὲς ἀντιξοότητες, γιὰ κάθε φυσικὸ στοιχείο. Τί μᾶς τσαμπουνάει αὐτός; "Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἐπικριτὲς, φίλοι μου, ἓνα δὲν ἔχουν ἀνθρωποκεντρικὰ σκεφτῇ: ὅτι καὶ οἱ ἄνθρωποι εἶναι φυσικὰ στοιχεῖα καὶ βρισκόμαστε καὶ θὰ βρισκόμαστε πάντα σ' ἓναν συνεχῆ φυσικὸ πόλεμο. Καὶ στοὺς φίλους μου, ποὺ μπορεῖ νὰ χαμογέλασαν εἰρωνικά μὲ τὶς ἀπόψεις μου, θὰ τοὺς πῶ κάτι ἑλληνικoὺς στίχους:

*«Ἡ μεγαλύτερη πυρηνικὴ ἔκρηξη
εἶναι ὁ δίπλα σας ποὺ δὲν ἔχει νὰ φάῃ
ἢ ποὺ τὰ ὑλικά του ἀγαθὰ
εἶναι πολὺ πιὸ λίγα ἀπ' ὅτι τὰ δικά σας.»*

Πιστεύω οἱ ἐπικριτὲς φίλοι αὐτὴ τὴ φορὰ νὰ μοῦ ποῦν εὐχαριστῶ.

Ἄγγελος Καροῦσος

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ

ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΔΗΣ, *Ὁ «Πολιτικός» τοῦ Πλάτωνα*

Ἦδη στίς σελίδες τοῦ «Δαυλοῦ» ἔχουν παρουσιασθῇ ἀτόφιες βασικές θέσεις τοῦ κορυφαίου αὐτοῦ Ἑλλήνα, οἱ ὁποῖες ἀπτονται ἐπικάριων θεμάτων διαχρονικῆς ἰσχύος, ὅπως ἡ ἐπιστήμη, ὁ πολιτισμός, ἡ φιλοσοφία, ἡ ἱστορία, ἡ γλῶσσα, ὁ ἐλληνισμός κ.λπ., καθὼς καὶ οἱ συννημένες τους παράμετροι.

Στὸ παρουσιαζόμενο διβλίο παρατίθενται τέσσερις πολυσήμαντοι διάλογοι τοῦ Καστοριάδη μετὰ ἰσάριθμους ἐπιφανεῖς διανοούμενους: τὸν ποιητὴ Ὁκτάδιο Πάζ, τὸν ψυχαναλυτὴ Ζάν-Λὺκ Ντοννέ, τὸν βιολόγο Φρανσίσκο Βαρέλα καὶ τὸν μαθηματικὸ Ἀλαῖν Κόν. Πρόκειται γιὰ προτάγματα σοφίας, τὰ ὁποῖα ξεπηδοῦν μέσα ἀπὸ θαυμάσιους διαλόγους κριτικῆς ἀντάλλαγῆς καὶ ἀντιπαράθεσης θέσεων καὶ ἰδεῶν, ὅπου θίγονται θέματα πολιτικῆς, κοινωνιολογίας, ἀνθρωπισμοῦ, θρησκείας, φυσικῆς, βιολογίας, ψυχολογίας καὶ πολλὲς ἄλλες ἐνδιαφέρουσες θεματικὲς διερευνήσεις. Ἄν καὶ φιλοσοφικός, ὁ λόγος τοῦ κειμένου εἶναι ρευστός, προφορικός καὶ πολὺ ἀπτός, ὥστε νὰ γίνεται εὐκόλως ἀντιληπτὴ ἡ νοηματικὴ του διάσταση ἀπὸ κάθε ἀναγνώστη.

Τὸ καταπληκτικὸ μὲ τὸν ἀείμνηστο φιλόσοφο εἶναι, ὅτι ὄχι μόνον διαθέτει ἔντονη περιέργεια γιὰ ὅλους τοὺς τομεῖς γνώσης, ἀλλὰ κυρίως ὅτι διακατέχεται ἀπὸ τὴν φιλοσοφικὴ ἀποφασιστικότητα νὰ στοχάζεται ὅτιδήποτε μπορεῖ νὰ νοηθῇ. Ὁ πραγματισμός του εἶναι καταλυτικός ὡς πρὸς τὴν ἀδογματιστὴ κριτικὴ τῶν πάντων καὶ ἡ διαλεκτικὴ του ἀναδεικνύεται διεισδυτικὴ καὶ δημιουργικὴ στὴν προσέγγισή καὶ παρουσίασιν ἰδεῶν, πού ἐν τέλει λειτουργοῦν παραγωγικά (μὲ τὴν ἐννοία τῆς παραγωγῆς καὶ ὄχι τῆς θετικότητος ἢ ἀρνητικότητος) σὲ λιγώτερη ἢ περισσότερη συνάρτησιν μὲ τὴν ἴδια τὴ ζωὴ μας καὶ τὸ περιεχόμενο αὐτῆς.

Οἱ καστοριαδικὲς διατυπώσεις γιὰ ἓνα σωρὸ ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα τῆς συγχρονικῆς καὶ διαχρονικῆς μας πραγματικότητος μποροῦν νὰ δια φωτίσουν ἐπαρκῶς καὶ κριτικῶς κάθε ἐρμηνεία τοῦ εἶναι καὶ τοῦ γίνεσθαι διαμέσῳ τοῦ θετικοῦ (ἐκ τῆς θέσεως) λόγου.

Ἡ προσεγμένη μετάφραση ἀπὸ τὴν γαλλικὴ στὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα εἶναι τῆς Εὗης Καρα-

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΩΝΑΣΗΣ: *Ἡ Ἑλλάδα τρώει τὰ παιδιὰ της*

Θυμλικὴ ἐλληνικὴ-ἐλληνικώτατη μορφή, καταγωγῆς Ἰωνικῆς. Ἔφερε μέσα του ὅλα ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀρχαίου Ἑλλήνα ἐφοπλιστοῦ, ὁ ὁποῖος διακινῶσε τὸ ἐμπόριο τῆς Μεσογείου, ἀλλὰ ὄχι ἐμπόριο τσιφούτικο-οἰκονομικοποιημένο αἰσχρά, παρὰ πρῶτίστα κοινὸ ἀντικείμενο πολιτισμοῦ, ἥθους, γενναιοῦτας, ὅπως τὰ ἀπομεινάρια τῆς μεγάλης Ἀρχαίας Τέχνης μαρτυροῦν, πὺν ἡ ψυχοπαθολογικὴ ἐδραιωχριστιανικὴ ψυχὴ ἀσυνχώρητα κατέσπασε καὶ κατασπάξει. Ἀλλοιώνουν αὐτὸν τὸν φωτεινὸ κόσμον, γιὰ τὸ φῶς τον τρέμουν. Ὁ Γιαχβὲ εἶναι ὁ μεγαλύτερος διώκτης του, τοὺς ὁποῖους αὐτοὺς ἀπηνεῖς διώκτες μας, κατόπιν διεθνῶς ἐπικρατήσεώς των... ὑμνοῦμεν. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος πὺν ἡ Ἑλλάδα τρώει τὰ παιδιὰ της. Ἀκόμα τὸ λέει καὶ ἡ σημερινὴ διεθνὴς πληροφορία γιὰ τὸ φωτεινὸ μυαλὸ τῶν Ἑλλήνων τῆς διασποράς.

Ὁ Ὁνάσης ἦταν Ἑλληνας μὲ ὅλη τὴ σημασίαν τῆς λέξης καὶ καταμεσῆς τοῦ ὀργιάζοντος καπιταλισμοῦ, αὐτὸς ἐπέβαλε στοὺς διεθνεῖς οἰκονομικοὺς κύκλους τὴν προσωπικότητά του. Διεθνεῖς μορφὲς τῆς ἐπιστήμης, τῆς Τέχνης καὶ τῆς κοινωνίας γενικῶς, γοητευμένοι ἀπὸ τὸν χαρακτήρα, τὸν τύπο του, ἔσπευδαν νὰ τὸν τιμῇσιν σὲ ἐπίπεδο πέραν καὶ ἔξω τῆς τετρομημένης οἰκονομίας. Ἦταν ρηξικέλευθος ἀλλὰ συγχρόνως καὶ εὐαίσθητος ἀνθρώπος, γλεντζές καὶ ἐπαναστάτης· δὲν χαμπάριζε τοὺς τύπους καὶ τὴν σαθρὴ ψευτοκουλτούρα. Ἡ ἐπαφὴ του μὲ τὴν καθημερινότητα καὶ τὴν πραγματικότητα τὸν γέμιζε ὑγιὴ πεποίθησιν καὶ ἔδινε ἓνα νόημα ἀνθρωπιάς καὶ μεγαλείου στὸ σκοτεινὸ καὶ ἀπόρροπον χροῖμα, πὺν δυναστεύει. Μύριζε Ὁνάσης... Αὐτὰ ὅμως δὲν τοὺς ἄρεσαν καὶ κάποια στιγ-

κώστα. Το βιβλίο εκδόθηκε με την παραδοσιακή «πολυτονική» γραφή, πού ο Καστοριάδης αποδέχεται και χρησιμοποιεί στο έργο του.

* * *

Σ' ένα άλλο βιβλίο του, τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖ σχολιασμό τοῦ Πολιτικοῦ τοῦ Πλάτωνος, ὁ Καστοριάδης, χωρὶς νὰ ὑπείσρχεται σὲ στεγανοποιητικὰ διλήμματα τοῦ τύπου «ἰδεαλισμός ἢ ὑλισμός», παρακολουθεῖ θῆμα πρὸς θῆμα τὴν ἐπιχειρηματολογία τοῦ ἀρχαίου φιλοσόφου με πρόθεση τὸν πραγματιστικό της ἔλεγχου καὶ τὴν ἀναλυτική της κριτική (ὄχι κατάκριση ἢ κατάρριψη).

Ἡ σημαντικότητα τοῦ ἔργου αὐτοῦ τοῦ Καστοριάδη δὲν ἔγκειται τόσο στὸν πολιτικό του στοχασμό καὶ στὶς θέσεις του ὡς πρὸς τὴν πολιτική τοῦ Πλάτωνος, ὅσο στὴν διαυγὴ ἐρμηνευτική μεθοδολογία πού ἀκολουθεῖ, προκειμένου νὰ ἀναδείξῃ ἀπροκατάληπτα τὸν Πολιτικό. Ὁ λόγος του εἶναι ἀπλός, βαθὺς καὶ ἀντιληπτός, χωρὶς κενά, ὑπερβολές καὶ μεγαλοστομίες· αὐτὸς εἶναι ἕξ ἄλλου ὁ Καστοριάδης. Ἐπίσης σημειώνεται, ὅτι στὸ παρὸν κείμενο γίνεται φανερὴ ἡ ἐργαλειακὴ ἀριστοτελικὴ ἐπιρροή στὴν καστοριαδικὴ νόηση.

Ἡ διερεύνηση θεμάτων ὅπως ἡ πολιτική, ἡ διακυβέρνηση, ἡ ὄντολογία, ἡ κοσμολογία, ἡ ἐπιστήμη, τὸ δίκαιον, ὁ χρόνος, ἡ γλώσσα κ.ά., ὅπου ἐπιχειρεῖται ἐπιτυχῶς ἡ κατανόηση τῆς ἐλληνικῆς ἀντιλήψεως, καθιστᾷ τὸ βιβλίο αὐτὸ προσφορὰ στὴν ἐλληνικὴ βιβλιογραφία καὶ σημαίνουν βοήθημα γιὰ ἐνδιαφερόμενους ἀναγνώστες καὶ ἐρευνητές.

Τὸ βιβλίο αὐτὸ περιλαμβάνει τὸ περιεχόμενο ἑνὸς κύκλου ἐπτά διαλέξεων τοῦ ἀείμνηστου φιλοσόφου στὴ Σχολὴ Ἀνωτάτων Σπουδῶν στὶς Κοινωνικὲς Ἐπιστῆμες (Ε.Η.Ε.Σ.Σ., Γαλλία, 1986) με θέμα τὸν Πολιτικό τοῦ Πλάτωνος. Ἡ μετάφραση τοῦ γαλλικοῦ πρωτοτύπου στὰ ἑλληνικά εἶναι τῆς Ζωῆς Καστοριάδη σὲ ἐπιμέλεια τοῦ ἴδιου τοῦ συγγραφέως. Ὁ πρόλογος εἶναι τοῦ Γάλλου ἐλλήνιστῆ Πιέρ Βιντάλ-Ναχὲ καὶ ἡ εἰσαγωγή τοῦ Πασκάλ Βερνέ. Τὸ κείμενο ἔχει ἐκδοθῇ στὴν παραδοσιακὴ «πολυτονικὴ» γραφή, πού ὁ συγγραφέας χρησιμοποιοῦσε.

Ἀλέξανδρος Χ. Μήτσιου

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΑΡΔΙΚΟΣ, *Ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες*

Τὸ βιβλίο «Ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες», πού πρόσφατα κυκλοφόρησε, ἀποτελεῖ καρπὸ τῶν κόπων καὶ τῶν προσπαθειῶν τοῦ συγγραφέως, ὁ ὁποῖος ἐπὶ σαράντα πέντε ἔτη συνέλεγε καὶ ταξινο-

μὴ ἔπρεπε ὁ μέγας στόλος του στὸν αἶρα καὶ τὴ θάλασσα νὰ καταστραφῇ, γιατί πῶς θὰ κάνουν αὐτὰ πὺν κάνουν σήμερα στὸ Αἰγαῖο καὶ στὸν ἐναέριο χῶρο οἱ Τοῦρκοι, θαλτοὶ ἀπὸ αὐτοὺς πὺν εἶναι ἀπὸ πίσω τους. Ἦταν Ἕλληνας Μικρασιάτης, μὴν τὸ ξεχνᾶμε. Μὰ μήπως τὸ μαρξιστικὸ παρακλάδι τους (τάχατες ἀντίθετο, πὺν αὐτὸ τοὺς ἔκανε πλανητάρχες) δὲν ἔλεγε τὸν Ὁνάση... καπιταλιστῇ; Ὅπως ἔσπενσε νὰ παραχωρήσῃ εἰς δόξαν τοῦ διεθνισμοῦ (ποιοῦ διεθνισμοῦ;) ζωτικώτατα τμήματα τῆς χώρας...

Ἄν τὸν Ὁνάση δὲν μπορούμε τουλάχιστον νὰ τὸν ἀντιληφθοῦμε μέσα ἀπ' ὅλα τὰ πιὸ πάνω, πρέπει νὰ κλάψουμε γιὰ λογαριασμό μας, γιατί ὁ Ὁνάσης δὲν ἦταν κάποιος διεθνῆς πλαῖν-μπόν, ἄς πούμε, ἢ ὅ,τι ἄλλο ἔντεχνα διαφημισμένο, ὥστε νὰ παραπλανηθοῦμε! Δὲν ἀποτελεῖ τυχαῖο κομμάτι εἶναι ἀκρογωνιαίος λίθος τῆς τωρινῆς Ἑλλάδας, πὺν τόσο καλὰ γνώριζαν οἱ ἐχθροὶ μας. Ἡ οἰκογένειά του ἦταν στὸ στόχαστρό τους. Ἐμεῖς εἴμαστε συνέχεια. Ἡ μήπως «ἀτύχημα» ὁ θάνατος τοῦ γιοῦ του Ἀλέξανδρου; διαμάντι ἦθους. Γιατὶ δὲν ἔγινε νεκροψία, ὥστε νὰ δοῦμε μήπως τὸ τραῦμα του ἦταν ἀπὸ «ὀλοέν ὄργανο»; κ.λπ. Ὁ θάνατος τῆς Χριστίνας; πνιγμένης μέσα σ' ἕνα μπάνιο στὴν Ἀργεντινὴ! Θὰ ἔπρεπε νὰ φυλάμε μὲ σκοπιεὶς τὴν οἰκογένειά μας αὐτὴ, πὺν σκόπιμα μᾶς εἶχαν ἀπομονώσει καὶ νὰ μὴν φυλάμε τοὺς φανταστικoὺς ἐχθροὺς τοῦ ΝΑΤΟ, γιὰ παράδειγμα, πὺν μπορούν ἀνὰ πᾶσα στιγμή (ὅπως ἔχει γίνεῖ) νὰ στραφοῦν ἐναντίον μας...

Ἔτσι, σὰν μνημόσυνό του τίς μέρες αὐτὲς τῆς ἐπετείου τοῦ θανάτου τοῦ Ἀριστοτέλη. Ἡ Ἑλλάδα μᾶς πληγώνει!...

Παντελῆς Γλάρος

μούσε σὲ ἐνότητες τὰ σπάνια ἐκεῖνα στοιχεῖα, πὺ ἀποδεικνύουν τὴν αὐτοχθονία τῶν Ἑλλήνων καὶ τὴν πολιτιστικὴ δράση τους σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐξουσιαστικούς μύθους τοῦ «Ἰνδοευρωπαϊσμοῦ», τοῦ «Φοινικισμοῦ», τῆς «Καθόδου τῶν Δωριέων» κ.ο.κ.

Οἱ ἀντιλήψεις τῶν Ἑλλήνων περὶ τῆς Θειότητος καὶ οἱ γενεαλογίαι τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι ἀνάγουν τὴν καταγωγή τους στοὺς θεοὺς, σοφοὺς καὶ ἥρωες, ἀποτελοῦν ἓνα ἀπὸ τὰ πλέον ἐνδιαφέροντα θέματα τοῦ ἐν λόγω διδλίου. Ὁ συγγραφέας, πὺ οὐδέποτε παραδέχθηκε τὶς ἐξουσιαστικὲς ἀντιλήψεις περὶ δημιουργοῦ καὶ κτήτορος θεοῦ, σκάβει σὲ βάθος τὴν Ἑλληνικὴ Μυθολογία καὶ τὴν παράδοση καὶ φέρνει στὸ φῶς τὰ ὀνόματα τῶν Ἑλλήνων θεῶν-βασιλέων πὺ κυβέρνησαν τὴν οἰκουμένη ἀπὸ τὰ παμπάλαια ἔτη (100.000 π.Χ.) μέχρι τοὺς ἱστορικούς χρόνους.

Ὁ Οὐρανός, ἡ Γαῖα, ὁ Ἥλιος καὶ ὁ Ἥφαιστος ἀποτελοῦν τὴν πρώτη θεϊκὴ γενιά· ἀκολουθοῦν ἡ Ρέα, ἡ Νύξ, τὸ Ἔρεβος, ὁ Πρωτεύς, ὁ Πλούτων, ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Δίας, ὁ «πατὴρ θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων» τρίτη γενιά ἀποτελοῦν οἱ γνωστοὶ Ὀλύμπιοι θεοί, οἱ δημιουργοὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ ἐκπολιτιστὲς τῆς Οἰκουμένης.

Οἱ πολιτιστικὲς ἐκστρατεῖες τῶν πνευματικῶν τέκνων τοῦ Διὸς – τοῦ Διονύσου, τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῶν Ἀργοναυτῶν· τὰ μεγάλα πολιτιστικὰ ἔργα τους– «Θαύματα τοῦ κόσμου»· τὰ Μουσεία καὶ οἱ Μούσες, τὰ Μαντεῖα καὶ οἱ Μάντιες, τὰ Μυστήρια καὶ οἱ Μύστες ἀναφέρονται λεπτομερῶς καὶ μὲ πλῆθος στοιχείων, πὺ εἶναι ἄγνωστα στοὺς πολλοὺς, στίς σελίδες 277 κ.έ.

Ὁ Μινωικός καὶ ὁ Μυκηναϊκὸς Πολιτισμὸς καὶ τὰ βασικά χαρακτηριστικά τους ἀποτελοῦν ἀντικείμενο ἐρεύνης τοῦ συγγραφέως, ὅπως καὶ οἱ μεγάλοι κατακλυσμοὶ –Ὁγύγου, Κέκροπος, Δευκαλίωνος– στοὺς ὁποίους πιθανὸν νὰ ὀφείλεται ἡ καταστροφή καὶ ἡ διακοπὴ τῆς Πολιτιστικῆς δημιουργίας τῶν Ἑλλήνων, ἀναλύονται ἐμπεριστατωμένα στὰ 14ο καὶ 15ο κεφάλαια, τῶν ὁποίων προηγείται ἡ ἐνότητα «Ἀτλαντὶς» καὶ ἔπεται ἡ τοιαύτη «Εμφύλιοι πόλεμοι» ὅχι τυχαῖα ἀσφαλῶς, ἀφοῦ κατὰ τὸν συγγραφέα οἱ τελευταῖοι εὐθύνονται γιὰ ὅλες τὶς συμφορὰς τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀτλαντίδος, οἱ ὅποιοι «ὔβρει πορευόμενοι ἅμα ἐπὶ πᾶσαν Εὐρώπην καὶ Ἀσίαν...» κατανικῆθηκαν καὶ διαλύθηκαν ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους, οἱ ὅποιοι τελοῦσαν τότε ὑπὸ τὴν ἡγεσία τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς, τῆς ἰδρύτριας τῶν πόλεων τόσο τῆς Ἀθῆνας ὅσο καὶ τῆς Σαίδος τῆς Αἰγύπτου, σύμφωνα μὲ τὸν «Τίμαιο».

Οἱ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες καὶ ὁ τόπος καὶ χρόνος καθιέρωσής τους ἀπὸ τὸν Ἰδαῖο Δάκτυλο Ἡρακλῆ, ἡ ἀναβίωσή τους τὸ 776 π.Χ. καὶ ἡ νεώτερη ἀναβίωσή τους τὸ 1896 ἀπὸ τὸν Ἑλληνα εὐεργέτη Εὐ. Ζάππα ἀποτελοῦν τὴν τελευταία ἐνότητα αὐτοῦ τοῦ διδλίου.

Σαράντος Πάν

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ, *Αἰγαιοπελαγίτες Ὀλυμπιονίκες*

Πρόκειται γιὰ μιὰ πολυτελῆ ἐκδοση μὲ πλούσιο ἐποπτικὸ ὕλικό, μὲ κείμενα γραμμένα στὴν ἑλληνικὴ καὶ ἀγγλικὴ γλῶσσα, πὺ ἐπιχειρεῖ –ἐπιτυχῶς ἀπὸ κάθε ἄποψη– ἓνα σύντομο χρονικὸ στὴν ἱστορία τῶν ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων, ἐπικεντρωμένο στοὺς Αἰγαιοπελαγίτες Ὀλυμπιονίκες, σ' αὐτοὺς πὺ κράτησε τ' ὄνομά τους ἡ ἱστορία. Καταγράφει τὰ σωζόμενα ὀνόματα τῶν Ὀλυμπιονικῶν γιὰ κάθε νῆσο χωριστά, τὴν Ὀλυμπιάδα καὶ τὸ ἄθλημα στὸ ὁποῖο ἐστέφθησαν. Οἱ περισσότερες νῆσοι τοῦ Ἀρχιπελάγους ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν ἄξια τέκνα, πὺ στὸ διάβα τῆς Ὀλυμπιακῆς ἱστορίας ἐστέφθησαν μὲ τὸν κότινο, χαρίζοντας στὸν ἰδιαιτέρο τόπο τους τὴν περίλαμπρη δόξα.

Ἱστορικὸ χρέος κάθε ζωσας κοινωνίας εἶναι ἡ διατήρηση στὴ συλλογικὴ μνήμη, ὅ,τι ἀπ' τὸ παρελθὸν προσδίδει στὸ παρὸν ἠθικά καὶ πνευματικὰ στηρίγματα διαχρονικῶν, ἀναλοίωτων ἀξιών. Τὸ χρέος ἐτοῦτο ἐπιτελεῖ ἡ ἐκδοση αὐτὴ γιὰ τὸ ὑπουργεῖο Αἰγαίου καὶ γιὰ τὸν ὑπουργὸ τοῦ Νίκου Σηφουνάκη, ὁ ὁποῖος στὸν πρόλογο τοῦ ἔργου σημειώνει: «Ὁ χρόνος ἀποδείχθηκε ὁ Κρόνος πὺ τρώγει τὰ παιδιά του καὶ οἱ ἄνθρωποι εἶχαν μόνο ἓνα νὰ τοῦ ἀντιτάξουν: τὴ διατήρηση τῆς μνήμης. Μέσ' ἀπ' αὐτὴν ὅ,τι θυμόμαστε ὑπάρχει. Ἔτσι ἡ μνημοσύνη ἔγινε ἡ μάinna τῶν Μουσῶν καὶ τοῦ Ἀπόλλωνα».

Παν. Α. Κουβαλάκης